

‘Een land van contrasten: Roemenië’

Een onderzoek naar de impact van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Den Haag op de beeldvorming over Roemenië en Roemenen in Nederland

MA Interculturele Communicatie

Student: Monica Magaon | 4076753

Scriptiebegeleider : Dr. Jan D. Ten Thije

Tweede lezer: Drs. Emmeline Besamusca

2014

Faculteit Geesteswetenschappen

Universiteit Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
I.Samenvatting	5
II. Inleiding	6
III. Onderzoeksvraag	9
IV.Beeldvorming	11
IV.1. Imagologie	12
IV.2. Othering	13
IV.3. Stereotypen	14
V. Publieksdiplomatie	18
V.1. Wat is publieksdiplomatie?	18
V.2. Publieksdiplomatie als soft power	20
V.3. Nation branding	22
VI. Methode	27
VI.1. Kwalitatief onderzoek	27
VI.2. Dataverzameling	28
VI.3. Corpusanalyse	30
VII. Beelden van Roemenië en Roemenen in secundaire literatuur	35
VII.1. Roemenen zijn een Latijns volk	35

VII.2. Het land van Dracula	37
VII.3. Communistisch Roemenië	38
VII.4. Roemenië rond de Europese integratie	41
VIII. Interviews analyse	49
VIII.1. Nederlandse beelden over Roemenië	51
VIII.2. Het beeld van Roemenië door publieksdiplomatie evenementen	57
IX. Conclusie	62
X. Discussie	67
XI. Advies aan de Roemeense ambassade in Den Haag	69
XII. Bibliografie	72
XIII. Bijlagen	76
XIII.1. Vragenlijst interviews	76
XIII.2. Transcriptie conventies	80
XIII.3. Transcriptie interview 1	81
XIII.4. Transcriptie interview 2	106
XIII.5. Transcriptie interview 3	141
XIII.6. Transcriptie interview 4	186
XIII.7. Transcriptie interview 5	211
XIII.8. Transcriptie interview 6	236

Voorwoord

Het schrijven van deze scriptie was niet mogelijk zijn geweest zonder de hulp van enkele mensen. Ik wil ze hier bedanken voor alles dat ze voor mij hebben gedaan.

Ten eerste ben ik mijn familie dankbaar die mij heeft ondersteund bij het volgen van het masterprogramma Interculturele Communicatie aan de Universiteit Utrecht. Het was niet makkelijk voor hen alle financiële en morele hulp aan te bieden. Ten tweede wil ik Jan ten Thije hartelijk danken. Als mastercoördinator heeft hij me geïntroduceerd in een nieuwe wereld waarvan ik snel heb leren houden en hij liet mij een nieuw perspectief innemen tegenover Nederland en tegenover alles wat ik tot vorig jaar over Nederland geleerd had. Als scriptiebegeleider heeft Jan ten Thije uitstekend hulp en feedback gegeven en ik ben heel dankbaar dat hij de tijd heeft genomen mijn scriptie te lezen ook tijdens zijn vakantie. Ten derde moet ik ook Emmanuelle Radar bedanken. Hoewel ze niet tot het einde als scriptiebegeleider kon optreden, heeft ze mij goede ideeën en commentaar gegeven waarmee ik verder aan de slag kon. Emmeline Besamusca wil ik niet vergeten in deze lijst. Hartelijk dank voor het optreden als tweede lezer en ik ben blij dat ik haar als docent heb gehad. Ik ben ook dankbaar aan Anne van der Velde, Fleur Verbiest en Linda van der Kroon die mijn taalfouten hebben gecorrigeerd. Door hun hulp klinkt mijn scriptie meer Nederlands nu. Ten slotte moet ik Alessandra Prete bedanken voor de morele steun en hulp die ze mij in het laatste jaar heeft gegeven. Zij was mijn beste en constante vriendin in deze moeilijke maanden.

Zonder deze mensen zou ik veel moeite hebben gehad om mijn scriptie af te ronden en er goed werk van te maken. Ik kan nu aan het einde zeggen dat ik ook heel trots op mijzelf ben: ik was altijd bang dat ik het niet kon doen. Hartelijk dank aan iedereen!

I. Samenvatting

Deze scriptie heeft als onderzoeksvoorwerp de verandering van de beelden over Roemenië en Roemenen in Nederland. De theorieën over imagologie, publieksdiplomatie en *nation branding*vormen het theoretische kader voor het onderzoek. Met behulp van methodenliteratuuronderzoek, kwalitatieve interviews en inhoudsanalyse wordt de onderzoeksvraag beantwoord.

In eerste instantie worden de beelden over Roemenië en Roemenen in secundaire literatuur bestudeerd. Op deze manier worden er enkele archetypes van Roemenen vastgelegd die in de loop van de geschiedenis zijn ontstaan door culturele, economische en politieke omstandigheden. Deze analyse wordt gebruikt als voorbereiding voor de interviews met Nederlandse respondenten.

Door middel van kwalitatieve interviews wordt gekeken naar de beelden die Nederlanders hebben over Roemenië en Roemenen en deze worden vergeleken met de al bestaande beelden in de secundaire literatuur. Verder wordt onderzocht in hoeverre de Roemeense ambassade in Nederland een invloed heeft op het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen. De aanleiding hiervoor vormen de recente ontwikkelingen op Europees niveau waardoor er meer aandacht is voor de Roemeense arbeidsmigranten in Nederland. In deze context wordt geanalyseerd wat de Roemeense ambassade doet om een positief beeld van Roemenië over te dragen en hoe de respondenten die deelnamen aan de culturele evenementen deze publieksdiplomatieke activiteiten van de ambassade beoordelen. Ten slotte wordt er een conclusie getrokken over het effect van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade op de manier waarop Nederlanders Roemenië en Roemenen waarnemen.

II. Inleiding

Op economisch en maatschappelijk niveau was 1 januari 2014 een belangrijk moment voor de burgers van de lidstaten van de Europese Unie. Vanaf het begin van dat jaar mochten Roemenen en Bulgaren in alle landen van de EU werken zonder werkvergunning. Tot dan toe waren er in negen landen nog beperkingen op de arbeidsmarkt, waaronder ook Nederland. De nieuwe kans die ondermeer Roemenen kregen had echo's in verschillende landen in Europa. In het Verenigde Koninkrijk was men bang voor deze bevolkingsgroep en een paar journalisten hebben een campagne gevoerd om Roemenen te overtuigen niet in het VK te gaan werken. In Nederland zag men ook een reactie tegen dit fenomeen vooral van sommige politieke kringen, zoals de PVV. Men vreesde de instroom van Roemenen en Bulgaren en was bang dat de overheid de nieuwe groep arbeidsmigranten niet in de hand zou kunnen houden.

Deze situatie is het uitgangspunt voor deze scriptie. In de laatste maanden van het jaar 2013 verschenen er veel krantenartikelen waar Oost-europeanen, en impliciet Roemenen, als een bedreiging voor de Nederlandse samenleving en de banen van Nederlanders werden afgebeeld. Opmerkelijk in de Nederlandse pers was ook de reactie van de Roemeense ambassadeur in Nederland die verzekerde dat er geen influx van Roemenen in Nederland zou plaatsvinden. Deze artikelen riepen bij mij vragen op hoe Roemenen door Nederlanders worden gezien en wat het beeld is van Roemenië in Nederland. Mijn interesse in deze kwestie werd groter tijdens mijn stage bij de Roemeense ambassade toen ik de reactie van de Roemeense ambassadeur besprak. Ik vroeg me af of de Roemeense ambassade een bijdrage zou kunnen leveren aan de manier waarop Roemenië en Roemenen in Nederland worden gezien en beoordeeld.

De doelstelling van mijn scriptie is te analyseren wat de impact is van de Roemeense ambassade in Den Haag op de beeldvorming. Daarbij richt dit onderzoek zich met name op de publieksdiplomatiestrategie van de ambassade en de invloed daarvan op het proces van beeldvorming over Roemenië en Roemenen in Nederland. Dit onderzoek voer ik uit op basis van een corpus van kwalitatieve interviews met Nederlanders die deelgenomen hebben aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade in Den Haag. Het doel is om door middel van deze interviews achter het Nederlandse perspectief te komen op de invloed van de Roemeense ambassade op het bevestigen of veranderen van de bestaande beelden over Roemenië en Roemenen. Hierbij wil ik de term publieksdiplomatie introduceren en uitleggen om zodoende

duidelijkheid te verschaffen voor de lezer wat ik ga onderzoeken. Cull (2009) definiëert dit concept en bespreekt enkele eigenschappen ervan. Publieksdiplomatie is de poging van een internationale acteur om de internationale omgeving te beheren door de betrokkenheid met het buitenlandse publiek te beïnvloeden (Cull 2009 : 12).

In het eerste hoofdstuk stel ik mijn onderzoeksvraag voor met de bijbehorende subvragen. Hier probeer ik ook de wetenschappelijke relevantie van mijn onderzoek aan te geven, samen met de inkadering van mijn scriptie in de context van het al bestaande onderzoek op dit gebied. In het tweede hoofdstuk komt de theoretische verantwoording aan bod, waarbij ik de onderwerpen imagologie, nationale stereotype publieks- en culturele diplomatie bespreek. Tegelijkertijd bespreek ik de relevantie van deze theorieën voor mijn scriptie. De methodologie en manier van operationalisering worden in het derde hoofdstuk beschreven. Hier maak ik gebruik van verschillende wetenschappelijke methodes om dit onderzoek uit te kunnen voeren en bespreek ik de manier waarop ik de stappen van de analyse heb behandeld. In het vierde hoofdstuk wordt er aandacht besteed aan de al bestaande beelden over Roemenië en Roemenen. Ik concentreer me op vier archetypes van het Roemeense volk die in de loop van de tijd aan bod zijn gekomen in de wetenschappelijke literatuur, journalistieke pers of internet bronnen. Het vijfde hoofdstuk bestaat uit de analyse van de interviews en de bespreking van de resultaten van deze analyse. Terugkijkend op het vorige hoofdstuk probeer ik een vergelijking te maken tussen het buitenlandse perspectief op Roemenië zoals het uit de al genoemde bronnen uitkomt en het perspectief van de Nederlandse respondenten. Het laatste hoofdstuk bevat de conclusie van mijn scriptie en de interpretatie van de resultaten in de bredere wetenschappelijke context. Ook reflecteer ik hier op de betrouwbaarheid en validiteit van mijn onderzoek. Bij dit laatste hoofdstuk hoort ook een discussie waar ik nieuwe mogelijkheden bespreek om dit onderzoek verder uit te breiden.

Mijn motivatie voor deze scriptie omvat meerdere gronden. Ten eerste is het belangrijk mijn achtergrond te noemen. Ik kom uit Roemenië waar ik Nederlandse taal en cultuur heb gestudeerd in een bacheloropleiding Portugeze- en Nederlandse letterkunde aan de Universiteit van Boekarest. Daarna heb ik in Utrecht het masterprogramma Interculturele Communicatie gevolgd. Door mijn studies werd mijn interesse gewekt om niet alleen een beter inzicht te krijgen in de manier van denken van Nederlanders, maar ook in de relaties tussen Roemenië en Nederland.

Ten tweede benut ik mijn studie in Nederland om zowel meer kennis te verwerven op het gebied van interculturele communicatie als de nieuwe interculturele competenties in praktijk te brengen en conclusie daaruit te trekken inzake de sociale interacties tussen Roemenen en Nederlanders. Door dit alles begrijp ik beter in hoeverre nationale stereotypen een rol spelen in interculturele communicatie situaties en of en zo ja hoe er een verandering in kan worden gebracht. Een derde motief komt voort uit mijn stage bij de Roemeense ambassade in Nederland. Gedurende drie maanden in Den Haag had ik de gelegenheid om te zien hoe de ambassade functioneert. Ik had vooral interesse in de georganiseerde culturele evenementen waar veel contact was met het internationale en het Nederlandse publiek. Tijdens verschillende bijeenkomsten zag ik dat mensen soms verbaasd waren iets nieuws over Roemenië te leren of juist bepaalde aspecten van de Roemeense cultuur herkennen. Het zijn precies deze reacties die ik wil gaan onderzoeken om een verband te kunnen leggen tussen publieksdiplomatie en het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen.

III. Onderzoeksvraag

In het licht van de recente economische en sociale ontwikkelingen op Europees niveau en de toetreding van Roemenen op de Nederlandse arbeidsmarkt ben ik van plan om de bestaande beelden over Roemenië te analyseren en ook achter het proces van verandering van deze beelden te komen.

In de wetenschappelijke literatuur zijn beelden en beeldvorming het object van de imagologie. Dit vakgebied is ontstaan door de analyse van nationale en etnisch-bepaalde beelden van verschillende bevolkingsgroepen in de literatuur. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat men er vanuit gaat dat de imago's van een groep bij de verbeelding horen. Het is niet de bedoeling ze met de werkelijkheid te vergelijken, maar juist te onderzoeken hoe ze worden geuit of in discourse worden geformuleerd. Leerssen (1993) maakt een essentieel onderscheid inzake het concept 'beeld'. Hij spreekt over 'auto-image', ofwel het beeld dat een groep van zichzelf heeft, en het 'hetero-image', ofwel het beeld dat een groep heeft van een andere groep mensen. In mijn analyse concentreer ik mij op het 'hetero-image' van Nederlanders over Roemenië en Roemenen. Hoewel imagologie zich voornamelijk met beelden in de literatuur bezighoudt, bestaan er ontwikkelingen in deze discipline die ook buiten de literatuur tot theorievorming en analyses van nationale en ethnische stereotypen hebben geleid.

In werkelijkheid werden nationale beelden en stereotypen voor verschillende doeleinden gebruikt. Stereotypen zijn vooral belangrijk in de communicatie tussen groepen mensen, instellingen of regeringen. Stereotypen krijgen een belangrijke rol wanneer het over interculturele communicatiesituatie gaat. Ze kunnen invloed hebben op de bilaterale betrekkingen tussen landen. Academics hebben onderzocht hoe beelden in verschillende situaties functioneren. Op het gebied van public relations of diplomatie is de rol van nationale stereotypen opmerkelijk. In de academische literatuur is er sprake van 'hard power' of de militaire kracht van een land en hoe dit tot het beeld van een machtig land kan leiden. In de wetenschap is het concept 'soft power' geïntroduceerd door Nye in 1990. Dit verwijst naar de vermogens van een bedrijf, instelling of overheid om door communicatie een breed publiek te bereiken en invloed uit te oefenen op de manier van denken. Door dit inzicht kreeg publieksdiplomatie een steeds belangrijker rol en het is mijn doel de specifieke situatie te analyseren van de Romeense ambassade in Nederland en zijn streven om de beelden over Roemenië te beïnvloeden en te

veranderen. Door publieksdiplomatie uit te voeren kan er op meerdere niveaus gewerkt worden. Ambassades kunnen culturele tradities en kunstwerken van een land presenteren, aan politieke lobby doen of businessmogelijkheden aanbieden en nieuwe economische partners aantrekken. Ik concentreer me op het culturele aspect van de publieksdiplomatie dat aan bod komt tijdens culturele evenementen georganiseerd door de Roemeense ambassade in het voorjaar van 2014. Daarom stel ik als onderzoeksvraag voor mijn scriptie:

- In hoeverre heeft de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade een invloed op het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen in Nederland?

Om mijn onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden ga ik de methode van Leerssen en Beller (1993) gebruiken. Voordat ik de analyse van de interviews ga uitvoeren, probeer ik een verantwoording te geven over de culturele en historische achtergrond waar de beelden over Roemenië in het collectieve bewustzijn van buitenlanders vandaan komen. De eerste stap is de zogenaamde ‘intertextual trope’ vast te stellen. Dit doe ik door middel van een analyse van de al bestaande beelden over Roemenië in de loop van de geschiedenis en ik probeer een verband te leggen met de recente situatie. Ik bespreek ook het genre van de geanalyseerde teksten om een conclusie te kunnen trekken over de media waar deze beelden in voorkomen. Verder ben ik geïnteresseerd in het interactionele aspect van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade. De culturele achtergrond en culturele bagage van mijn respondenten is belangrijk om hun houding te begrijpen ten opzichte van de informatie die ze tijdens de culturele evenementen van de ambassade krijgen. In het licht van deze interesses stel ik de volgende subvragen voor:

- Wat zijn de archetypes van Roemenen in secundaire literatuur?
- Wat voor rol spelen de persoonlijke ervaringen van de participanten in de manier waarop ze Roemenië en Roemenen waarnemen?
- Hoe beoordelen de participanten de strategie van de ambassade om de Roemeense culturele tradities voor het voetlicht te brengen?
- In hoeverre draagt het culturele aspect bij om een verandering in te brengen in het beeldvormingsproces?

IV. Beeldvorming

“For many people, Transylvania, which is currently a province of Romania, has become synonymous with the Dracula Country: a country of howling wolves, vampires, bats, and gloomy castles. In the popular imagination, Transylvania is not only on the geographic periphery of Europe, but also on its mental periphery - a kingdom where superstitions and ancient rituals are still widespread”¹

Toen ik voor het eerst naar Frankrijk ging in het kader van een uitwisselingsprogramma met een middelbare school uit Elzas vroegen de leerlingen me of Dracula echt bestond. Ik kom uit Transylvanië en ik heb misschien honderden keren het verhaal over de vreselijke vampier gehoord, maar toen dacht ik plotseling: is dat het beeld van mijn land? Nog belangrijker vroeg ik me af of er verandering kan zijn in de manier waarop mensen mijn land zien. Dankzij Bram Stokers (1998) roman heeft Roemenië in de 20ste eeuw een nieuw beeld gekregen in het Europese bewustzijn, een beeld van een ver land met alle soorten mythische wezens en gewoontes, een beeld dat voor altijd de tourismestrategie van Roemenië heeft beïnvloed. Het is duidelijk dat literatuur een belangrijke rol speelde in het beeldvormingsproces over mijn land en mijn volk, maar dat is niet de enige factor die een bijdrage levert aan de waarneming over Roemenië. Een bespreking van het concept “beeldvorming” is nodig om inzicht te krijgen in het proces hoe het imago van een land wordt gevormd.

Mijn onderzoeksvraag betreft de impact van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade op het beeld van Roemenië in Nederland. Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden maak ik, ten eerste, gebruik van theorieën over beeldvorming. Dit helpt mij beter begrijpen hoe beelden worden gevormd en welke factoren bijdragen aan het bevestigen of veranderen van (nationale) beelden. Op deze manier zal ik analyseren of de Roemeense ambassade wel een invloedsfactor is op de beeldvorming over Roemenië. Ten tweede ga ik in deze theoretische verantwoording andere relevante concepten benaderen zoals ‘othering’ en

---

¹Reijnders, S. (2011). STALKING THE COUNT.Dracula, Fandom and Tourism. In: Annals of Tourism Research, vol. 38, no.1, p. 231-248.

stereotypen in het beeldvormingsproces. De relevantie van deze concepten voor mijn onderzoek ligt in het verklaren van de relatie tussen de groep (Nederlanders) die bepaalde beelden hebben over een andere groep mensen (Roemenen). In deze zin probeer ik achter de context te komen waarin nationale beelden kunnen veranderen. Ten slotte zal ik me concentreren op de factoren die invloed hebben op het propageren en/of het veranderen van de nationale beelden.

IV.1. Imagologie

In de academische literatuur werd in de laatste decennia veel over het concept “beeld” gediscussieerd als hulpmiddel om (abstracte) dingen of mensen om ons heen weer te geven. Representatie is een proces waarin door middel van taal² de werkelijkheid in beeld komt. Wat hier belangrijk is om te begrijpen, is dat door representatie betekenis wordt geproduceerd en uitgewisseld tussen de leden van dezelfde cultuur (Hall, 1997:15). Maar tot op de dag van vandaag zien we dat een beeld culturele grenzen overschrijdt en in deze zin is het zinvol voor mijn scriptie om te zien hoe de wereld in andere culturen wordt weergegeven en waargenomen.

Academici begonnen al lange tijd geleden beelden te bestuderen en dat is ontwikkeld in de beeldvormingskunde of imagologie. Imagologie wordt gedefinieerd als de studie van nationale en ethnische stereotypen en van literaire representaties van interculturele interacties (Leerssen 1993 : 126). Voordat ik me ga verdiepen in de theorieën over nationale stereotypen, wil ik uitleg geven over de betekenis van een beeld. In de eerste generatie van de imagologie, de zogenaamde ‘proto-imagological studies’, werd er aandacht gegeven aan de beschrijving van een land of natie in literatuur (Leerssen 2007 : 20). Zoals in het eerder aangehaalde citaat van Reijnders te zien is, was literatuur de eerste omgeving waar nationale en ethnische stereotypen naar voren kwamen. Dracula was een eerste beeld dat Roemenië in de literatuur kreeg, maar in de tweede helft van de 20ste eeuw kwam ook het beeld van communistisch Roemenië in de literatuur naar voren. We kunnen dus zien dat in de loop van de tijd een land op verschillende manieren afgebeeld wordt. Om een beter inzicht te kunnen krijgen op de manier waarop beelden functioneren kunnen we gebruik maken van DeSaussures (1960) theorie in de linguïstiek. De Zwitserse linguïst beweerde

---

² Stuart Hall (1997) bedoelt hier met taal alle systemen, verbaal, schriftelijk of visueel, die men gebruikt om te communiceren en de wereld weer te geven.

dat een woord of een teken niet een ding en een naam samenbrengt, maar wel een concept en zijn geluidsbeeld. Hij maakte het verschil tussen 'signifié' en 'signifiant' (De Saussure 1960 : 98), oftewel tussen het ding dat afgebeeld wordt (betekende) en het middel of beeld waarmee dit afgebeeld wordt (betekenaar). Door deze theorie wordt het duidelijk dat een object niet hetzelfde is als het beeld dat hij krijgt. In zijn theorie over representatie gebruikt Hall (1997) dezelfde linguïstische analyse om uit te leggen dat er geen vaste relatie bestaat tussen de 'signifié' en zijn 'signifiant'. Hij geeft als voorbeeld het woord 'zwart' dat in de afgelopen decennia verschillende concepten weergeeft: van donkere mensen tot een slechte dag (Hall 1997 : 32). Andersom is dit ook geldig; concepten veranderen inderdaad in de loop van de tijd, maar het is ook waar dat dezelfde concepten door verschillende betekenaars worden afgebeeld. Het voorbeeld van Roemenië in literatuur laat zien dat een land niet een vast beeld krijgt, maar het concept 'Roemenië' diverse signifiants krijgt. Hoe dit concept op verschillende manieren wordt weergegeven en hoe worden deze beelden waargenomen zijn centrale punten in mijn onderzoek. Hiervoor laat ik me inspireren door de diachronische analyse van verschillende volken door Beller en Leerssen (2007), en ik zal analyseren wat de meest typerende beelden over Roemenië en Roemenen zijn in de loop van geschiedenis.

IV.2. Othering

Imagologie houdt zich bezig met nationale stereotypen en beelden en niet met identiteit. In de wetenschappelijke literatuur werd identiteit gedefinieerd als een kwestie van attitude en perceptie in plaats van vaste eigenschappen dieaan een volk of een groep mensen toebehoren. Niettemin bestaat er een nauwe band tussen nationale identiteit en nationale beeldvorming. Om dit beter te begrijpen is het belangrijk het concept 'othering' te gebruiken. Othering betekent volgens academici het beperken van een groep mensen tot minder dan zij zijn (Holliday et al. 2010 : 26), maar tegelijkertijd moet men observeren dat door 'othering' een vergelijking plaatsvindt tussen twee groepen : 'wij' en 'zij'. Op deze manier ontstaan er twee beelden: 'de auto-image', het beeld dat een groep over zichzelf vormt en 'de hetero-image', het beeld dat een groep over een andere groep heeft (Leerssen 2007 : 27). Het is deze vergelijking die aan de grondslag van de nationale beeldvorming ligt. Het identiteitsvormingsproces is een kwestie van nationale beeldvorming, want identiteit betekent 'jenzelf anders voelen dan de anderen' (Leerssen

1993 : 11). Het is een wederzijdse relatie; door vergelijking met ‘de andere’ wordt men bewust van de eigen identiteit en tegelijkertijd wordt er het beeld over ‘zichzelf’ en ‘the other’ gevormd. Dit is echter geen vaste relatie tussen de ‘wij’ en ‘zij’ groepen. Het ‘othering’proces kan in de loop van de tijd veranderen en een beeld kan dus veranderen onder invloed van politieke of economische omstandigheden (Leerssen, 2010), zoals oorlogen, kolonisatie, industrialisering of economische ontwikkelingen.

In de beeldvormingskunde zijn er ook standaardpatronen ontwikkeld ten opzichte van nationale en culturele identiteit. Leerssen (1993 : 12) bespreekt het contrast in Europa tussen ‘het rationale, betrouwbare en saaie noorden’ tegenover ‘het romantische, gevoelvolle, maar onbetrouwbare zuiden’. Het tweede patroon is de relatie tussen het moderne, ontwikkelde centrum en ‘de achtergebleven periferie’ waar alles langzamer gebeurt (Leerssen 1993 : 12). Deze patronen kunnen worden toegepast op culturele en nationale groepen, maar ook op de vergelijking tussen landen over de wereld heen. Hoewel er geen vast patroon bestaat voor de relatie tussen het Westen en het Oosten van Europa, zal ik proberen in mijn scriptie erachter te komen of één van deze patronen geldig is voor het beeldvormingsproces van Nederlanders over Roemenië. Mede om geografische redenen is het hoogstwaarschijnlijk dat het tweede patroon beter van toepassing is. Ik zal dus analyseren of Roemenië (net als Transylvanië in de literatuur) als een periferie of als deel van het onbetrouwbare zuiden wordt gezien in Nederland.

IV.3. Stereotypen

We moeten erkennen dat in het alledaagse leven stereotypen onvermijdbaar zijn. Of het stereotypen over onze burens, landgenoten of andere volkeren waar zijn, is van minder belang voor mijn scriptie. Opmerkelijk is de rol die stereotypen in ons leven speelt. Maar voordat ik de invloed van stereotypen op het beeldvormingsproces wil bespreken, wil ik eerst dit concept definiëren en uitleg geven hoe stereotypen voorkomen.

Een algemene definitie van dit concept is dat stereotypen verwijzen naar een groep mensen en veronderstelt dat deze allemaal hetzelfde zijn. Stereotypen zijn meningen die men uitspreekt in het alledaagse leven door communicatieve interactie (Duijker, Frijda 1960 : 115). Stereotypen zijn moeilijk te analyseren in mondelinge communicatie situaties, vooral als ze spontaan in

sociale interacties voorkomen. Wat nationale stereotypen betreft kan men zeggen dat stereotypen vaak tegenstrijdig of complementair zijn. Als men zegt dat de Fransen arrogant zijn, is deze bewering de enige eigenschap van Fransen, men kan zeggen dat ze ook warm en hulpzaam zijn. In het algemeen denkt men dat stereotypen altijd negatief en onwaar zijn. Academici hebben echter getoond dat we kunnen niet leven zonder stereotypen. Er zijn enkele eigenschappen onderscheiden aan stereotypen (volgens Lacey 2009 : 149):

- Het is een groepsconcept; stereotypen beschrijven vaak persoonlijke eigenschappen van een groep mensen.
- Een groep heeft stereotypen over een andere groep, er bestaan geen individuele stereotypen.
- Stereotypen laten vaak een inferieur beslissingsproces zien, waarin men geen analytische mening over een groep vormt, maar waar meningen zijn gevormd op basis van spontane reacties.

Het zou redelijk te beweren zijn dat de studie van stereotypen in nauw verband staat tot de bovengenoemde theorieën over imagologie. Culturele en nationale stereotypen waren en zijn nog steeds het onderzoeksobject in psychologie, anthropologie of interculturele communicatie. In de academische literatuur zijn er verschillende perspectieven naar voren gebracht over de definitie van stereotypen. Een interessant uitgangspunt is dat de contrasten tussen verschillende groepen op basis van stereotypen voorkomen (Odermatt 1991 : 219). Dat is vergelijkbaar met het ‘othering’ proces. Wat er nog belangrijker is, is de relatie tussen stereotypen en beelden. Zoals al eerder beweerd, zijn beelden representaties van verschillende aspecten van werkelijkheid, maar hetzelfde zou kunnen worden gezegd over stereotypen. Maurer en Londei zijn van mening dat een constante circulatie van beelden gebruikt voor diverse doeleindes en voor verschillende autoriteiten een basis vormt voor het ontstaan van stereotypen (Maurer, Londei 2011 : 209). Maar nationale stereotypen zijn niet alleen terugkerende beelden over het nationale karakter van een volk. Het ontstaan en de herkenbaarheid van nationale stereotypen berust vooral op een intertekstuele traditie (Aha!-Effekt in het Duits): een gemeenschappelijke plaats klinkt bekend, en het publiek verwacht het gevoel van vertrouwdheid met een gevoel van geldigheid (Leerssen, 2010).

Door deze definities wordt het duidelijk dat stereotypen een belangrijke rol spelen in de vorming van het imago van een land of van een natie. Stereotypen komen naar voren in bijna elke interculturele communicatiesituatie en het is interessant erachter te komen hoe men stereotypen over andere groepen vormt. Daniel Bar-Tal (1997) stelt een model voor waarin de vorming en eventueel de wijziging van stereotypen worden uitgelegd. Hij concentreert zich op stereotypen die de perceptie van groepen beïnvloeden over andere groepen (veelal zijn dat naties of etnischegroepen). Hier worden zowel sociale als persoonlijke factoren ter sprake gebracht om de stereotype inhoud te verklaren. In zijn artikel maakt hij een verschil tussen de ‘ingroup’ en de ‘outgroup’, termen die wij zullen gebruiken als binnen- en buitengroep. In mijn onderzoek geldt de ‘binnengroep’ voor Nederlanders en de ‘buitengroep’ voor Roemenen. Uit het werk van Bar-Tal (1997) maak ik een opsomming van de belangrijkste factoren die het creëren en veranderen van stereotypen tot gevolg hebben. Ten eerste komen de sociale variabelen aan orde die als achtergrond dienen. Hierin spelen de intergroepsrelaties een belangrijke rol. Op basis van de vastgelegde relaties tussen twee groepen worden bepaalde doeleinden, vermogens of kenmerken aan de ‘buitengroep’ toegeschreven door de ‘binnengroep’. In dit proces kan men de geschiedenis tussen twee groepen niet negeren. Het collectieve geheugen en de evenementen uit het verleden hebben een invloed op de manier waarop nieuwe betrekkingen tussen groepen worden opgebouwd. Dit kan tot zowel negatieve als positieve stereotypen leiden. Ten tweede hebben de eigenschappen van de buitengroep een invloed op de manier waarop stereotypen worden gevormd. Deze eigenschappen kunnen in meerdere categorieën verdeeld worden: demografische aspecten (ras, ethniciteit, nationaliteit, religie etc.), maatschappelijke aspecten (groepsmacht, opleidingsniveau etc.), economische aspecten (levensniveau, welzijn etc.). Dit zijn eigenlijk vergelijkingscriteria die men gebruikt om eigen eigenschappen en die van anderen vast te stellen. Het gedrag van andere groepen is een derde factor die aan orde komt. Andere groepen kunnen de perceptie over de buitengroep beïnvloeden en een mediator rol spelen. In deze zin kan een derde groep als mediator de (nieuwe) betrekkingen tussen twee groepen bemoedigen of bemoeilijken.

Ook moet men rekening houden met de vierde factor, de zendingsmechanismen. Daarmee bedoelt de auteur dat de manier waarop informatie is verkregen door een groep een belangrijke rol kan spelen in de vorming van stereotypen. Hier kan men twee categorieën onderscheiden: de informatiekkanalen en het directe contact. De eerste categorie bevat politieke

elementen (leiders toespraken, informatie verzonden door media en pers), culturele elementen (boeken, films, kunst), sociale elementen (familie en vrienden) en educatieve elementen (leerboeken en curricula). Hierdoor wordt de perceptie over andere groepen geschetst en deze aspecten zijn van groot belang omdat de verzonden informatie vast gespreid en vaak de enige beschikbaar is (Bar-Tal 1997 : 505).

Een vijfde belangrijke variabele voor de vorming van stereotypen zijn de persoonlijke bemiddelingsvermogens. Er zijn enkele elementen waardoor men de informatie over de buitengroep identificeert en interpreteert: kennis, taal, houding, waarden of persoonlijkheid (Bar-Tal 1997 : 511). Die leveren een bijdrage aan een cognitief proces waardoor een nieuw stereotype inhoudelijk wordt gevormd. Dat laatste is het resultaat van de interactie tussen de informatie verkregen via andere bronnen en de cognitieve beoordeling door het individu. In een interculturele interactie worden de beelden over een groep meegenomen in de vorm van een culturele bagage (Cooke in Holliday et. Al 2010 : 141). Om mijn onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden zal ik een analyse maken van de beelden die Nederlanders al hadden over Roemenië en Roemenen voordat ze in contact kwamen met de publieksdiplomatie evenementen van de ambassade. Op deze manier kan ik zien of de culturele evenementen een verandering te weeg brengen in de culturele bagage van Nederlanders over Roemenië.

Belangrijk voor mijn onderzoek zijn niet alleen de factoren die tot het vormen van stereotypen leiden, maar ook de functies van stereotypen. Van de bovengenoemde theorieën kan men beweren dat een belangrijke functie van stereotypen is 'the economy of thoughts' (Duijker, Frijda 1960 : 124). Dat betekent dat stereotypen ons helpen de wereld en de andere groepen in categorieën te verdelen. De essentiële functie van stereotypen wordt echter bepaald door de manier waarop ze worden gebruikt (Duijker, Frijda 1960 : 125). Een simpel voorbeeld is het gebruik van stereotypen in interculturele interactie om de relatie tussen twee landen of culturele/ethnische groepen te laten zien. In mijn scriptie wil ik analyseren wat voor rol stereotypen spelen in het beeldvormingsproces over Roemenië en op basis van welke representaties Nederlanders een beeld vormen over mijn land.

V. Publieksdiplomatie

Uit de bovengenoemde theorieën kunnen we zien dat beelden een belangrijke rol spelen in het alledaagse leven. Ze hebben niet alleen invloed op de manier waarop we met elkaar communiceren, maar ook in communicatiestrategieën van bedrijven, organisaties en nationale instellingen. Men gebruikt beelden en stereotypen voor verschillende doeleinden en een belangrijk doel is het imago van een land promoten. Op internationaal niveau worden stereotypen over een land of volk versterkt of juist ontkent. Dat vormt een onderdeel van het buitenlandsbeleid van een land. In dit tweede deel van deze theoretische verantwoording ga ik me verdiepen in het proces van beeldvorming door middel van publieksdiplomatie. Eerst probeer ik dit concept te definiëren, vervolgens geef ik uitleg over verschillende ontwikkelingen in het diplomatieke veld in de loop van de geschiedenis en uiteindelijk zal ik een paar voorbeelden noemen waarin publieksdiplomatiestrategieën een impact hebben gehad op het imago van een land. Ik hoop daarmee een basis te vinden voor mijn analyse over de invloed van de Roemeense ambassade op de beelden die Nederlanders over Roemenië hebben.

V.1. Wat is publieksdiplomatie?

Diplomatie maakt een belangrijk deel uit van het gebied van internationale betrekkingen. Vanuit een traditioneel perspectief wordt er naar diplomatie verwezen als de intergouvernementele relaties tussen twee of meer staten. De ‘oude’ diplomatie beperkt zich tot groepen die uit politici of hoge staatsfunctionarissen bestaan, zonder het grote publiek te erbij betrekken. Het concept van publieksdiplomatie is tijdens de Koude Oorlog ontstaan door Amerikaans initiatief (Cowan, Cull 2008 : 6). In een periode van spanningen tussen de twee grootste machten van de wereld, de Verenigde Staten en de Sovjet Unie, probeerden de werknemers van de USIA (United States Information Agency) voorlichting te geven aan het internationale publiek. De Amerikanen waren aanwezig in verschillende landen die op een of andere manier aangetast waren door de Koude Oorlog, maar de politieke situatie in Europa konden ze niet negeren. De splitsing tussen het Westen en het Oosten dwong ertoe maatregelen te nemen om het publiek dichterbij de regeringen te trekken. Publieksdiplomatie betekent dus een nauwere band tussen besluitvormingsfactoren en het volk en meer transparantie voor het

buitenlandsbeleid. Radio Free Europe en Radio Liberty waren twee radiostations ontstaan uit een Amerikaans initiatief om de anti-communistische geest aan te moedigen onder de Oost-Europese volkeren (Puddington 2000 : 90). Deze twee omroepen zijn een voorbeeld van hoe staatshoofden en dissidenten contact zochten met het algemene publiek. Voor Centrale en Oost-Europese landen was de radiozending een instrument om informatie van en over het buitenland te krijgen. In het geval van Roemenië waren dit soort zendingen verboden, maar de bevolking had toch grote interesse in de toespraken van de Roemeense intellectuelen uit de diaspora. De verbannen Roemeense intellectuelen, en vooral het team bij Radio Free Europe, hebben uitstekend werk verricht om het Westen op de hoogte te houden van de gevallen van het Roemeense verzet (Culic 1999 : 60). Monica Lovinescu was een van de meest vurige critici van het communisme in Roemenië en ze begon al vanaf begin jaren zestig samen met Virgillierunca culturele uitzendingen te doen. Niet alleen bekende Roemenen gevestigd in Parijs deden een bijdrage aan het aanmoedigen van het Roemeense volk, maar ook Koning Mihai die in ballingschap was, speelde een belangrijke rol in de pogingen om Roemenen door middel van Radio Free Europe in contact te brengen met de gebeurtenissen in het Westen van Europa.

Al deze maatregelen konden niet genegeerd worden in de academische wereld en ze leidden tot pogingen om een wetenschappelijke definitie te vinden voor publieksdiplomatie. Een algemene beschrijving van dit concept verwijst naar de pogingen van een nationale overheid om de publieke en elite-opinie te beïnvloeden om de bilaterale betrekkingen en het buitenlandsbeleid van het gastland te bevorderen en tot eigen voordeel te gebruiken (Manheim 1990 : 4). Een vaste definitie voor publieksdiplomatie is moeilijk te vinden, vooral omdat het bepaald wordt door het buitenlandsbeleid van elke natie. Desalniettemin, kan gezegd worden dat alle landen gemeen hebben in hun publieksdiplomatiestrategieën zijn de inspanningen om verandering te brengen in de manier waarop het land wordt afgebeeld.

Publieksdiplomatie is een boeiend onderwerp voor veel academici en studenten. Twee voormalige studentes aan de Universiteit Utrecht hebben publieksdiplomatie als kernpunt gekozen voor hun afstudeerprojecten bij het masterprogramma Interculturele Communicatie. Fan (2014) doet een vergelijkend onderzoek naar het gebruik van sociale mediakanalen door de Nederlandse ambassades in drie landen en Kouwenhoven (2008) doet een etnografisch onderzoek naar het digitale netwerk waarin een ambassade haar publieksdiplomatiestrategie

uitvoert. De ontwikkeling van de digitale communicatie leidde tot een steeds belangrijker rol van het Internet en de sociale media netwerken. Fan en Kouwenhoven proberen een definitie van publieksdiplomatie vast te stellen en een verband leggen tussen publieksdiplomatie en de digitale wereld. Fan (2014) bespreekt meerdere definities van publieksdiplomatie en de verschillen tussen traditionele diplomatie en de nieuwe publieksdiplomatie. Een interessante opmerking in haar werk is dat vandaag de dag publieksdiplomatie ook door andere acteurs zoals non-gouvernementele organisaties wordt uitgevoerd die het buitenlandse publiek beïnvloeden en een eigen publieksdiplomatiestrategie verwerven (Fan 2014 : 24).

Niet alleen de definities van publieksdiplomatie zijn belangrijk, maar ook de eigenschappen en karakteristieken daarvan om de functie en het effect van publieksdiplomatie beter te begrijpen. Kouwenhoven (2008) bespreekt de transformatie van diplomatie en verdiept zich in de factoren die een invloed kunnen hebben op het succes van publieksdiplomatie. Om het hele concept beter te begrijpen en de publieksdiplomatiestrategie van een ambassade te kunnen analyseren, gebruikt ze het model van doelstellingen die van elkaar afhankelijk zijn. Publieksdiplomatie betekent dus het creëren van bekendheid, waardering, betrokkenheid en beïnvloeding (Kouwenhoven 2008 : 13).

Het raadplegen van deze twee afstudeerwerken was zeer nuttig voor mij om een beter inzicht te krijgen in de vraag hoe publieksdiplomatie wordt geanalyseerd. Ik ben tot de conclusie gekomen dat publieksdiplomatie een moeilijke te definiëren term is die nieuwe betekenissen krijgt in verschillende situaties en contexten. Niettemin heeft de uitvoering van publieksdiplomatie een alomvattend doel: het beïnvloeden van het buitenlandse publiek.

V.2. Publieksdiplomatie als soft power

Na de val van de Berlijnse Muur en de ineenstorting van de Sovjet Unie zijn de internationale betrekkingen wereldwijd herzien. In deze context zag men een verandering ook in de aanpak van staten op publieksdiplomatiestrategieën. Een belangrijk uitgangspunt in de wetenschappelijke literatuur in dit veld was het nieuwe concept ‘soft power’. Joseph Nye definieert ‘soft power’ als het vermogen om de andere te beïnvloeden om eigen doelen te bereiken (Nye 2008 : 94). Integenstelling tot de ‘hard power’ dat zich op militaire middelen baseert, bestaat de soft power

van een land uit de culturele bronnen, de politieke waarden en het buitenlandbeleid van een land (Nye 1990 : 97). Dit concept speelde een belangrijke rol in de vormgeving van communicatie en diplomatieke strategieën van landen. Ook de ontwikkeling van technologieën eiste een nieuw model om de communicatie met het grote publiek te bevorderen. Door de vernieuwing op het gebied van internationale betrekkingen spreken academici van een ‘nieuwe’ publieksdiplomatie. Deze vorm berust op het idee dat regeringen meer aandacht moeten geven aan de reputatie van het land en aan de betrekkingen met de doelgroepen van het gastland. Hiervoor gebruiken gouvernementen innovatieve communicatiemiddelen om hun doeleinden te bereiken en een positief imago over te dragen. Op deze manier werd de nieuwe publieksdiplomatie gekenmerkt door het public relations (PR) veld. De belangrijkste eigenschappen die overeenkomen tussen publieksdiplomatie en PR zijn de officiële institutionele communicatie met andere organisaties en instellingen, de relatie met een groot publiek en het aandacht gegeven aan publieke opinie en media (L’Etang 2009 : 608). De nieuwe publieksdiplomatie concentreert zich op dialoog aangaan met het buitenlandse publiek waarin beide of meerdere perspectieven worden geuit (Fitzpatrick 2007 : 196).

De bovenstaande definities en theorieën over publieksdiplomatie leidden tot de conclusie dat deze concepten in nauw verband staan met het gebied van public relations. Het eerste element dat deze twee velden gemeen hebben is het doel om de doelgroepen te beïnvloeden ten eigen voordeel (Signitzer, Coombs 1992 : 139). Er zijn meerdere factoren die tot de vergelijking tussen publieksdiplomatie en public relations hebben geleid. De belangrijkste hiervan zijn een grotere participatie van het publiek op het politieke toneel en de ontwikkeling van technologieën. Om enkele voorbeelden te noemen, in de laatste decennia is het maatschappelijk middenveld sterk ontwikkeld en overal ter wereld bestaan tegenwoordig non-gouvernementele organisaties die zich tegen het beleid verzetten op het gebied van klimaat, mensenrechten of onderwijs, zoals Greenpeace of Amnesty International. Ook het internet krijgt ook een groot belang in ons leven en in de manier waarop we met elkaar communiceren. Door middel van het internet, online nieuwsportalen en sociale media kanalen is men meer op de hoogte van gebeurtenissen in de wereld. Deze middelen kunnen gebruikt worden om een eigen bericht en perspectief over te dragen. Een andere aspect van de vergelijking betreft de aandacht voor de rol van diplomaten en PR beroepspersonen die, aan de ene kant, als bemiddelaars werken tussen twee nationale culturen en, aan de andere kant, tussen verschillende bedrijfsculturen (L’Etang 2009 : 609).

Zoals ik al eerder aangaf bestaan er verschillen tussen de publieksdiplomatiestrategieën van landen, maar het is zeker ook zo dat alle regeringen gemeenschappelijke doelen hebben. Nye (1991) spreekt over drie dimensies van publieksdiplomatie. De eerste betreft de dagelijkse communicatie waarbij voorlichting wordt gegeven over binnenland- en buitenlandbeleid, de tweede is strategische communicatie waarbij een campagne wordt gevoerd om centrale thema's te versterken als ondersteuning voor een bepaald beleid en de derde dimensie van publieksdiplomatie is het ontwikkelen van langdurige relaties met sleutelpersonen door middel van seminars, conferenties of uitwisselingsprogramma's (Nye 1991 : 101-102). Elke van deze dimensies kunnen een belangrijke rol spelen in het creëren van een positief beeld over een land. In deze zin wil ik onderzoeken welke van deze dimensies aan bod komen bij de culturele evenementen van de Roemeense ambassade en of/hoe dit bijdraagt aan het promoten van Roemenië. De diplomatieke dialoog kan ook worden gezien als interculturele communicatie, hetgeen nieuwe uitdagingen veronderstelt. Het is al bekend dat de beelden die men over een land en haar volk heeft een grote invloed kunnen uitoefenen op de bilaterale betrekkingen tussen twee landen en tussen groepen mensen uit de respectievelijke landen. In het veld van publieksdiplomatie moet men rekening houden met de (vaak onbewuste) beelden over het lokale publiek en viceversa om succesvolle communicatie te bereiken. Om een volledig antwoord op mijn onderzoeksvraag te kunnen formuleren zal ik analyseren waar de soft power van Roemenië op berust in het geval van de culturele evenementen van de Roemeense ambassade in Nederland. Ook ben ik geïnteresseerd in welke rol de Roemeense medewerkers van de Roemeense ambassade in Nederland hebben in verband met het gebruik van soft power.

V.3. Nation branding

Binnen het concept van publieksdiplomatie vallen diverse objectieven. Een daarvan is het promoten van een land voor verschillende doeleinden: verbetering van bilaterale betrekkingen, een groot publiek aantrekken of culturele tradities presenteren. Deze objectieven zijn onderdeel van een brede strategie waarin publieksdiplomatie een instrument is om de potentiële rijkdommen van een land te promoten (Nye 1991 : 95). In mijn scriptie zal ik me concentreren op het culturele aspect van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in den Haag. Het presenteren van nationale culturen in het buitenland doet aan het concept van 'nation

branding' (oftewel 'country branding') denken. Academics hebben in de laatste jaren gelijkenissen gevonden tussen 'branding' en publieksdiplomatie. Gilboa (2008) spreekt over branding als een strategie om producten en diensten een emotionele dimensie te geven waarmee mensen zich kunnen identificeren. In deze zin is het concept 'nation' een product dat door regeringen door middel van publieksdiplomatie gepromoot moet worden om investeerders, toeristen en fabrieken in het land te krijgen (Gilboa 2008 : 67). Nation branding wordt dus gezien als onderdeel van het publieksdiplomatiebeleid. Voor mijn scriptie vind ik van belang om 'nation branding' beter uit te leggen.

Nation branding bestaat uit pogingen om het imago van een land te verbeteren een positief beeld te creëren (Szondi 2008 : 5). Hieronder valt ook het bewust presenteren van de traditionele gewoontes en waarden van een natie zodat het internationale publiek een beeld krijgt van het respectievelijke land. In de vergelijking tussen nation branding en publieksdiplomatie kunnen we zeggen dat de eerste zich concentreert op de verandering van een negatief of vaag beeld in een positief imago, terwijl de tweede meer 'politiek correct' wordt gezien. Vaak worden door nation branding 'imagined worlds' gecreeërd. Daarmee wordt bedoeld dat een natie wordt geprofileerd als een commercieel product met werkelijke materiele gevolgen (Crocco 2012 : 51). De redenen daarvoor zijn duidelijk. Hoe regeringen hun land promoten en een verandering aanbrengen in de manier waarop het land wordt afgebeeld in het buitenland is het kernpunt van mijn analyse.

Academics beweren dat het uiteindelijke doeleinde van publieksdiplomatie het hebben van een impact is op de bilaterale en internationale betrekkingen. Vooral wat betreft de positionering van een land ten opzichte van de anderen (Mor 2006 : 160). Door voorlichting te geven wordt door publieksdiplomatie beoogd om het beeld van een land te verbeteren in het buitenland. In het publieksdiplomatieproces als politieke invloedsfactor, leidt het gemanipuleerde beeld van het land tot gunstige politieke resultaten voor het land (Mor 2006 : 160). Het uiteindelijke doel van 'nation branding' is buitenlandse investeerders aan te trekken en het beeld van een sterk land te geven op verschillende niveaus. Het gaat uiteindelijk om het beeld van het land dat even belangrijk is voor de ontwikkeling van de diplomatieke relaties van een land als voor het promoten van een land. We kunnen zeggen dat gouvernementen en/of andere organisaties of bedrijven gelijksoortige strategieën zouden moeten opstellen om het beeldvormingsproces over het land te beïnvloeden.

In het geval van Roemenië en andere Oost-europese landen is het concept ‘nation branding’ misschien moeilijker dan voor West-europese landen. Het communisme had een grote impact op de Oostbloklanden en ook decennia daarna is het nog steeds problematisch om de communistische etiquette te verwijderen. Szondi (2006) bespreekt enkele uitdagingen waarmee landen in transitie zich inzetten om een nieuw imago aan het buitenlandse publiek over te dragen. Hij maakt een verschil tussen ‘country branding’ en ‘destination branding’ (Szondi 2006 : 10-11). Het eerste verwijst naar gouvernementele of particuliere pogingen om de cultuur, tradities en waarden van een land te promoten, terwijl het tweede inspanningen bevat om toeristen aan te trekken. In dit scriptieonderzoek verdiep ik mij verder in het concept ‘country branding’ omdat dit goed toepasbaar is op Roemenië. Szondi (2006) verklaart dat het distantiëren van de oude politieke systemen de grootste uitdaging is voor landen uit Centraal en Oost Europa. In Polen, Hongarije, Bulgarije en Roemenië bestaat waarschijnlijk een verschillende aanpak om het eigen land te promoten, afhankelijk van de geografische positie of economische en politieke objectieven. Deze strategieën betekenen ook grote risico’s voor de beroepspersonen omdat de resultaten daarvan moeilijk te voorspellen zijn. Imre (2012) geeft een voorbeeld van mislukte nation branding strategieën in Roemenië. Hij bespreekt de toerismestrategie van Roemenië gestart door de toenmalige minister van toerisme Elena Udrea. De slagzin ‘Come to Romania, The Land of Choice’ veroorzaakte felle reacties onder Roemenen omdat de campagne probeerde het imago van een betoverende bestemming te promoten. Veel mensen reageerden met andere films waar het werkelijke Roemenië werd gepresenteerd, dat niets te maken had met het surrealistische en misleidende portret van Roemenië dat minister Udrea door haar campagne probeerde te creëren (Imre 2012 : 86-87). Imre beschrijft de voortdurende inspanningen van de lokale Roemeense bevolking tegen de Westerse fascinatie voor de Roemeense dictator Ceaușescu en Dracula. Dit resulteerde in afkeuring van de bevolking voor de politieke maatregelen op dit gebied (het volgen van strikte marketing richtlijnen of de poging om Roemenië te presenteren als een aantrekkelijke bestemming voor ruraal toerisme) en voor het slecht bestede geld (Imre 2012 : 89-90).

Net als Roemenië is Polen een van de landen in transitie die een imagovernieuwing nodig had na 1989, toen veel Oost-Europese landen onafhankelijk werden van de Sovjetinvloed. In de context van de Europese integratie had Polen een nieuwe strategie nodig om andere (Westerse) landen voor te lichten. Zowel vóór als na 2004, toen Polen toetrad tot de Europese Unie,

probeerde de Poolse regering het Poolse imago dat beheerst werd door concentratiekampen uit WOII te veranderen in het beeld van een groot en sterk land dat bij de EU dient te horen (Ociepka, Ryniejska 2005 : 6). De Poolse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft in de periode 2000-2004 een complexe publieksdiplomatiecampagne uitgevoerd ter voorbereiding van de onderhandelingen voor de toetreding tot de EU. Polen heeft zeker enkele successen geboekt zoals het herwinnen van soevereiniteit en deel uitmaken van de NAVO en de EU. Dit is een voorbeeld dat publieksdiplomatie de beoogde doelen kan bereiken. Niettemin lieten enquêtes over het beeld van Polen in Oostenrijk, Frankrijk, Duitsland, de VK, Spanje en Zweden zien dat buitenlanders Polen associëren met armoede, religie, de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust (Ociepka, Ryniejska 2005 : 10). Uit dit voorbeeld kunnen we concluderen dat een algemene aanpak voor nation branding soms niet de verwachte resultaten kan hebben. Het is even belangrijk de publieksdiplomatiestrategie aan te passen aan het betreffende buitenlandse publiek.

Omdat mijn interesse ligt bij het culturele aspect van publieksdiplomatie ben ik op zoek gegaan naar geslaagde voorbeelden van nation branding. Op deze manier kwam ik een artikel tegen over 'best practices' in culturele diplomatie. Culturele diplomatie wordt gedefinieerd als de uitwisseling van ideeën, informatie, kunst en andere vormen van cultuur tussen naties en hun volkeren om wederzijds begrip te bevorderen (Cummings geciteerd in Schneider 2003 : 1). Hoewel in dit artikel het Amerikaanse perspectief aan bod komt ben ik van mening dat het wel nuttig is om beter te begrijpen hoe gouvernementen en ambassades een rol kunnen spelen in de beeldvorming van een land. De VS hebben in de laatste decennia verschillende initiatieven uitgevoerd in verschillende landen in Europa die de volgende eigenschappen bevatten: voorlichten op de Amerikaanse waarden, tradities en de normen van een vrije samenleving, aanpassen aan de culturele interesses van het land, een 'open doors' politiek tussen Amerikaanse en buitenlandse diplomaten, het creëren van een lange-termijn relatie met het publiek en andere stakeholders (Schneider 2003: 3). De VS heeft dit bereikt door verschillende uitwisselingsprogramma's en beurzen of door het organiseren van culturele evenementen en actief bijdragen aan het culturele leven van het land. We zouden kunnen zeggen dat het inderdaad een model is op het gebied van publieksdiplomatiestrategie. Servaes (2012) geeft ook een voorbeeld van hoe een land gebruik maakt van zijn soft power om een nieuw beeld te vormen. Het organiseren van de Olympische Spelen in Beijing in 2008 of de 2010 Shanghai World Expo heeft de aandacht van het internationale publiek gestuurd naar het culturele en

economische potentieel van China in plaats van naar het politieke systeem van het land waar veel kritiek op is.

Publieksdiplomatie en nation branding richten zich ook op de kwestie van een nationale reputatie waarmee rekening moet worden gehouden. De aanleiding voor het artikel van Wang (2006) is dat de diplomatieke strategie herzien moet worden in de globaliseringsera waar veel veranderingen plaatsvinden in de internationale politiek en de daarmee samenhangende communicatieprocessen. Volgens Wang is nationale reputatie een vorm van macht, waardoor er speciale aandacht aan dit aspect gegeven moet worden. De macht van nationale reputatie berust op het vermogen van publieksdiplomatievoerders om soft power te creëren en een gunstige internationale opinie over het eigen land te cultiveren en beheren (Wang 2006 : 91). Hierbij gaat het gaat om het bouwen van een relatie tussen naties en culturen door middel van betere communicatie (Wang 2006: 93). Het is mijn doel om te analyseren hoe de Roemeense ambassade in Nederland gebruik maakt van soft power en wat de impact is van de culturele evenementen van de ambassade op het beeldvormingsproces over Roemenië en op de nationale reputatie van mijn land.

VI. Methode

In mijn scriptie beoog ik niet alleen de beelden en stereotypen over Roemenië en Roemenen in Nederland te analyseren, maar ook de houding van Nederlanders ten opzichte van deze beelden. Het kernpunt van het onderzoek zit in de potentiële verandering van de beelden en stereotypen over Roemenië en hoe dit wordt bewerkstelligd. Daarom heb ik ervoor gekozen om kwalitatieve onderzoeksmethoden te gebruiken.

VI.1. Kwalitatief onderzoek

Kwalitatief onderzoek biedt de mogelijkheid verschillende tradities en stromingen te analyseren. Door deze aanpak worden gedragingen, ervaringen en opvattingen van de betrokkenen geanalyseerd, geïnterpreteerd en verklaard (Boeije 2005). Mijn scriptie bevat drie eigenschappen die typerend zijn voor kwalitatief onderzoek. Ten eerste ga ik er vanuit dat mensen betekenis geven aan hun omgeving, op economisch, maatschappelijk en cultureel niveau, en dat dit proces weerspiegeld wordt in hun gedrag en opvattingen. Ik zal analyseren wat de perceptie van een groep Nederlanders is over de beelden van Roemenië en of/hoe hun persoonlijke ervaringen met Roemenen een invloed hebben op de manier waarop ze dit land waarnemen. Mijn doel is om te achterhalen of de respondenten betekenis geven aan het contact met de Roemeense culturele tradities en zo ja of dit het beeld verandert dat ze hadden over Roemenen. Ten tweede maak ik gebruik van een open onderzoeksprocedure. Ik probeer vanuit een emic perspectief data te verzamelen door zelf Nederlanders te interviewen en directe contact met hen te hebben. Door een emic perspectief wordt er van binnenuit gekeken naar de cultuurspecifieke ideeën, gedragingen of concepten van een groep (Spencer-Oatey & Franklin 2009 : 16). Ook gebruik ik geen vaste procedure voor het proces van dataverzameling voor mijn analyse. Nieuwe beslissingen kunnen ter plekke tijdens de interviews genomen worden om mijn doel te bereiken en de beoogde antwoorden te krijgen. Bovendien bestaat er de mogelijkheid dat gedurende het proces van dataverzameling nieuwe aspecten naar voren komen over de algemene beelden over Roemenië in de literatuur en hun verhouding tot de culturele tradities gepromoot door de Roemeense ambassade. Ten derde zal ik aan het einde van mijn scriptie de resultaten van de analyse interpreteren en een uitgebreide beschrijvingen geven van de houding van

Nederlanders ten opzichte van de contacten met Roemenië en Roemenen, van de vergelijking tussen de beelden over Roemenië in de literatuur en of deze beelden te herkennen zijn in het bewustzijn van Nederlanders en van de doelmatigheid van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade. Tot slot zal ik een conclusie trekken over de factoren die de basis vormen voor de verandering in het beeldvormingsproces en welke rol culturele evenementen hierbij spelen.

VI.2. Dataverzameling

Om mijn onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden heb ik besloten een corpus van tien interviews te verzamelen met Nederlanders die ooit in contact zijn gekomen met Roemenië en Roemenen. Hiervoor heb ik voor een doelgerichte selectie gekozen. Mijn eerste doel is alleen Nederlanders te interviewen om juist achter hun perspectief te komen over Roemenië. Gezien het feit dat ik stage heb gelopen bij de Roemeense ambassade in Nederland, heb ik ook verschillende evenementen meegemaakt waar ik zelf contact heb gelegd met Nederlanders. Ik heb voor een deel van mijn corpus deze contacten als respondenten gebruikt. Ook door middel van de bestaande contacten van de ambassade en met het hulp van mijn stagebegeleider ben ik in contact gekomen met Nederlanders die de beoogde achtergrond hebben. Het gaat om een selectie van mensen die de Nederlandse nationaliteit hebben en die aan de culturele evenementen van de ambassade hebben deelgenomen in de periode november 2013 – april 2014.

Voor de uitvoering van de interviews heb ik gebruik gemaakt van het kwalitatieve half-gestructureerde interview (Baarda et al. 2012). Hiervoor is een vragenlijst gemaakt betreffende de achtergrond van de respondenten, hun persoonlijke ervaringen met Roemenië en Roemenen en hun participatie aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade. Deze vragenlijst is niet vast en de volgorde van de vragen kan veranderen op basis van de antwoorden. Afhangend van de verhalen van de respondenten kunnen nieuwe vragen ter plekke bedacht worden. Het eerste contact voor het uitvoeren van de interviews vond via e-mail plaats, vervolgens zijn afspraken gemaakt voor het interview op een tijdstip en locatie gekozen door de respondent. Gezien de respondenten niet allemaal in dezelfde stad woonden hebben sommige interviews zich ook via skype afgespeeld.

Door middel van deze interviews is het mogelijk om erachter te komen welk perspectief de respondenten hebben op de beelden van Roemenië en Roemenen nadat ze hebben deelgenomen aan culturele publieksdiplomatieke evenementen van de ambassade. Het doel is dit perspectief te vergelijken met de beelden over Roemenen die al bestaan in Nederland. Om een nauwkeurige analyse te kunnen uitvoeren besloot ik de methodologie van Leerssen en Beller (2007) te gebruiken met betrekking tot de analyse van beelden en/of nationale stereotypen. Ten eerste is het belangrijk te melden dat in dit soort onderzoek ‘imaginated’ beelden (Leerssen 2007 : 27) centraal staan, ofwel beweringen over een groep mensen die te maken hebben met persoonlijkheidseigenschappen of gedragingen. De ‘imaginated’ discourse berust op beelden die geen identiteiten weerspiegelen, maar wel mogelijke identificaties (Leerssen 2007 : 27).

Ten tweede biedt deze methode de mogelijkheid om mijn onderzoek beter te structureren en de validiteit en betrouwbaarheid te waarborgen. In deze zin ga ik een ‘intertextual trope’ vaststellen van de beelden over Roemenië en Roemenen. Een trope is de intertext van de representatie van een bepaald land (Leerssen 2007 : 28). In deze zin zal ik de context vaststellen waarin deze beelden naar voren komen zowel in betrekking tot Nederland en de recente ontwikkelingen op Europees niveau, als de historische context waarin nationale stereotypen over Roemenen voorkomen. Ik ga een vooronderzoek doen naar de archetypes van Roemenen die al bestaan zodat ik die voor kan leggen aan mijn respondenten met het doel om te zien of ze deze beelden herkennen. Om hetzelfde buitenperspectief te waarborgen en dus achter de “hetero-image” over Roemenen te komen, heb ik gekozen om een selectie te maken van teksten die Roemenië en Roemenen behandelen en die door niet-Roemeense auteurs geschreven zijn. Ik besloot me niet te beperken tot Nederlandse auteurs die ooit over Roemenië hebben geschreven, maar juist ook rekening houden met auteurs van verschillende nationaliteiten die zich in dit gebied hebben verdiept en beelden over Roemenen hebben vastgelegd die op internationaal niveau herkenbaar zijn.

Ik beoog achter de hetero-images over Roemenië en Roemenen te komen die bestaan in andere landen. Mijn doel is niet om een onderscheid te maken in de manier waarop Roemenië wordt afgebeeld in verschillende Europese landen of op andere continenten. Ik probeer een beter inzicht te krijgen in het hetero-image van Roemenië in het algemeen en ik verwacht iets nieuws uit te vinden die mijn eigen auto-image over Roemenië kan veranderen.

Leerssen en Beller (2007) spreken ook over het belang van het genre van benaderde teksten om een band te kunnen leggen met de werkelijke situaties waarin beelden en stereotypen bestaan. De gekozen teksten horen bij wetenschappelijke werken en artikelen in psychologie, sociologie, geschiedenis, internationale betrekkingen en politiek en non-fictionele (reis)verslagen van buitenlanders die naar Roemenië hebben gereisd of met Roemenen in contact zijn gekomen.

VI.3. Corpusanalyse

De eerste stap in mijn corpusanalyse is een diachronische analyse van de archetypes van Roemenië in de loop van de tijd. Ik volg het model van Leerssen en Beller (1993) wiens boek artikelen bundelt over verschillende nationale en ethnische groepen. Deze artikelen behandelen nationale stereotypen in een historische context en de auteurs laten zien wat voor beelden deze groepen in de loop van de geschiedenis hebben gekregen. Op dezelfde manier wil ik de evolutie van de beelden over Roemenië en Roemenen analyseren. Hiervoor concentreer ik me op vier belangrijke archetypes die ik zelf heb gekozen en bedacht op basis van mijn kennis over de geschiedenis van het land en mijn ervaring met buitenlandse perspectieven over Roemenië en Roemenen. Ten eerste ga ik de oorsprong en achtergrond van Roemenen behandelen als Latijns volk. Ten tweede benader ik de Dracula-mythe en zijn betekenis voor de beeldvorming over Roemenen. Vervolgens concentreer ik me op een belangrijk deel van de Roemeense geschiedenis, namelijk het communistische regime. Roemenië als deel van het Oostblok en de revolutie van december 1989 hebben zeker een echo in het internationale bewustzijn veroorzaakt. In dit scriptieonderzoek wil ik achterhalen hoe dit wordt gereflecteerd als men over Roemenië spreekt. Ten slotte ga ik Roemenië en Roemenen in de recente jaren analyseren. Met de toetreding van Roemenië tot de Europese Unie en het opheffen van de beperkingen op de arbeidsmarkt zijn Roemenen betrokken geraakt in de discussie over economische ontwikkelingen en criminaliteit op Europees niveau. In deze zin is de Roemeense ethnische groep Roma niet te negeren en wil ik analyseren in hoeverre deze groep een factor is in de beelden die over Roemenen gevormd worden.

Het tweede corpus bestaat uit de transcripties van de interviews met de zes Nederlandse respondenten. Hier wil ik in eerste instantie het interviewproces beschrijven samen met de

totstandkoming van het gebruikte materiaal. Ik heb direct contact met twee van de respondenten opgenomen omdat ik hen persoonlijk kende. Wat de andere vier respondenten betreft, heb ik met de hulp van de ambassade een eerste voorstelling voor de interviews gemaakt en daarna heb ik persoonlijk met hen de interviews gepland. De interviews zijn afgenomen in mei en juni 2014. Ik heb een vragenlijst met vijftien vragen (zie bijlage 1, blz 76) die ik aan de respondenten vóór de interviews heb gestuurd zodat ze het doel van de gesprekken beter zouden begrijpen.

Zoals al aangegeven, heb ik een vooranalyse van de archetypes van Roemenen in secundaire literatuur gedaan als voorbereiding voor de interviews. Om de analyse samen te vatten en het zo kort en effectief mogelijk aan de respondenten voor te leggen heb ik plaatjes en korte teksten gebruikt. Die heb ik als bijlage in de vragenlijst opgenomen. Het eerste plaatje is een foto van het recente standbeeld dat voor het Nationale Geschiedenis Museum in Boekarest staat. Het is het standbeeld van de Romeinse Keizer Trajanus die een dier uit Dacië in zijn armen houdt. Het illustreert de mengeling tussen Daciërs en Romeinen en het ontstaan van de Roemenen. Het tweede plaatje is het beeld van Dracula gespeeld door Gary Oldman in de gelijknamige film van Francis Ford Coppola (1992). Dit is misschien de meest bekende afbeelding van het figuur Dracula. Het derde beeld is een foto genomen tijdens de Roemeense revolutie van december 1989 op het Revolutieplein in Boekarest. De Roemeense vlag met een gaatje daarin werd een van de symbolen van de Revolutie toen het Roemeense volk voor meer vrijheid vocht. Op het vierde plaatje staat een Romafamilie. Ik heb dit plaatje niet gekozen omdat het in Roemenië afspeelt (ik weet niet of dat zo is), maar wel omdat het een cliché illustreert van Roemenen die met Roma's worden verward. Dit is een aspect dat in secundaire literatuur aan bod is gekomen, samen met het feit dat Roemenen vaak als een criminele groep worden gezien. Het laatste plaatje is een afbeelding van een ander cliché over Roemeense arbeidsmigranten. Roemenen die naar West-Europa gaan om te werken, doen vaak laagopgeleid werk, zoals aardbeien plukken of schoonmaken. De aanwezigheid van Roemenen op de Europese arbeidsmarkt maakte dat veel buitenlanders Roemenen associeren met zwart en oneerlijk werk.

De persoonlijke kenmerken van de zes respondenten vormen een belangrijk factor voor mijn onderzoek en hebben een directe invloed op de resultaten van de interviewsanalyse. Om de persoonlijke gegevens van de respondenten zo duidelijk mogelijk weer te geven heb ik tabel 1 aangemaakt. Er zijn vier categorieën: geslacht, leeftijd, beroep en het niveau van hun relatie met

Roemenië en Roemenen. De eerste twee categorieën zijn relevant voor mijn verantwoording omdat ze de algemene ervaring en het denkniveau van de respondenten vertegenwoordigen. De beroepen van de respondenten vind ik van belang omdat er daardoor, aan de ene kant, informatie over de sociale status van de respondenten wordt verschaft en, aan de andere kant, daardoor verschillende situaties te zien zijn waarin de respondenten in contact zijn gekomen met Roemenië en Roemenen en door middel van hun werk een imago over het land en het volk hebben gevormd. In het tweede vak heb ik gekozen om de respondenten in leeftijd categorieën in te kaderen. De laatste categorie is misschien het meest relevant en invloedrijk voor mijn onderzoek. Gezien het feit dat de zes respondenten verschillende ervaringen hebben, heb ik drie opties gekozen om hun relatie met Roemenië en Roemenen te beschrijven: zeldzaam, voor de respondenten die incidenteel aan de evenementen van de Roemeense ambassade hebben deelgenomen; regelmatig, voor de respondenten die in frequente mate naar de Roemeense ambassade gaan en intensief, voor de respondenten die een langdurige relatie met Roemenië en Roemenen hebben, ook buiten de evenementen van de Roemeense ambassade om.

Tabel 1. Persoonlijke kenmerken van de respondenten

	Geslacht	Leeftijd	Beroep	Relatie met Roemenië/Roemenen
Respondent 1	Vrouw	30-40	Uitgever	Regelmatig
Respondent 2	Man	30-40	Functionaris bij de Rijksoverheid	Intensief
Respondent 3	Man	50-60	Journalist/docent Hogeschool	Intensief
Respondent 4	Vrouw	60-65	Hoogleraar universiteit	Zeldzaam
Respondent 5	Man	60-65	Sales medewerker voor een scheepswerf (nu met pensioen)	Zeldzaam
Respondent 6	Vrouw	50-60	Expats coordinator bij een ziekenhuis	Regelmatig

Verder wil ik de werkwijze van de interviewanalyse verantwoorden. De zes interviews heb ik getranscribeerd met hulp van het programma EXMARaLDA Partitur Editor. Hier heb ik de audio opnames van de interviews ingevoegd en op basis daarvan de tekst getranscribeerd en met de audio gesynchroniseerd. Hiervoor heb ik ook enkele transcriptie conventies gebruikt (zie bijlage 2, blz 80). Deze zijn nuttig voor de lezers van deze transcripten om de tekens daarin beter te begrijpen.

In mijn scriptie doe ik een inhoudsanalyse waar meningen, ervaringen en beelden naar voren komen. Om dit zo effectief en systematisch mogelijk te kunnen doen heb ik de werkwijze van Pleijter (2006) als verantwoording voor de kwalitatieve inhoudsanalyse gebruikt. In zijn proefschrift gebruikt hij een typologie voor kwalitatieve inhoudsanalyse waarin vijf soorten aan bod komen: retorische, narratieve, discours-, structuralistisch-semiotische en interpretatieve inhoudsanalyse (Pleijter 2006 : 20). Voor mijn scriptie zijn echter alleen de tweede en het laatste type relevant. Aan de ene kant, bestaat de werkwijze van narratieve inhoudsanalyse uit ‘de reconstructie en beschrijving van de logische en chronologische gebeurtenissen in verhalen, op basis van de handelingen van personages, en de keuzes, problemen en gebeurtenissen waarmee ze te maken krijgen’ (Pleijter 2006 : 21). Op deze manier probeer ik door middel van de interviews zes verhalen te schrijven die door hun contact met Roemenië en Roemenen tot stand zijn gekomen. Aan de andere kant worden door interpretatieve inhoudsanalyse nieuwe theorieën ontwikkeld. ‘Onderzoekers proberen nieuwe conceptuele categorieën te ontwikkelen, het onderzochte materiaal te ordenen en inhoudelijk te begrijpen en hypothesen te formuleren’ (Pleijter 2006 : 24). In mijn scriptie probeer ik de narratieve richtlijnen van de interviews te analyseren en interpreteren met als doeleinde een hypothese te formuleren over de impact van publieksdiplomatie op het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen.

Ik beoog de beelden te identificeren die in het bewustzijn van Nederlanders leven en die te vergelijken met de al bestaande beelden over Roemenië en Roemenen in de wetenschappelijke literatuur. Hiervoor probeer ik achter de eigenschappen te komen die ze aan Roemenië als land en aan Roemenen als culturele groep toekennen. Vervolgens ga ik de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade definiëren zoals deze in de ogen van de respondenten voorkomt. In mijn onderzoek is het culturele aspect de belangrijkste factor voor de analyse van het tweede corpus. Ik wil analyseren hoe Nederlanders de Roemeense culturele tradities zien en of die een

invloed hebben op de beelden over Roemenië en Roemenen. Door te kijken naar de antwoorden van de respondenten betreffende het eventuele effect van de culturele evenementen kan ik een conclusie trekken over de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade als veranderingsfactor in het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen.

VII. Het beeld van Roemenië in secundaire literatuur

In dit hoofdstuk zal ik een analyse doen van de beelden van Roemenië in secundaire literatuur, zoals wetenschappelijke werken over de geschiedenis en nationale identiteit van Roemenen, reisverslagen en persartikelen. Ik heb gekozen om mij te concentreren op boeken en artikelen die niet door Roemeense auteurs zijn geschreven. Deze keuze is bewust gemaakt om beter achter het buitenperspectief (Besamusca, Gelderblom, Ten Thije 2010 : 8) over Roemenië en Roemenen te komen zowel in de academische wereld, als in de specifieke situatie van Nederlanders die deel hebben genomen aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade in den Haag.

Ik zal me concentreren op de belangrijkste beelden die Roemenen als volk en Roemenië als land hebben gemarkeerd in de loop van de geschiedenis. Hiervoor voer ik een diachronische analyse uit waarbij het aanleidingspunt de achtergrond van het Roemeense volk is. Het volgende punt op de tijdlijn is het mythische personage Dracula dat geïnspireerd is door een middeleeuwse Roemeense vorst, Vlad Țepeș (De Spietser). Een ander beeld dat ik ga analyseren betreft de recente geschiedenis van Roemenië, het communistische regime. De laatste archetypen in mijn analyse zijn de beelden van Roemenen rond de Europese integratie, met de jaren 2007 en 2014 als mijlpalen, en wat voor rol de integratie van Roemenië tot de grote Europese Unie had op het internationale bewustzijn.

VII.1. Roemenen zijn een Latijns volk

Men weet dat Roemenië ergens in het oosten van Europa ligt, maar de positie van het land in een internationale context is voor velen niet duidelijk en de achtergrond van het Roemeense volk is nog onduidelijker. Buitenlanders kunnen reisboeken of –verslagen over Roemenië tegenkomen waar ze meer informatie kunnen krijgen over de vorming van het volk. “Een bekend cliché luidt dat Roemenië een ‘Latijns eiland in een zee van Slaven’ is (Bos 2007 : 12). Deze bewering heeft te maken met feitelijke historische bronnen die teruggaan naar het begin van de eerste millenium toen de Romeinen het gebied Dacia bezetten. Van de mengeling tussen Daciërs en Romeinen is het Roemeense volk ontstaan, maar in de derde eeuw is het Romeinse gezag teruggetrokken uit

het gebied. Wat achterbleef is vaak een historisch geschilpunt (Bos 2001 : 8). Door gebrek aan historische bronnen in de volgende eeuwen blijft onduidelijk hoe de ontwikkeling van het volk aan het noorden van de Donau is verlopen. De migratiestromingen van verschillende volken waaronder de Slaven en Hunnen, nieuwe Slavische en Turkse invloeden in het gebied bewoond door Roemenen en de aanwezigheid van Hongaren in sommige streken van Transylvanië leidden tot nieuwe theorieën over de oorsprong van Roemenen. Deze theorieën werden opnieuw opgevat in de recente wetenschappelijke literatuur in de discussie over nationale identiteitsvorming. In een studie over de relatie tussen erfgoed en nationale identiteit in Roemenië bespreken Light en Dumbraveanu-Andone (1997) de verschillende perspectieven over de achtergrond van Roemenen. Zij noemen de theorie van de Daco-Romeinse continuïteit die veronderstelt dat Daciërs en Romeinen waren gemengd. Volgens hen is op deze manier het Daco-Romeinse volk ontstaan, de voorouders van de moderne Roemenen (Light & Dumbraveanu-Andone 1997 : 31). Deze theorie werd in de 18de eeuw door de intellectuelen van de Transylvanische School ontwikkeld om de achtergrond en identiteit van de Roemenen in Transylvanië vast te stellen. Hun argumenten waren de aanwezigheid van de Romeinen in het gebied aan het noorden van de Donau en het Latijnse karakter van de Roemeense taal en ze probeerden Transylvanië en impliciet Roemenië in de familie van het prestigieuze Romaanse volken te positioneren. Deze theorie werd door Hongaarse historici aangevochten die beweerden dat, met de terugkeer van het Romeinse gezag, het volk dat aan het noorden van de Donau woonde verdwenen is. Toen Hongaren naar Transylvanië zijn geëmigreerd, hebben ze dus het land leeg gevonden (Baár & Ritivoi 2006 : 2013). Welke theorie waar is, blijkt weinig relevant. Het onderzoek van Light en Dumbraveanu-Andone laat zien dat de meeste Roemenen de eerste theorie accepteren en promoten, terwijl de Hongaarse minderheid in Roemenië in de tweede theorie gelooft. Het is een manier om het gevoel van thuishoren in Transylvanië en Roemenië te rechtvaardigen en voor een groot deel van de Roemenen zijn de Romeinse ruïnes in Roemenië het symbool van hun Latijnse achtergrond (Light, Dumbraveanu-Andone 1997 : 42).

In de 'Imagology' van Beller en Leerssen (2007) schrijft Deletant een artikel over Roemenen waarin verschillende beelden over Roemenië in de loop van de geschiedenis aan bod komen. Hij noemt ook het territoriale geschil over Transylvanië dat leidde tot contrasterende beelden over Roemenen. Hongaarse intellectuelen beweerden dat Roemenen een 'bauernvolk' zijn dat tot de

byzantine cultuur behoort en niet tot de westerse civilisatie, zoals de Hongaren (Deletant 2007 : 24).

De latiniteit en de afkomst van het Roemeense volk is een omstreden kwestie die nog steeds wordt weerspiegeld in de spanningen tussen Roemenen en de Hongaarse minderheid. Het enige objectieve feit blijft het karakter van de Roemeense taal dat ‘een directe afstamming van het Latijns’ is (Bos 2007 : 105). In dit geval wordt de oorsprong van Roemenen overschaduwed door de Roemeense taal die de rol blijkt te hebben de Roemenen als Latijns of Romaans volk te bestempelen. In deze zin zijn er pogingen in de geschiedenis te zien van verromanisering van het Roemeens door het veelvuldig gebruik van leenwoorden, vooral uit het Frans.

VII.2. Het land van Dracula

De nationale identiteitsproblematiek van Roemenen bleef niet lang hangen en het einde van de 19de eeuw bood een nieuw perspectief over Roemenië door middel van literatuur. Dankzij de roman *Dracula* (1897) geschreven door Bram Stoker kreeg Transylvanië, deel van Roemenië, het beeld van een ver gebied waar onwerkelijke wezens, sombere kastelen en oude rituelen de boventoon voeren (Reijnders 2011 : 233). Op deze manier is een mythe ontstaan die in de verbeelding van buitenlanders is gebleven. Het is natuurlijk belangrijk rekening te houden met het feit dat er in dit boek een regio uit een fictief oogpunt wordt gepresenteerd, maar zoals Leerssen beweerde, ondanks de bron en de oorzaken, een beeld geeft altijd iets weer dat ‘imaginated’ is (Leerssen 2007 : 27).

Zulke literaire werken zoals *Dracula* inspireren onderzoeken naar de oorsprong van mythes. Door zijn artikel analyseert Glover (1993) het boek en de film *Dracula* en het beeld van Transylvanië dat daardoor is ontstaan. Hij spreekt over een gebied in de Karpaten van mist en schaduwen en dat slecht verlicht is. Het effect dat deze beschrijving had is dat Transylvanië, en impliciet Roemenië, als een oud feodaal en byzantijn land werd gezien, dat ook oriëntale elementen had (Glover 1993 : 131). Hetzelfde idee is terug te zien in het artikel van Light over het *Dracula*-toerisme in Roemenië. Hij beschrijft Transylvanië net zoals Bram Stoker, als een sinistere en een achtergestelde regio waar het kwaad en het bovennatuurlijke in het wild groeien. De auteur gaat nog verder in de analyse van dit beeld en beweert dat de roman *Dracula* tot het

ontstaan van een 'place myth' leidde (Light 2007 : 749). Dit wil zeggen dat vanuit het buitenperspectief van de Ierse Stoker het beeld over een 'ander' is gecreeërd dat het tegenovergestelde is van het Westen: perifeer, pre-modern en onaangetast door de Westerse vooruitgang en rationaliteit (Light 2007 : 750).

Het beeld van Roemenië als tegenstander van het Westen, ofwel als deel van het orientalisme, is vergelijkbaar met de discourse van Todorova (1997) over Balkanisme. Zij noemt verschillende wetenschappelijke werken over de dichotomie tussen het Westen en het Oosten die gebaseerd is op botsingen in religie, cultuur en politiek. Verder dan de beschrijving van de Balkanlanden als tegenstrijdige gebieden in transitie, maakt zij een bewering ook over de geest van de Balkans. Daarin stelt zij: alles is precies tegenovergesteld aan dat wat redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht (Todorova 1997 : 18). Het is interessant hoe dezelfde denkwijze is weerspiegeld in het reisverslag van een Nederlander die naar Roemenië gaat voor de bruiloft van een neef met een Roemeense. Na enkele vreemde ervaringen met de taxi in en rond Boekarest eindigt zijn verhaal met de uitroep van zijn interlocutor die vraagt: 'In Roemenië gaat niks zoals het hoort. Waarom denk je dat Dracula in Roemenië woont?'³.

De band tussen Dracula en de chaos in de Roemeense hedendaagse maatschappij is waarschijnlijk onbewust gelegd, maar het gaat terug op het effect dat de Dracula mythe had op de vorming van een beeld over Roemenië. De bovengenoemde bronnen laten duidelijk zien dat de fictionele vampier Dracula een bijdrage leverde aan de positionering van Roemenië in de Balkan. Hierdoor is een cultureel perspectief gevormd dat vaak het tegenovergestelde is van Westerse culturen.

VII.3. Communistisch Roemenië

Terwijl de Dracula mythe een tijdloos beeld gaf van een tegenstrijdig en oriëntaals Roemenië, bood de tweede helft van de 20ste eeuw een nieuw inzicht in het land aan het zuidoosten van Europa. Na de WOII viel Roemenië onder de Sovjet invloed, zonder echter deel uit te maken van de Sovjet Unie, maar wel onder de invloed stond van een socialistisch regime. De

---

³ Column "Waarom Dracula in Roemenië woont?" door Anneke de Bundel. Bron: <http://www.stopandstare.nl/waarom-dracula-in-roemenie-woont/>

nieuwe regering nam snel de macht in eigen handen en na de gedwongen aftreding van Koning Michael⁴ was alle hoop verloren om hulp te krijgen van de democratische westerse landen. De evolutie van de Roemeense natie en samenleving tijdens het communisme wekte de interesse van veel internationale academici die de politiek, economie en maatschappij van Roemenië analyseren. Shafir (1985) wijdt een heel hoofdstuk aan het Roemeense buitenlandbeleid uit die tijd. Hij presenteert de belangrijkste beslissingsmomenten in de Roemeense politiek die gevolgen hadden in de manier waarop Roemenië in internationale ogen werd gezien. De auteur noemt de constante maatregelen van de Roemeense Communistische Partij om afstand te nemen van de Moskouse regering, de Sovjet dictés en bijbehorende normen zodat politieke en economische relaties met China en Joegoslavië tot stand konden worden gebracht. Ook de Roemeense veroordeling van de invasie van Tsjecho-Slowakije door de landen van het Warschaupact plaatste Roemenië in een ander positie dan de rest van de Oostblok landen. Volgens Shafir was het doel van het Roemeense communistische buitenlandbeleid om het beeld van een autonoom land te geven ten opzichte van de Sovjet Unie (1985 : 177). Andere historische momenten zijn niet te negeren, zoals de bezoeken van de Amerikaanse presidenten Nixon en Ford in Roemenië, de aansluiting bij de Helsinki-akkoorden of het lidmaatschap aan GATT, UNCTAD en IMF. Deze ontwikkelingen in de Roemeense politiek kregen een nieuwe betekenis: het overbruggen van de kloof tussen het Westen en het Oosten (Shafir 1985 : 189).

Het observeren van de politieke ontwikkelingen van een land van buitenaf biedt weinig inzicht in wat er in het land echt gebeurt. Het buitenlandbeleid van Roemenië weerspiegelt niet de Roemeense samenleving. Hale (1971) schreef een boek over zijn persoonlijke ervaringen als buitenlandse journalist in Roemenië. Hij besprak verschillende aspecten waarvan de meest interessante opmerkingen het culturele leven en het verhaal over een gewone dag in Boekarest en op het platteland betreffen. Alle vormen van kunst waren onder de controle van de overheid en schrijvers, schilders of andere artiesten moesten de goedkeuring van de Partij krijgen om een werk te maken en te presenteren. Theater-, film- en schilderkunst is laat ontwikkeld in Roemenië doordat techniek en technologie helemaal afhankelijk waren van overheidsinterventie (Hale 1971 : 130-131). De doctrine en de beperkingen in de maatschappij onder een communistisch regime kunnen nauwelijks veranderen, maar opmerkelijk voor buitenlanders was ook de houding

---

⁴ Roemenië was een monarchie tussen 1881 en 1947. Koning Michael I (Mihai I in het Roemeens) is de vierde en laatste koning van Roemenië.

van Roemenen ten opzichte van de overheidscontrole. Artiesten en schrijvers gingen liever zwijgen en de normen van de Partij accepteren dan geen geld verdienen met hun werk (Hale 1971 : 124).

In de schoenen van een Roemeen kon elke buitenlander de problemen en de tekortkomingen ervaren als het om boodschappen ging. Er was gebrek aan verse melk, eieren of kaas en men moest uren lang in de rij wachten voor een stukje vlees dat sowieso gerantsoeneerd was. Een gevoel van frustratie domineerde in zo'n alledagse situatie (Hale 1971 : 69). Op het platteland bleek alles anders te zijn. Men kon groenten laten groeien en koeien en kippen hebben voor melk en vlees, maar al die goederen moesten verkocht worden en wat voor de mensen bleef was een eenvoudig en eentonig dieet. Dezelfde eenvoudigheid was overal te vinden op het Roemeense platteland ook wat het sociale leven van mensen betreft. Maar de band met het platteland was sterk genoeg omdat veel mensen die al generaties lang in de stad woonden alle soorten traditionele dingen in huis hadden, zoals handgeschilderde kannen, borden en potten (Hale 1971 : 75).

Het is onmogelijk over het communisme in Roemenië te spreken zonder de belangrijkste figuur daarvan te noemen: de dictator Nicolae Ceaușescu. Hij is in 1965 de Secretaris-Generaal van de Communistische Partij geworden en de decennia die daarna volgden bleven in het licht van zijn economische en politieke maatregelen en zijn persoonlijkheidscultus. Onder de leiding van Ceaușescu kende Roemenië een grote industriële ontwikkeling, maar ook veel armoede onder het volk. De figuur van de dictator werd op verschillende manieren afgebeeld. In een artikel over het historische moment van de Roemeense revolutie van december 1989 spreekt de journalist René van Rijckevorsel over een bloedige uitsmijter⁵. De moord op Nicolae Ceaușescu en zijn vrouw, Elena, op 25 december 1989 bleef als een donker imago in het bewustzijn van zowel Roemenen als buitenlanders. De evenementen van december 1989 zijn heel omstreden, niet alleen uit een politiek perspectief, maar ook vanuit een sociale blik. In zijn analyse over de mythes van de Roemeense revolutie noemt Siani-Davies (2005) het feit dat het aantal gemelde slachtoffers veel hoger was dan in werkelijkheid het geval was. Veel of weinig slachtoffers, wat door internationale ogen te zien was in Boekarest, was een zwart-wit beeld van een gruwelijke

---

⁵ "De bloedige uitsmijter", column door René van Rijckevorsel, 12 december 2012 – Elsevier Speciale Edities. Bron: <http://www.isgeschiedenis.nl/archiefstukken/de-bloedige-uitsmijter/>

slachting, met ongewappende revolutionairen die voor hun leven vechten tegen Ceaușescu en zijn kwade handlangers (Siani-Davies 2005 : 279). Door de reportages van de buitenlandse journalisten uit die tijd kreeg men een beter inzicht in hoe Roemenië was onder het communisme. Voor veel van die journalisten was Roemenië een vreemd en ver land geregeerd door een woeste en wrede dictator (Siani-Davis 2005 : 282). Men ging soms zo ver om de figuur van Ceaușescu met Dracula te vergelijken. Historici beschouwen de jaren tachtig als de ergste periode voor communistisch Roemenië, een decenium dat voor de hele periode onder het communisme sprak en in het collectieve bewustzijn bleef als ‘het tijdperk van de drie f’s: frică, foame, frig – angst, hongersnood, kou. Angst voor de alomtegenwoordige Securitate, hongersnood door de voedseltekorten, kou doordat de huizen, kantoren en fabrieken niet of nauwelijks werden verwarmd...’ (Bos 2007 : 65).

De genoemde bronnen in dit stuk zijn gebaseerd op werkelijke feiten en evenementen uit de Roemeense geschiedenis. De weergave en interpretatie daarvan leidden tot het creëren van nieuwe beelden over Roemenië en Roemenen. Meer dan een ver en achtergebleven land ontstond het beeld van een onderdrukt volk dat moest omgaan met gebrek aan basisgoederen en vrijheden. De internationale humanitaire hulp voor Roemenië uit de jaren negentig laat zien dat het beeld van het communistisch Roemenië en vooral van de Roemeense weeskinderen mededogen wekte (Kligman 1992 : 410). Veel buitenlanders uit Frankrijk, België en de VS zijn naar Roemenië gegaan om kinderen te adopteren. De Revolutie van december 1989 veroorzaakte ook veel politieke wanorde en wat er achterbleef was het imago van een land in chaos met een arm en hulpeloos volk.

VII.4. Roemenië rond de Europese integratie

De regimeverandering in Roemenië in 1989 bood de gelegenheid om een nieuw beeld van zichzelf te vormen en afstand te nemen van het Oostblok stigma. Landen uit Centraal- en Oost-Europa wekten de interesse van veel politici, historici en intellectuelen die in meerdere keren het transitieproces naar democratie hebben geanalyseerd. Gallagher (1995) analyseert de ontwikkeling van Roemenië enkele jaren na de Revolutie en concentreert zich op de politieke transitie van het land. Hij benadrukt de nationalistische waarden die het presidentschap van Ion

Iliescu, ook lid van de oude communistische elite, hebben gekenmerkt. Roemenië had moeite om zich los te laten van het verleden (Gallagher 1995 : 239).

De evolutie van Roemenië was belangrijk voor West-Europa, vooral vanuit het perspectief van de Europese integratie. Met de Val van de Muur in 1989 en de ineensdorting van de Sovjet Unie in 1991 moest men rekening houden met de mogelijkheid om Oost-Europa dichterbij bij de Europese Unie te trekken. De weg naar de integratie van Roemenië is gedetailleerd beschreven in het artikel van David Phinnemore (2010), wiens kernpunt de conditionaliteit van de toetredingsnormen is die regelmatig werden verbogen om Roemenië te bevorderen. Na de overhandelingen in 1993 moest Roemenië voldoen aan drie kerncriteria: het creëren van democratische politieke structuren, het opbouwen van een markteconomie en het overnemen van de acquis (Gemeenschapsrecht) van de Europese Unie. Rond het einde van de 20ste eeuw was de situatie in Roemenië zorgwekkend wat het consolideren van democratie betreft en het proces was moeizamer en langzamer dan in andere voormalige Oost-Blok landen (Phinnemore 2010 : 295-296). Een advies van de Europese Commissie in 1998 stelde een algemene evaluatie van de maatregelen genomen door Roemenië in die punten. Het land had vooruitgang geboekt wat democratische overheidsdiensten betreft en het was op de goede weg tot een markteconomie, maar er was weinig vordering geregistreerd in het instellen van het wettelijke kader om het acquis toe te passen (COM 1998 : 42). De transitie van communisme naar democratie vereist tijd en in het geval van Roemenië kon er geen sprake zijn van een radicale verandering. Ondanks alle moeilijkheden is Roemenië op 1 januari 2007 toegetreden tot de Europese Unie, maar weinig waarnemers geloofden in het lands gereedheid voor de Europese lidmaatschap (Phinnemore 2010 : 305).

Met de integratie van Oost-Europese landen in de Europese Unie gaf men ook aandacht aan de integratie van minderheden. In de situatie van Roemenië keek men met zorg naar de mate van respecteren van mensen- en minderhedenrechten. Naast de problematiek van Hongaren in Transylvanië die zowel voor- als na de integratie een optimistische blik kreeg, was er sprake van de Romaminderheid. Volgens sommige schattingen hoort 10% van de Roemeense bevolking tot de Roma-minderheid, maar officiële en accurate cijfers zijn niet beschikbaar omdat veel Roma's hun etniciteit niet verklaren (Crețu & Turnock 2008 : 275). In de loop van de geschiedenis zijn er regelmatig maatregelen genomen voor de sociale integratie van de Roma-minderheid en in

recente jaren zijn er successen geboekt wat onderwijs en levensstandaard betreft, maar qua criminaliteit is de prevalentie onder de Roma's hoger dan bij de etnische Roemenen (Crețu & Turnock 2008 : 295). Voor veel internationale analitici was de sociale integratie van de Romaminderheid in Roemenië een belangrijke stap voor Europese integratie van de hele Roemeense bevolking. Verschillende academici gingen deze problematiek en de relatie tussen Roemenen en deze minderheid onderzoeken. Een interessant werk behandelt de geschiedenis van de Roma minderheid in Roemenië met als kernpunt de genocide van Roma's in de Tweede Wereldoorlog en het Holocaust-onderwijs in Roemenië. Kelso (2013) benadert de slachtofferstatus van de Roma minderheid tijdens de Holocaust en de erkenning ervan door Roemeense onderwijzers. De uitslagen van het onderzoek laten zien dat Roemenen moeite hebben om de geschiedenis van de Romaminderheid waar te nemen omdat ze deze bevolkingsgroep ten opzichte van de huidige sociale en economische status bekijken (Kelso 2013 : 67). Dit leidt vaak tot negatieve stereotypen en vooroordelen over Roma's en vaak hebben Roemenen een afstandelijke houding die de gemarginaliseerde sociale positie van de Romaminderheid bevestigt. Nog belangrijker is dat het blijkt dat Roemeense onderwijzers geen kennis te hebben over de cultuur en geschiedenis van de Roma's (Kelso 2013 : 70).

De problematiek van de Romaminderheid is niet alleen belangrijk vanuit een Roemeens perspectief, maar ook vanuit een internationaal oogpunt. Met de toetreding van Roemenië tot de Europese Unie in 2007 is ook de aanwezigheid van de Roma's in Europa toegenomen. Marco Solimene (2011) analyseert het effect daarvan in Italië, nog specifiek in Rome, onder de Roma minderheid afkomstig uit het voormalige Joegoslavië en die daar al sinds de jaren '70 zijn gevestigd. De aanwezigheid van de Roemeense Roma's in de Italiaanse hoofdstad leidde tot het besef dat ze Italië hebben verpest, ten eerste voor Italianen en ten tweede voor andere Romaminderheden die verward zouden kunnen worden met de Roma's afkomstig uit Bosnische Joegoslavië (Solimene 2011 : 642). De onderzoeker analyseert de verschillen tussen de twee groepen aangezien dat ze in dezelfde buurt zijn bevestigd en moesten leren samen te wonen. Door observatie en samenwoning hebben de Bosnische Roma's enkele beelden gevormd over de Roemeense Roma's. Die laatste waren een vieze, onbeschaafde en onbetrouwbare groep die alleen maar uit zijn op geld (Solimene 2011 : 645).

Er waren natuurlijk niet alleen Roma's die de weg naar Europa namen. Ook veel Roemenen, de meesten afkomstig van arme dorpen of steden, emigreerden naar het buitenland op zoek naar een beter leven. De landen waar ze het meest naartoe gingen waren Italië, Spanje en Frankrijk, waarschijnlijk door de linguïstische gelijkenissen en open arbeidsmogelijkheden. De toetreding van Roemenen tot de Schengen-arbeidsmarkt werd niet overal met goede ogen gezien. Uccellini (2010) spreekt over een 'buitenlander'-status van Roemenen in de Europese Unie ook een paar jaren na de toetreding. Haar onderzoek behandelt de beelden van de Roemeense arbeidsmigranten in de Italiaanse media. Volgens de auteur is het profiel van de 'typische' Roemeense migrant in Italië heel anders dan wat in de media wordt afgebeeld. De Roemeense arbeidsmigrant is vaak hoogopgeleid, maar verdient weining in vergelijking met zijn opleiding en besluit daarom vaak te emigreren naar het buitenland (Uccellini 2010 : 77). De criminele daden gepleegd door enkele Roemeense Roma's bereikten de eerste pagina's van de Italiaanse kranten en snel na de integratie waren de Roemenen een bedreiging voor de Italiaanse maatschappij. Opvallend in deze situatie was de constante vergelijking en omwisseling gemaakt door Italianen tussen Roemeense Roma's en etnische Roemenen die als één groep in de media werden gezien (Uccellini 2010 : 81). In de loop van de tijd is het beeld over Roemenen veranderd van bedreiging van de veiligheid naar economische bedreiging, maar in het laatste decennium kregen Roemenen in de Italiaanse media het portret van kidnappers, prostituees, dieven en gewelddadige criminelen (Uccellini 2010 : 82).

De verontwaardiging dat alle Roemenen Roma's zijn - en dus impliciet criminelen - gaat vooraf aan de toetreding tot de Europese Unie. Een populair zienswijze onder de etnische Roemenen is dat Roma's het beeld van Roemenië in het buitenland hebben beschadigd. In de eerste jaren van de 21ste eeuw waren Roemenen al gevestigd in het buitenland en Frankrijk was een bestemming, misschien door de historische en culturele banden tussen de twee landen. Niettemin presenteerde de Franse pers de situatie van sommige 'etnische Roemenen en zigeuners' die illegaal verbleven en die teruggestuurd werden. Zowel de Franse als de Roemeense pers benadrukte het beeld van Roma-bedelaars als een symbool voor criminaliteit. De problematiek van een influx van Oost-Europese migranten in de EU maakte Roemenië 'het probleemkind van Europa' (Woodcock 2007 : 497). Echter was het opmerkelijk hoe de Roemeense media reageerde op deze stereotypering van Roemenen. Alle teruggetrokken Roemenen, Roma of niet, werden als criminelen gezien, ook in Roemenië. Woodcock

concentreert zich op de etno-nationale Roemeense discourse die een ‘Țigan-Other’ heeft gecreërd als verklaring voor de EU weigering om Roemenië in de grote Europese familie te verwelkomen (Woodcock 2007 : 515).

Naast wetenschappelijke werken over de Roemeense werkelijkheid is het interessant te analyseren hoe Roemenië in Nederlandse ogen wordt gezien door middel van empirische ervaringen. Het emisch perspectief van Nederlandse toeristen of journalisten die Roemenië hebben bezocht voltooit mijn analyse van de beelden over Roemenië en Roemenen in het buitenland. De bekende schrijver en journalist Arnon Grunberg bracht in 2009 enkele weken in Roemenië door onder een andere identiteit (Albert uit Holland). Als masseur in Băile Herculane, een thermale badplaats in het zuid-westen van Roemenië, ging hij op zoek naar een nieuwe ervaring in een onbekend land. De sfeer bij zijn aankomst was griezellig in een plek waar alles oud was en aan het communisme herinnerde⁶. Ondanks de gastvrijheid van zijn Roemeense contacten en de natuurschone regio beschreef de auteur een Roemenië van slechte wegdekken en het vergeefse leven van Roemenen uit een resort dat verwaarloosd raakte na de val van het communisme⁷. Andere verslagen uit Roemenië beschrijven ook de situatie in het land. Sinds 2007 wordt Roemenië met corruptie geassocieerd wegens het onvermogen de hervorming van de rechterlijke macht en het openbaar ministerie⁸ door te voeren. Hans Rossel schreef ook een interessant verhaal over zijn ervaring in Roemenië. Hij begint zijn reis in het westen van Roemenië waar hij aangename provinciestedjes tegenkomt, maar de publieke diensten en stationslokkettenvertolken een ultieme communistische droom⁹. Ook leert hij het Roemeense platteland kennen en zijn observatie is dat mensen een rudimentair leven leiden zonder stromend water, telefoon of winkel¹⁰. Rossel gaat Roemenië door tot Boekarest waar hij geconfronteerd wordt met het probleem van zwerfhonden, een nachtmerrie voor de veiligheid en rust van de bewoners van de Roemeense hoofdstad waarvan de gemeente niet in staat is om ze te

---

⁶ Arnon Grunberg – Masseur in Romania. In *Undercover in Oost-Europa: reportages uit Oekraïne, Roemenië en Transnistrië* (2011), De Roos, Utrecht. Bron: www.arnongrunberg.com

⁷ Ibid.

⁸ “De bloedige uitsmijter”, column door *René van Rijckevorsel*, 12 december 2012 – *Elsevier Speciale Edities*. Bron: <http://www.isgeschiedenis.nl/archiefstukken/de-bloedige-uitsmijter/>

⁹ Hans Rossel – Roemenië – reisverhalen (2001). Bron: <http://www.hansrossel.com/reisverhalen/roemenie.html>

¹⁰ Ibid.

verwijderen¹¹. In een van de Europese hoofdsteden merkt Rossel dat het zorgsysteem, ooit een basispeiler van het communisme, niet goed functioneert wegens bureaucratie¹².

Al deze werken laten zien dat de ontwikkelingen op Europees niveau de interesse voor Roemenië hebben gewekt. De behandelde bronnen geven een veelzijdig beeld van Roemenië en Roemenen. Ten eerste werd er met de politieke bril naar Roemenië gekeken en het bleek dat het land een chaotisch en corrupt land dat nog een interne strijd vecht om de economische en politieke integratie te bereiken. Uit de reisverslagen kan men begrijpen dat deze chaos ook publieke sectoren zoals zorg, infrastructuur of administratie aantast wegens gebrek aan organisatie en geschikte maatregelen. Ten tweede is de Roma minderheid een belangrijk factor in de beeldvorming over Roemenen. In verschillende situaties werden zijn Roemeense Roma en Roemenen als criminelen en misdaders gezien en werd er weinig aandacht gegeven aan de verschillen tussen Roma's en etnische Roemenen. Wat de interne situatie van de Roma minderheid betreft worden Roemenen in buitenlandse ogen als een discriminerend en onwetend volk gezien dat zich probeert los te laten van het Roma stigma, hoewel dit etikette niet alleen door Roma's veroorzaakt is. Maar Roemenen zijn ook intelligent, hardwerkend en gastvrij, zowel degenen die nog in het land wonen als zij die naar het buitenland zijn geëmigreerd. Men kan dus zeggen dat Roemenië als een mooi land wordt gezien met aangename plaatsen en vermaakgelegenheden.

Een belangrijke zaak die misschien een grote rol speelde in de beeldvorming over Roemenen is de Kunsthallroof van oktober 2012. Toen hebben drie Roemenen zeven kostbare schilderijen uit het museum in Rotterdam gestolen: een Matisse, een Gauguin, een Picasso, een Lucian Freud, een Meyer de Haan en twee van Monet. De oude directeur van de Kunsthall vermeldde dat de schilderijen miljoenen euro waard zijn¹³. Al enkele dagen na de inbraak hebben drie Roemenen hun schuld bekend¹⁴. Deze gebeurtenis heeft heel Nederland getroffen en veel mensen volgden het lopende onderzoek en de rechtzaak. In 2013 kwam er in de nieuws dat de schilderijen bijna

---

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

¹³ Peter Zantingh – 'Gestolen schilderijen uit Kunsthall 'miljoenen waard'', in NRC Handelsblad, 16 oktober 2012. Bron: <http://www.nrc.nl/nieuws/2012/10/16/grote-kunstroof-uit-rotterdamse-kunsthall/>

¹⁴ Laura Klompenhouwer – 'Drie verdachten Kunsthallroof bekennen schuld aan diefstal', in NRC Handelsblad, 22 oktober 2012. Bron: <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/10/22/drie-verdachten-kunsthallroof-bekennen-schuld-aan-diefstal/>

gered waren dankzij een undercovermissie van de Roemeense opsporingsdienst. Wat de hele wereld geschokt heeft, is de verklaring van Olga, de moeder van een van de verdachten, dat ze de doeken heeft verbrand in haar huis in het zuid-oosten van Roemenië. De vrouw heeft later de verklaring ingetrokken, maar uit onderzoek van de asresten door kunstexperten blijkt dat er olieverfresten zijn gevonden, en dus is er een grote kans dat de schilderijen zijn vernietigd¹⁵. Hoewel het nog onzeker is wat er met de kunstwerken is gebeurd, zijn de dieven veroordeeld tot zes jaar en acht maanden celstraffen¹⁶. Deze gebeurtenis is een zwarte vlek op de nationale reputatie van Roemenië en zelfs Roemenen schamen zich voor de Kunsthalroof¹⁷. Ik kan dus vaststellen dat deze gebeurtenis zeker een bijdrage heeft geleverd aan het bevestiging van het beeld van Roemenen als criminele groep.

Dit laatste deel van mijn analyse brengt veel informatie over hoe Roemenië en Roemenen worden gezien vanuit een academisch perspectief op politiek, economisch of maatschappelijk niveau. Een redelijke conclusie daarvan is dat de verschillende beelden uit diverse oogpunten zijn ontstaan, afhankelijk van de interesse in een specifiek aspect of van persoonlijke ervaringen. Een andere belangrijke observatie is dat er weinig informatie te vinden is over de eigenschappen van de culturen in Roemenië, Roemeense gewoontes en tradities. Ook hebben buitenlandse auteurs weinig interesse in het aan het licht brengen van de Roemeense literatuur, (schilder)kunst of andere vormen van de hoge cultuur.

Ten slotte wil ik een korte samenvatting geven van mijn analyse van de beelden over Roemenië en Roemenen die ik in secundaire literatuur heb gevonden. Het eerste archetype is dat van de Roemenen als een Latijns volk. Dit heeft te maken met de geschiedenis van het volk en deze eigenschap is het best te zien in de taal. Het Roemeens is een van de Romaanse talen, wat voor veel buitenlanders niet of weinig bekend is. Het tweede beeld betreft de fictionele figuur van Dracula, gebaseerd op de roman van de Ierse Bram Stoker. Hierdoor werd rond Roemenië een sfeer van mystiek gecreëerd en het land werd beschreven als een mytisch land ver van de

---

¹⁵ Lex Boon – ‘Gestolen werken uit Kunsthal zijn vrijwel zeker vernietigd’, in NRC Handelsblad, 16 juli 2013. Bron: <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/07/16/gestolen-werken-kunsthal-zijn-vrijwel-zeker-vernietigd/>

¹⁶ Nando Kasteleijn – ‘Celstraffen voor hoofdverdachte en medeplichtigen Kunsthalroof’, in NRC Handelsblad, 14 juli 2014. Bron: <http://www.nrc.nl/nieuws/2014/07/14/celstraffen-voor-hoofdverdachte-en-medeplichtigen-kunsthalroof/>

¹⁷ ‘Roemenen schamen zich voor de Kunsthalroof’, in De Telgraaf, 11 augustus 2013. Bron: http://www.telegraaf.nl/binnenland/21801151/_Roemenen_schamen_zich_.html

Europese civilisatie. Tot de dag van vandaag wordt Dracula als een toerismeproduct gebruikt. Het derde beeld is het meest bekende in het buitenland: het communistisch Roemenië. Men was getroffen door het beperkende regime van Ceaușescu en door de gruwelijke momenten tijdens de Roemeense Revolutie van december 1989. Veel buitenlanders zijn onder de indruk van de weeskinderen en het hulpeloze volk gevallen. De laatste twee beelden in mijn analyse tonen Roemenië in de laatste jaren, rond de Europese integratie. Aan de ene kant werden Roemenen met Roma geassocieerd, misschien vanwege het feit dat veel Roemeense Roma's naar West-Europa zijn geëmigreerd en daar bekend raakten door misdaden te plegen. Aan de andere kant werden Roemenen als een criminele groep gezien. Dit komt niet alleen door de verwarring met de Roma's, maar ook door de delicten gepleegd door etnische Roemenen zelf. Op deze manier is het beeld van Roemenië in de laatste jaren in het buitenland eerder negatief dan positief. Deze uitkomsten van mijn analyse naar beelden van Roemenië in secundaire literatuur wil ik als uitgangspunt gebruiken voor de interviews. Voordat ik me ga verdiepen in het gebied van publieksdiplomatie, probeer ik te zien hoe de Nederlandse respondenten met deze beelden omgaan, of ze hen herkennen en of ze een impact hebben op hun persoonlijk beeld over Roemenië en Roemenen.

VIII. Interviewanalyse

In de periode mei – juni 2014 heb ik zes interviews afgenomen met zes Nederlanders die aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade hebben deelgenomen en die daardoor in contact zijn gekomen met Roemenië en Roemenen. Door middel van deze interviews wil ik achter het Nederlands perspectief komen over hoe de Roemeense ambassade de publieksdiplomatiestrategie uitvoert en of deze een invloed heeft op de beeldvorming over Roemenië en Roemenen. Ik ben, ten eerste, geïnteresseerd in de achtergrond van mijn respondenten, of ze eerdere ervaring hadden met Roemenië en Roemenen en of hun persoonlijke ervaringen naar bepaalde beelden hebben geleid. Ten tweede zal ik een vergelijking maken tussen de beelden die Nederlanders hebben over Roemenië en Roemenen op basis van hun persoonlijke ervaringen en de beelden over Roemenië en Roemenen die aan bod komen in de academische literatuur. Vervolgens probeer ik inzicht te krijgen in hoe Nederlanders de culturele evenementen van de Roemeense ambassade hebben ervaren en of deze een verandering hebben gebracht in de manier waarop ze Roemenië en Roemenen zien.

Voordat ik met de analyse van de interviews begin, vind ik het van belang om een beschrijving te doen van de culturele evenementen van de Roemeense ambassade in de periode november 2013 – april 2014. Ik concentreer me op drie bijeenkomsten: de Nationale Dag, het vieren van de Lente en het Paasfeest. Ik heb deze drie evenementen gekozen omdat ze drie belangrijke momenten vormen in de Roemeense cultuur en omdat er bij deze evenementen een groot publiek werd aangetrokken. Mijn verslag over deze evenementen zijn gebaseerd op mijn eigen ervaringen als deelnemer en op de informatie die te vinden is op de website van de ambassade¹⁸.

Eind november heeft de ambassade een receptie georganiseerd om de Nationale Dag te vieren. Op 1 december vieren Roemenen de Onafhankelijkheidsdag, omdat op 1 december 1918 Roemenië is verenigd met Transylvanië en het nieuwe land door alle internationale gezagen werd erkend als een onafhankelijk en soeverein land. De bijeenkomst werd georganiseerd in partnerschap met Dacia, het Roemeense autobedrijf. Op dit evenement waren ongeveer 300

---

¹⁸<http://haga.mae.ro/en> Beschikbaar in het Roemeens en in het Engels.

personen aanwezig, waaronder Roemenen die in Nederland wonen, Roemeense studenten, Nederlanders en overige internationale diplomaten. Op het programma stond een korte toespraak van de Roemeense ambassadrice, een receptie met Roemeens eten en drinken en er werd muziek gespeeld van de Roemeense zangeres Maria Tănase. Aan het einde kreeg iedereen een paraplu met het logo van de Roemeense auto Dacia. De Nationale Dag werd ook in Wassenaar gevierd, op de oude vestiging van de Gemeente Wassenaar. Het evenement werd georganiseerd in partnerschap met de Dutch Romanian Network. Er werd een seminar gehouden dat werd gevolgd door een receptie en een jazzconcert met Roemeense muziekstukken.

Begin maart vieren de Roemenen ‘Mărțișor’. Dit is een soort speld die vrouwen krijgen en dragen aan het begin van maart. Het is eigenlijk een beeldje (het kan een schoorsteensveger, een hoefijzer, een klaver of een bloem zijn) dat het begin van de lente symboliseert en vrouwen dragen het voor hun geluk. Dit is een van de mooiste Roemeense tradities en we zijn heel trots andere mensen te informeren over ‘Mărțișor’. Bij deze gelegenheid heeft de ambassade een ‘Lente Feest’ georganiseerd waar elke vrouw een ‘Mărțișor’ heeft gekregen. Ook werden er diploma’s uitgereikt onder de titel ‘Remarkable Women Award’ aan Nederlandse en Roemeense vrouwen die een positieve bijdrage hebben geleverd aan de bilaterale betrekkingen tussen de twee landen. De avond eindigde met een concert van de Roemeense violist Florin Negreanu. Bonnie Klap, editor van het diplomatieke tijdschrift in Den Haag, kreeg ook een diploma voor haar activiteit om Roemenië te promoten. Een korte samenvatting van dit evenement verscheen in het diplomatieke tijdschrift: het prachtige vioolconcert werd op prijs gesteld¹⁹.

In april heeft de ambassade veel evenementen georganiseerd rond Pasen. Voor Roemenen is Pasen de belangrijkste christelijke feestdag en elk jaar krijgt de ambassade twee Roemeense artiesten op bezoek die Paaseieren schilderen volgens een heel oude traditie. De Roemeense paastradities werden ook gepresenteerd bij andere instellingen en organisaties zoals de Internationale Organisatie voor Migratie, het Ministerie van Sociale Zaken, de Roemeense School in Eindhoven en de Katholieke School Sint Michael in Rotterdam. Het grootste evenement rond de Pasentraditie vond op 13 april bij de Romeense Ambassade plaats. Daar

---

¹⁹ Enitsa Gabrovska – “DM’s Chief Editor receives Award”, 5 maart 2014. Bron: <http://www.diplomatmagazine.nl/2014/03/05/dm-chief-editor-receives-award/>

hebben ongeveer tweehonderdvijftig gasten samen Pasen gevierd. Aan het begin van de avond hebben twee Roemeense volksartiesten uit Bucovina, Maria Zinici en Cristina Timu, de traditie rond het schilderen van Paaseieren gepresenteerd en de gasten hadden de mogelijkheid om deze eieren als souvenir te kopen. Roemeens eten was ook aanwezig en de gasten konden Roemeense lekkernijen proeven. Het evenement was georganiseerd in samenwerking met Tarom, de Roemeense Luchtvaart Maatschappij. Bij deze gelegenheid heeft Tarom twee nieuwe routes Amsterdam-Boekarest aangekondigd. Ze hebben ook een retourticket naar Boekarest aangeboden via een loterij. De meerderheid van de deelnemers aan dit evenement waren Roemenen die in Nederland wonen of studeren, maar ook andere Nederlandse en internationale gasten. Informatie over dit evenement verscheen in het diplomatieke tijdschrift van Den Haag en in het artikel werd deze bijeenkomst beschreven als een succesvol evenement waar culturele tradities en zakelijke mogelijkheden werden verwoven²⁰.

VIII.1. Nederlandse beelden over Roemenië

Een doel van de interviews is achter het beeld van de geïnterviewden over Roemenië en Roemenen te komen. Op basis van hun persoonlijke ervaringen heb ik mijn respondenten gevraagd hoe zij het huidige Roemenië zien. Maar voordat ik deze beelden analyseer, vind ik het belangrijk om informatie te geven over de achtergrond van mijn respondenten. Van de zes respondenten kende ik er persoonlijk slechts twee en dus begon ik de interviews met vragen over hun beroep en hun betrokkenheid met Roemenië en Roemenen. Alle zes respondenten zijn hoogopgeleid en ze werken in verschillende beroepsvelden: bedrijfsleven, uitgeverij, onderwijs, overheid administratie, journalistiek. De verhalen van de respondenten over hoe zij in contact zijn gekomen met Roemenië en Roemenen zijn heel interessant en divers. Respondent 1 heeft over de natuur in Roemenië gelezen en heeft een reis naar Roemenië gemaakt, omdat ze geïnteresseerd in de bergen was. Respondent 2 is voor het eerst in contact gekomen met een Roemeense journaliste in het kader van een interview op zijn werk. Later is de Roemeense journaliste zijn vrouw geworden en nu bezoekt hij Roemenië regelmatig. Respondent 3 kreeg de

---

²⁰ Bonnie Klap – “Romanian Traditional Easter”, 15 april 2014. Bron : <http://www.diplomatmagazine.nl/2014/04/15/romanian-traditional-easter/>

opdracht van zijn werk om naar Roemenië te gaan in de jaren '90 en een project met Roemeense radiomakers uit te voeren. Hij heeft ook een Roemeense vrouw en gaat regelmatig op vakantie naar Roemenië. Respondent 4 is hoogleraar bij een Nederlandse universiteit en op deze manier is zij in contact gekomen met twee Roemeense studentes, maar verder is zij nooit naar Roemenië gegaan. Respondent 5 heeft bij een Nederlandse scheepswerf gewerkt die ook een werf in Roemenië heeft. Hij is naar Roemenië gegaan met een klant om het bouwen van een schip te bekijken. Respondent 6 werkt tegenwoordig in de zorg, maar is ook voorzitter geweest van een vrouwenvereniging. Hierdoor is zij in contact gekomen met de Roemeense ambassade, waarbij ze aan veel recepties heeft deelgenomen. Zij is in contact gebleven met de Roemeense ambassadeur en met andere Roemeense diplomaten. Deze ervaringen laten zien dat vier van de zes respondenten Roemenië hebben bezocht en slechts één van hen een persoonlijk interesse in Roemenië had, de andere zijn door hun werk in contact met Roemenen gekomen.

Het is duidelijk dat de respondenten zich een mening hebben gevormd over Roemenië en Roemenen op basis van hun persoonlijk ervaringen. Eerst zal ik de beelden die Nederlanders over het Roemeense volk hebben analyseren, om vervolgens de beelden die ze over het land zelf hebben te analyseren.

In Nederland of zelfs in Roemenië hebben de Nederlanders Roemenen leren kennen en sommige respondenten beweren dat ze zowel laagopgeleide als hoogopgeleide Roemenen kennen en daardoor een breder perspectief over de karakteristieken van het volk hebben. Door hun persoonlijke ervaringen met Roemenen vertellen Nederlanders over positieve en negatieve aspecten. Een mening die in alle interviews aan bod kwam is dat Roemenen gastvrij zijn. Ze bieden veel eten en drinken aan²¹ en als ze in contact met buitenlanders komen, willen Roemenen alles voor hen doen²². Ook zijn Roemenen een aangenaam en vriendelijk volk²³, niet alleen met buitenlanders, maar ook tegen elkaar als ze buiten Roemenië zijn²⁴. Nederlanders hadden de mogelijkheid Roemenen ook in professionele en academische omgevingen te

---

²¹ Interview 2, regel 38.

²² Interview 3, regel 54.

²³ Interview 5, regel 32.

²⁴ Interview 2, regel 51.

observeren en daardoor vinden ze dat Roemenen hardwerkend en intelligent zijn²⁵. Een respondent denkt dat, behalve de werkmentaliteit, Roemenen dezelfde kwaliteit voor hun producten kunnen waarborgen als in Nederland²⁶. Een respondent die Roemenië nooit heeft bezocht vindt dat de Roemenen die zij kent hardwerkend en gemotiveerd zijn om hun werk goed te doen²⁷. Maar Roemenen hebben natuurlijk niet alleen positieve eigenschappen. Er zijn veel verschillen tussen de twee volkeren en er zijn enkele aspecten die opvallend zijn voor Nederlanders. Een respondent vindt dat Roemenen niet zuinig zijn, ze rijden liever met de auto en geven veel geld uit aan boodschappen terwijl het gemiddelde inkomen relatief laag is²⁸. Als het om werk gaat, vinden Nederlanders soms dat Roemenen geen teams kunnen vormen en dus kunnen ze niet samen in een groep werken²⁹. Het individualisme is ook terug te zien in de publieke wereld, volgens een respondent. In de Roemeense samenleving is men op zichzelf gericht en niet op het welzijn van de gemeenschap³⁰. Echter kan men niet zeggen dat alle Roemenen hetzelfde zijn en een respondent heeft wel gemerkt dat sommige Roemenen heel erg in het verleden leven terwijl andere Roemenen heel gericht op de toekomst en geïnteresseerd in Westerse dingen zijn³¹.

Het directe contact met Roemenen heeft tot bepaalde beelden over het volk geleid onder Nederlanders, maar dit beïnvloedde ook de beeldvorming over Roemenië zelf. Via hun werk of door hun persoonlijke interesse zijn de zes Nederlandse respondenten in contact met Roemenen en dus ook met het land gekomen. Sommigen hebben zelf Roemenië bezocht en daardoor konden ze een breder perspectief krijgen. Ik ben geïnteresseerd te zien waar Nederlanders aan denken als ze Roemenië zeggen. Er kwamen zowel positieve als negatieve aspecten naar voren. Ten eerste hebben Nederlanders de natuur van Roemenië gewaardeerd. Ze bewonderen de bergen en het strand³² en ze vinden Roemenië een prachtig land dat onontdekt is door de Nederlandse toerist³³. Voor sommige Nederlanders leeft het beeld van de Roemeense Revolutie

---

²⁵ Interview 4, regel 32.

²⁶ Interview 5, regel 38.

²⁷ Interview 6, regel 50.

²⁸ Interview 2, regels 42-45.

²⁹ Interview 3, regel 81.

³⁰ Interview 3, regel 59.

³¹ Interview 2, regels 57-58.

³² Interview 2, regel 31.

³³ Interview 1, regel 49.

van december 1989 nog heel erg, vooral voor de Nederlanders die de evenementen op televisie hebben gevolgd en de moeilijke tijden die het land heeft meegemaakt herinneren³⁴. Verder heeft Roemenië nog steeds het label van een ‘Oostblok’ land en in de ogen van Nederlanders is Roemenië een tamelijk arm land³⁵. Tegenwoordig is Roemenië een land dat veel mogelijkheden biedt³⁶ voor buitenlanders, een land dat zich ontwikkelt, maar waar het verschil tussen rijk en arm nog steeds groot is³⁷. Volgens een respondent geeft Roemenië een verscheurend gevoel: aan de ene kant is het geen leuk land voor vreemdelingen, maar aan de andere kant is Roemenië wel genoeglijk in de familie- en vriendsfeer³⁸. Slechte infrastructuur en corruptie zijn ook beelden die naar voren komen als deze Nederlanders aan Roemenië denken³⁹. In de Europese context vinden sommige Nederlanders dat de lidmaatschap van Roemenië soms problemen geeft⁴⁰, maar het is ook een land dat zijn best doet om zich in de grote Europese familie te integreren⁴¹.

De respondenten hebben hun eigen beelden over Roemenië en Roemenen gevormd, voornamelijk op basis van hun persoonlijke ervaringen, maar ze bleven niet onverschillig tegenover de verschillende stereotypen en beelden die in de loop van de tijd aan bod zijn gekomen. Naar aanleiding van mijn analyse naar de beelden over Roemenië in secundaire literatuur wil ik zien of de vijf archetypes ook bij deze Nederlanders leven en of die beïnvloed worden door die beelden. Tijdens de interviews bestonden er situaties waarin de respondenten mijn vragen hebben geanticipeerd en ze noemden enkele beelden die ook aan bod komen in mijn vorige hoofdstuk. Dat toont de validiteit van deze beelden buiten de academische wereld. Ten eerste zijn alle respondenten bekend met de Latijnse achtergrond van Roemenen en met het feit dat het Roemeens een Romaanse taal is. Alleen twee van de respondenten hebben geantwoord dat ze de Latijnse achtergrond van Roemenen konden observeren. Nederlanders denken dat de Latijnse achtergrond voelbaar en merkbaar is in de taal en het temperament⁴², Roemenen zijn warm en vrolijk zoals andere Zuid-Europeanen die anders zijn ten opzichte van Noord-

---

³⁴ Interview 4, regel 25.

³⁵ Interview 6, regel 68.

³⁶ Interview 1, regel 51.

³⁷ Interview 2, regels 56-57.

³⁸ Interview 3, regel 73.

³⁹ Interview 2, regel 32 en interview 3, regel 75.

⁴⁰ Interview 6, regel 69.

⁴¹ Interview 4, regel 28.

⁴² Interview 3, regels 92-95.

Europeanen⁴³. De andere vier respondenten erkenden dat ze Roemenië oorspronkelijk zagen als een Balkan land⁴⁴, maar door hun contact met het land hebben ze meer geleerd over de achtergrond van het Roemeense volk⁴⁵ en dus is de latiniteit van Roemenen ook bij hen bekend.

Ten tweede zijn deze Nederlanders bekend met de figuur en het verhaal van Dracula, maar ze nemen het niet serieus⁴⁶. Dracula wordt gezien als een sprookje en als een toeristische attractie⁴⁷. Verder heeft dit beeld geen invloed op de manier waarop zij Roemenië waarnemen.

Het beeld van het communistische Roemenië is het meest bekend bij deze Nederlanders. Sommigen hebben de evenementen gevolgd en ze waren onder de indruk van de traumatische momenten en het drama in Roemenië wat de moord op de Roemeense dictator Nicolae Ceaușescu betreft⁴⁸. Samen met het communisme leefde heel ergbij deze Nederlanders het beeld van de verschrikkelijke weeshuizen⁴⁹ en het feit dat mensen hulp nodig hadden⁵⁰. De respondenten vinden dat het communistische Roemenië een imago is dat blijft hangen en dat het meest leeft onder de Nederlanders⁵¹. In de laatste jaren heeft Roemenië meer internationale aandacht gekregen door het Europees lidmaatschap en deze Nederlanders zijn goed op de hoogte van de politieke, economische en maatschappelijke ontwikkelingen op Europees niveau.

Ten slotte herkennen alle zes respondenten de laatste twee beelden, de Roemeense Roma en de Roemeense arbeidsmigranten die vaak op een negatieve manier zijn gekenmerkt. Volgens hen bestaat er een negatieve beeldvorming die als stereotypen bij Nederlanders blijven hangen⁵². Niettemin hebben vier van de zes respondenten duidelijk verklaard dat ze bekend zijn met deze beelden, maar ze geloven er niet in. Een respondent vindt dat de Roma meer kwaad doen door hun handelen voor het beeld van Roemenië in het buitenland⁵³. Ze erkennen hun aanwezigheid in

---

⁴³ Interview 5, regels 64-65.

⁴⁴ Interview 1, regel 95.

⁴⁵ Interview 2, regels 70-71.

⁴⁶ Interview 4, regel 91.

⁴⁷ Interview 2, regel 82.

⁴⁸ Interview 5, regels 93-94.

⁴⁹ Interview 3, regel 122.

⁵⁰ Interview 2, regels 89-90.

⁵¹ Interview 6, regel 84.

⁵² Interview 1, regels 101-102.

⁵³ Interview 2, regel 120.

West-Europa, maar denken tegelijkertijd dat Roemenië veel groter is⁵⁴. Bovendien zijn deze Nederlanders bekend met het feit dat Roemenen vaak met criminaliteit worden geassocieerd en ze worden gezien als zakkenrollers, onafhankelijk van hun etniciteit. Een respondent denkt dat Nederlanders meer bekend zijn met de negatieve beelden over Roemenen dan met de succesverhalen van Roemenen in de Verenigde Staten bijvoorbeeld⁵⁵. De negatieve beeldvorming die is ontstaan door de misdaden van Roemenen en Roma maakte zeker een indruk op deze Nederlanders en dat beeld is moeilijk om weg te nemen voor een hele bevolkingsgroep⁵⁶. Ondanks dit negatieve beeld over Roemenen heeft een respondent verklaard dat er altijd rotte appels in een maatschappij zijn, maar de positieve persoonlijke ervaringen met Roemenen waren belangrijk en dus heeft hij nooit Roemenen als een slecht volk gezien⁵⁷.

Deze Nederlanders zijn ook op de hoogte van de recente toetreding van Roemeense arbeidsmigranten op de Nederlandse markt en van de echo die deze maatregel had in de Nederlandse pers, maar ze beschouwen het als politiek discours en ze geloofden niet in een instroom van Roemeense migranten⁵⁸. Volgens een respondent is het waar dat veel Nederlanders denken dat alleen laagopgeleiden Roemenen naar Nederland komen⁵⁹, maar onafhankelijk van hun opleiding, moeten alle arbeidsmigranten zich aan de regels houden. Men vindt het normaal dat andere bevolkingsgroepen, afkomstig van armere landen, op zoek zijn naar een beter leven en dus bereed zijn om het werk te doen dat Nederlanders niet willen doen. Een andere respondent merkt dat, hoewel deze laatste twee beelden bij een groot gedeelte van de Nederlanders leven, er de laatste tijd minder negatief nieuws over Roemenen is gekomen⁶⁰.

De vergelijking tussen de beelden van Roemenië in de secundaire literatuur en de validiteit van deze beelden bij mijn Nederlandse respondenten heeft tot een interessante conclusie geleid. Deze Nederlanders herkennen de beelden over de achtergrond en geschiedenis van Roemenen en Roemenië, ze zijn bekend met het meest recente vaak negatieve imago van Roemenen in het

---

⁵⁴ Interview 3, regels 179-181.

⁵⁵ Interview 2, regels 110-114.

⁵⁶ Interview 4, regels 121 -123.

⁵⁷ Interview 5, regels 97-102.

⁵⁸ Interview 3, regels 191-192.

⁵⁹ Interview 2, regel 152.

⁶⁰ Interview 6, regel 85-87.

buitenland, maar al deze beelden komen op de tweede plaats, achter hun eigen beelden die zijn gevormd op basis van hun persoonlijke ervaringen. Deze Nederlanders hechten dus meer belang aan het directe contact met Roemenen en Roemenië dan aan de beelden geschetst door de media.

VIII.2. Het beeld van Roemenië door publieksdiplomatie evenementen

Het kernpunt van mijn scriptie is de impact van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade. Om de hoofdvraag te kunnen beantwoorden vond ik het van belang om achter de beelden te komen die Nederlanders hebben op basis van hun persoonlijke ervaringen. De zes respondenten hebben actief deelgenomen aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade in de periode november 2013 – april 2014 en ze hebben zich een mening gevormd over hoe de ambassade Roemenië promoot. Door middel van de interviews wil ik zien hoe Nederlanders de evenementen hebben ervaren en hoe ze kritisch naar het effect van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade kijken.

De zes respondenten hebben minstens één van de evenementen meegemaakt die ik aan het begin van dit hoofdstuk heb beschreven. Twee respondenten zijn voor het eerst op de Roemeense ambassade geweest ter gelegenheid van het Paasfeest, terwijl de anderen vier regelmatig naar de ambassade gaan. Na de deelname aan de culturele evenementen vonden de respondenten dat de ambassade voor een prettig en aangenaam ontvangst zorgde⁶¹ en dat er een hartelijke en amicale sfeer was⁶². Twee van de respondenten die ook een Roemeense familie hebben en die in de loop van de jaren meerdere evenementen hebben meegemaakt, vonden dat deze culturele evenementen netwerkbijeenkomsten zijn⁶³ of gelegenheden om mensen bij elkaar te brengen en ideeën uitwisselen⁶⁴. Nog specifieker heeft een respondent het jazzconcert ter gelegenheid van de Nationale Dag ontzettend gezellig gevonden⁶⁵. Door deze evenementen te organiseren wil de Roemeense ambassade meer informatie over de culturele tradities van Roemenië overdragen. Een van mijn doelen is te zien of de respondenten nieuwe informatie over het land en het volk

---

⁶¹ Interview 5, regels 129-130.

⁶² Interview 4, regels 140-141.

⁶³ Interview 2, regel 187.

⁶⁴ Interview 3, regel 256.

⁶⁵ Interview 6, regel 134.

hebben gekregen. Vijf van de zes respondenten hebben verklaard dat ze niets of weinig nieuws over Roemenië hebben geleerd. Voor degenen die al jaren lang Roemenië bezoeken heeft de ambassade niets nieuws geleverd, terwijl voor de anderen de culturele waarden en de symboliek van het schilderen van eieren of van Mărtișor onbekend waren⁶⁶. Slechts een respondent heeft duidelijk beweerd dat ze veel over Roemenië heeft geleerd op het gebied van muziek, cultuur en toerisme⁶⁷.

Als mensen aan een cultureel evenement bij een ambassade deelnemen, zijn ze getroffen door de manier waarop publieksdiplomatieuitvoerders de gasten ontvangen, door de presentatie van de culturele tradities of door de decoratie van de ruimte waar deze bijeenkomsten plaatsvinden. Ik wil dus weten hoe Nederlanders de strategie van de ambassade waarnemen in het promoten van Roemenië en wat voor beeld van Roemenië volgens hen wordt gepromoot. Alle zes respondenten zien in deze evenementen de kans om een positief beeld neer te zetten en de negatieve beeldvorming van Roemenen als criminelen en onbetrouwbaar volk te compenseren. Drie van de zes respondenten zijn van mening dat de ambassade de traditionele culturele waarden en de Roemeense oorspronkelijke cultuur laat zien⁶⁸. Drie respondenten vinden dat op de ambassade de culturele en intellectuele kant van Roemenië goed te zien is⁶⁹, samen met een traditioneel en ouderwets beeld⁷⁰. De drie andere respondenten hebben meer aandacht gegeven aan de inspanningen van de ambassade om Roemenië beter als Europees land te profileren dat veel mogelijkheden heeft⁷¹. Ook ziet een respondent deze bijeenkomsten als een gelegenheid om mensen te sensibiliseren door een open-minded houding en de uitnodiging om ‘in de keuken’ van Roemenië te kijken⁷². Twee respondenten hadden een opmerking ten opzichte van de ruimtes binnen de ambassade. In de aanvangszalen hebben ze aandacht gegeven aan de foto’s die op de muur hangen en waarin verschillende plekken uit Roemenië worden afgebeeld.

---

⁶⁶ Interview 1, regel 128.

⁶⁷ Interview 6, regels 159-160.

⁶⁸ Interview 1, regel 133-134.

⁶⁹ Interview 2, regel 200.

⁷⁰ Interview 3, regel 303.

⁷¹ Interview 5, regels 145-147.

⁷² Interview 4, regels 144-147.

Een respondent vond dat deze expositie een ‘eye-opener’ is en dat het een bijdrage levert om positief beeld van Roemenië in kaart te zetten⁷³.

Aangezien de interviews na de participatie van de respondenten in deze bijeenkomsten zijn gehouden, heb ik hun gevraagd om te reflecteren over hun beeld over Roemenië na de culturele evenementen van de Roemeense ambassade. Drie van de zes respondenten hebben verklaard dat hun beeld niet veranderd is door deze evenementen, maar een respondent was wel onder de indruk door de initiatieven genomen door de nieuwe honoraire consul⁷⁴. Een respondent heeft gezegd dat de manier waarop de ambassade mensen probeert te sensibiliseren wel een invloed heeft op haar beeld over Roemenië⁷⁵. Drie van de zes respondenten hebben duidelijk verklaard dat ze nooit een negatief beeld over Roemenië hebben gehad en dat de culturele evenementen van de Roemeense ambassade de rol hadden om een positief beeld te bevestigen⁷⁶ of een beter imago te creëren door veel informatie te verschaffen⁷⁷.

Vervolgens was ik geïnteresseerd in de ‘nation branding’ strategie van de Roemeense ambassade en hoe deze door de respondenten wordt gezien. Ik heb hun gevraagd of ze dachten dat de culturele evenementen succesvol waren in het promoten van een positief beeld over Roemenië. Vier van de zes respondenten hebben geantwoord dat deze bijeenkomsten succesvol waren en hun antwoorden zijn op verschillende aspecten gebaseerd. De culturele evenementen van de Roemeense ambassade waren succesvol in het promoten van Roemenië omdat er veel mensen op de evenementen afkwamen⁷⁸, omdat er een gemoedelijke en gezellige sfeer was⁷⁹ of omdat ze onder de kernplichten van een ambassade vallen⁸⁰. Een respondent heeft verklaard dat de ambassade niet zo zeer succesvol was in het promoten van Roemenië, maar wel de gelegenheid bood om een netwerk op te bouwen en meer relaties maken⁸¹. Voor een andere

---

⁷³ Interview 6, regels 170-178.

⁷⁴ Interview 2, regels 227-228.

⁷⁵ Interview 4, regel 182.

⁷⁶ Interview 5, regel 161.

⁷⁷ Interview 6, regels 219-220.

⁷⁸ Interview 2, regels 210-211.

⁷⁹ Interview 4, regels 173-176.

⁸⁰ Interview 5, regels 153-156.

⁸¹ Interview 1, regels 156-157.

respondent zouden deze evenementen succesvol zijn als er nieuwe mensen aangetrokken worden, want de gasten die bij deze evenementen komen, kennen Roemenië al goed genoeg.⁸²

Een potentiële succesvolle nation branding strategie van de Roemeense ambassade is maar een onderdeel van mijn onderzoek. Het kernpunt van mijn scriptie berust op de rol van publieksdiplomatie in het beeldvormingproces over Roemenië. In deze zin heb ik gezien in hoeverre de beelden van de zes respondenten over Roemenië zijn veranderd na hun deelname aan de culturele evenementen van de Roemeense ambassade. Daarnaast probeer ik achter hun objectieve mening te komen over het effect van deze publieksdiplomatie evenementen op de beeldvorming over Roemenië in Nederland. Hierover zijn de antwoorden van de zes respondenten divers. Alle respondenten hebben het nut van dit soort evenementen erkend, maar geen respondent heeft duidelijk verklaard dat er een verandering in het beeldvormingproces over Roemenië wordt gebracht. Volgens een respondente hebben deze culturele evenementen een indirect effect op het beeld van Roemenië in Nederland en de nadruk ligt eerder op politieke lobby en zakelijk netwerken⁸³. Ook de derde respondent is van mening dat de Roemeense ambassade weinig invloed heeft en dat de evenementen een beperkt effect hebben omdat er alleen een klein deel van de bevolking kan worden bereikt⁸⁴. Een andere respondent heeft een breder perspectief over de rol van publieksdiplomatie en verklaart dat deze culturele evenementen wel een positief effect kunnen hebben op het beeldvormingsproces over Roemenië, maar dat het een moeizaam en langzaam proces is dat in de loop van meerdere jaren geanalyseerd moet worden⁸⁵. Ook de vierde respondente is van mening dat de culturele evenementen van de Roemeense ambassade bijdragen aan het beeld over Roemenië in het buitenland, maar zij benadrukt het feit dat er ook met andere factoren rekening moet worden gehouden, waaronder samenleven en -werken, andere publieksdiplomatie bijeenkomsten etc⁸⁶. Volgens een andere respondent kan men heel veel bereiken via cultuur en hebben dit soort evenementen van de Roemeense ambassade de rol om Roemenië beter te begrijpen en ‘good will voor het land kweken’⁸⁷. De zesde respondent heeft

---

⁸² Interview 3, regels 332-335.

⁸³ Interview 1, regels 187-192.

⁸⁴ Interview 3, regels 348-350.

⁸⁵ Interview 2, regels 271-277.

⁸⁶ Interview 4, regels 194-200.

⁸⁷ Interview 5, regels 181-192.

gezegd dat de culturele bijeenkomsten een positief effect hebben⁸⁸. In dit geval is het effect van de Roemeense publieksdiplomatiestrategie indirect te zien in het verhaal van deze respondente. Het nauwe contact met de Roemeense ambassade heeft geleid tot enkele artikelen waarin de respondente haar bijdrage levert aan een positief beeld van Roemenië in Nederland.

---

⁸⁸ Interview 6, regel 241.

IX. Conclusie

Het doel van deze scriptie was om een beter inzicht te krijgen in de manier waarop de Roemeense ambassade in Nederland een bijdrage levert aan het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen. Om dit aspect te kunnen analyseren vond ik het van belang wetenschappelijke werken te gebruiken uit de gebieden van imagologie, stereotypen, diplomatie en communicatiewetenschappen. De academische literatuur biedt veel mogelijkheden aan om zich in deze velden te verdiepen en analogieën te maken met verschillende studies. De behandelde theorieën hebben me geholpen om een breder perspectief te krijgen ten opzichte van de beelden over Roemenië en Roemenen in het buitenland. Vervolgens vond ik het net zo relevant een voor-analyse doen van de al bestaande beelden van Roemenië en deze voor te leggen aan de respondenten. Op deze manier wilde ik zien of deze beelden in het bewustzijn van Nederlanders leven en of ze een rol spelen in het huidige imago van Roemenië. De analyse van de interviews is het kernpunt van mijn scriptie. Ik probeerde achter hun perspectief te komen inzake Roemenië als land en Roemenen als volk en concentreerde me op de publieksdiplomatieke evenementen van de Roemeense ambassade in Den Haag. Op basis van de bovengenoemde werkwijze en de analyses en resultaten die daaruit voortkwamen, geef ik in dit hoofdstuk antwoord op de onderzoeksvraag en op de bijbehorende subvragen.

Ter voorbereiding van mijn interviews was ik op zoek naar de archetypes van Roemenen in secundaire literatuur. Ik hoopte dat deze analyse me een beter inzicht zou geven in de manier waarop Roemenië en Roemenen in buitenlandse ogen worden gezien. Ik ben tegen allerlei werkstukken, artikelen en verslagen gekomen waarin verschillende politieke, economische of maatschappelijke aspecten aan bod kwamen. Na het raadplegen van deze bronnen heb ik vier belangrijke archetypes van Roemenen vastgelegd. Ten eerste zijn Roemenen een Latijns volk. Hoewel de achtergrond van het Roemeense volk en de hele problematiek daarachter vaak onbekend is, herkennen Nederlanders Latijnse aspecten in de Roemeense taal en cultuur. Ten tweede is Roemenië het land van Dracula. Dit fictionele werk leidde tot een bepaalde kenschetsing van Roemenië als een mytisch en onbeschaafd land, maar tegenwoordig wordt Dracula gezien alleen als een sprookje en een toeristisch product. Ten derde is het communisme een belangrijk onderdeel van de Roemeense geschiedenis. Het communistisch Roemenië leeft

nog steeds heel erg in het bewustzijn van Nederlanders. De herinnering aan de armoede en aan hulpeloze mensen en weeskinderen ontroerde veel Nederlanders die nog steeds met de bril van de jaren '90 Roemenië als een arm land zien. Ten slotte is het opmerkelijk hoe de beeldvorming over Roemenië is veranderd in de laatste decennium in verhouding tot de Europese integratie. Aan de ene kant werden Roemenen soms geassocieerd met Roma en met criminaliteit en daardoor op een negatieve manier waargenomen en gekenmerkt. Aan de andere kant worden de Roemeense arbeidsmigranten niet zeer op prijs gesteld in West-Europese landen omdat ze als een bedreiging voor eerlijke concurrentie op de markt worden gezien. Deze laatste beelden zijn bekend onder Nederlanders die beweren dat de media een belangrijk rol speelde in het voeden van deze beelden. De interviews met de zes respondenten lieten mij een praktische kant zien van deze archetypes die in verschillende mate herkend zijn door Nederlanders. Terwijl de achtergrond van Roemenen en Dracula niet zeer relevant zijn voor het beeldvormingsproces, is communistisch Roemenië het belangrijke aspect waarmee er rekening wordt gehouden. Deze periode van de Roemeense geschiedenis is onderdeel van de culturele baggage (Cooke in Holliday et al. 2010) die Nederlanders hebben en gebruiken als zij Roemenië beschrijven.

Niettemin zijn deze archetypes niet het belangrijkste instrument voor de Nederlandse respondenten om een imago van Roemenië te krijgen. Voor hen zijn de persoonlijke ervaringen de belangrijkste elementen waarop hun beelden over Roemenië en Roemenen berusten. De zes respondenten zijn wel bewust van de informatie over en het beeld van Roemenië in de pers, maar ze verklaren dat ze er geen rekening mee houden en dat ze hun persoonlijke interactie met Roemenen het meest relevant vonden. In deze zin kan er een koppeling worden gemaakt met het model van stereotypen voorgesteld door Bar-Tal (1997). Onder de factoren die de vorming van (nationale) stereotypen bevorderen zijn in dit geval de persoonlijke bemiddelingsvermogens de belangrijkste. Het is de interactie van Nederlanders met Roemenen die leidde tot enkele stereotypen over de laatste: Roemenen zijn een gastvrij, aangenaam en hardwerkend volk, maar soms zijn er ook tegenstrijdigheden te zien. In de interviews is ook het 'othering' proces (Holliday et al., 2010) te zien en op basis van vergelijkingen tussen 'wij' Nederlanders en 'zij' Roemenen komen de hetero-images (Leerssen, 2007) van Roemenië naar voren. Roemenië wordt soms geassocieerd met andere Zuid-Europese landen, hetgeen in theorie verklaard wordt door het patroon van het 'onbetrouwbare en ontspannen zuiden' (Leerssen, 1993) als tegenovergestelde van het 'georganiseerde en serieuze noorden'.

Maar (nationale) beelden moeten in een specifieke context geanalyseerd worden. In mijn scriptie ben ik geïnteresseerd in de mening van de Nederlandse respondenten over de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade en de beelden over Roemenië die daaruit voortvloeien. Op basis van de interpretatie van de zes interviews kan ik beweren dat de Roemeense ambassade gebruik maakt van soft power (Nye, 1991) door de culturele evenementen die ze organiseren. In een context waar Roemenië en Roemenen eerder een negatief beeld krijgen toegewezen in Nederland om verschillende redenen (de Kunsthalroof in 2012, de toetreding van Roemenen op de Nederlandse arbeidsmarkt in 2014), probeert de ambassade door middel van culturele tradities haar eigen perspectief over te dragen en het Nederlandse publiek te overtuigen over de Roemeense waarden. De respondenten herkennen in de publieksdiplomatie bijeenkomsten waaraan ze deelgenomen hebben de inspanningen van de Roemeense ambassade om een positief beeld van Roemenië te creëren en het land te promoten. In deze zin voert de ambassade een ‘nation branding’ strategie uit (Szondi, 2008). Verder verklaren de respondenten dat de Roemeense ambassade erin slaagt om het publiek te sensibiliseren door de Roemeense culturele normen en waarden te laten zien op het gebied van kunst, tradities en muziek. Terugkerend naar de wetenschappelijke theorieën in dit veld kan men beweren dat er sprake is van een emotionele dimensie (Gilboa, 2008) gehecht aan deze strategie om het land te promoten en het publiek te beïnvloeden. Uit de interviews zijn er ook andere aspecten aan bod gekomen over de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade. De respondenten zien deze culturele evenementen als netwerkbijeenkomsten en gelegenheden om nieuwe informatie over het land te verschaffen. Een belangrijke opmerking werd gemaakt door meerdere respondenten, vooral door degenen die regelmatig aan dit soort evenementen deelnemen. Ze zijn van mening dat altijd hetzelfde publiek aanwezig is bij de ambassade en dat er geen nieuwe mensen worden aangetrokken. Wat het eerste deel betreft, kan ik deze opmerking koppelen aan de derde dimensie van publieksdiplomatie, dat is namelijk het houden van langdurige relaties met het buitenlandse publiek (Nye, 1991). Sommige respondenten denken ook dat de ambassade zich op de traditionele aspecten van Roemenië concentreert, wat niet echt interessant voor iedereen blijkt te zijn. Over het succes van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade zijn de meningen verdeeld. Sommige respondenten vinden dat ze meer het moderne Roemenië zouden moeten benadrukken, terwijl andere respondenten de gepresenteerde tradities nieuw en interessant vinden.

Ik heb tot nu toe heel vaak de culturele tradities van Roemenië in verband met de bijeenkomsten georganiseerd door de Roemeense ambassade vernoemd. Het culturele aspect is het kernelement van deze evenementen. De Roemeense ambassade probeert de gelegenheid te bieden om informatie, ideeën, kunst en andere vormen van cultuur uit te wisselen met het Nederlandse en internationale publiek. In deze zin maken deze evenementen deel uit van de culturele diplomatie (Schneider, 2003) uitgevoerd door de ambassade. In mijn interviews heb ik geprobeerd te onderzoeken in hoeverre de respondenten getroffen zijn door dit culturele aspect in hun beeldvorming over Roemenië. Voor de twee respondenten die een Roemeense familie hebben zijn de culturele tradities die worden gepresenteerd door de ambassade niet echt nieuw, dus het culturele aspect had geen invloed op hun beeldvorming. Voor de vier andere respondenten is er door middel van deze bijeenkomsten nieuwe informatie verschaft over de Roemeense culturele waarden, maar volgens de respondenten is dat maar een onderdeel van hun beeld over Roemenië. De respondenten zijn van mening dat culturele evenementen voor een positief beeld kunnen zorgen, maar dat men ook met andere dingen rekening moet houden, zoals het aangaan van een politiek dialoog, het presenteren van moderne business mogelijkheden etc. Het culturele Roemenië is dus alleen maar één van de vele factoren die aan het beeldvormingsproces over het land en het volk bijdragen.

Mijn doel was achter de bijdrage van de Roemeense ambassade in Nederland aan het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen bij de Nederlanders te komen. Het is belangrijk hier te benadrukken dat mijn corpus uit een beperkte selectie van Nederlanders die voorkennis en regelmatig contact met Roemenië en Roemenen hebben gehad bestaat. De zes respondenten zijn dus niet representatief voor de hele Nederlandse bevolking. De zes interviews gaven mij een beter inzicht in hoe buitenlanders Roemenië en Roemenen waarnemen en hoe ze de publieksdiplomatiestrategie van de ambassade zien. De analyse van de beelden van Roemenië in secundaire literatuur heeft me geholpen beter te begrijpen welke beelden er al bestaan en eventueel veranderd kunnen worden. Uit mijn onderzoek blijkt dat de Roemeense ambassade in Nederland weinig invloed heeft op het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen in Nederland. Deze conclusie is het resultaat van de interpretatie van de vergelijking tussen al bestaande beelden over Roemenië en de persoonlijke beelden van de respondenten, van de meningen van Nederlanders ten opzichte van culturele evenementen op de Roemeense ambassade en van de persoonlijke ervaringen met Roemenië en Roemenen van de zes

Nederlandse respondenten. Een ander antwoord op mijn hoofdvraag zou mogelijk zijn, afhankelijk van enkele onderzoekscriteria die ik in het volgende hoofdstuk zal bespreken.

X. Discussie

Voor mijn scriptie heb ik gekozen de mogelijke verandering van het beeld van Nederlanders over Roemenië te analyseren door de publieksdiplomatiestrategie uitgevoerd door de Roemeense ambassade in Den Haag. De specifieke kaders van deze context heb ik het vierde hoofdstuk beschreven. In dit laatste hoofdstuk wil ik een kritische reflectie brengen op mijn scriptie, de resultaten, de conclusie en vooral op de mogelijkheden om dit onderzoek verder uit te breiden.

Publieksdiplomatie en culturele evenementen zijn een belangrijk onderdeel van mijn interviews. Tijdens de gesprekken met de zes Nederlandse respondenten was ik geïnteresseerd in hun perspectief op het succes van de activiteiten van de Roemeense ambassade. Ik probeerde achter hun visie te komen over mogelijke verbeteringen in de strategie van de ambassade om het land beter te promoten en een positief beeld over Roemenië over te dragen. Uit alle antwoorden vond ik twee opmerkingen merkwaardig. Volgens drie respondenten laat de Roemeense ambassade alleen de oude tradities zien en wordt op deze manier alleen traditioneel Roemenië gepresenteerd. Ze zijn van mening dat de ambassade zich meer zou moeten inzetten om de moderne aspecten van het land voor te stellen, zoals businessmogelijkheden aan te bieden of toeristische campagnes uit te voeren. Hieruit kan ik de conclusie trekken dat sommige Nederlanders uit de verschillende doelgroepen van de ambassade in het moderne Roemenië geïnteresseerd zijn en oude culturele tradities tegenwoordig niet meer zo relevant zijn. Een andere opmerking van de respondenten is dat de ambassade een breder publiek zou moeten aantrekken en nieuwe sleutelfiguren van de Nederlandse samenleving te bereiken in plaats van dezelfde groep mensen op de evenementen uit te nodigen. Ze vinden dat door steeds nieuwe mensen te leren kennen, de ambassade meer invloed kan uitoefenen op de beelden die Nederlanders hebben over Roemenië en Roemenen.

Deze suggesties zijn gemaakt door drie van de Nederlandse respondenten die een nauw verband met Roemenië hebben en die in de laatste jaren regelmatig naar de evenementen van de Roemeense ambassade zijn gegaan. Deze respondenten kennen Roemenië en Roemenen bestgoed en op de ambassade hadden ze gemerkt door de aanwezigheid van dezelfde mensen uit verschillende kringen. De andere drie respondenten die alleen maar af en toe of eenmalig de culturele bijeenkomsten van de ambassade hebben meegemaakt, hebben geen opmerkingen

gemaakt ten opzichte van de gasten of de eventuele saaie sfeer tijdens de evenementen. Deze tegenstrijdigheid in de visies van de respondenten over de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade hebben bij mij geleid tot een reflectie over de optimale context waarin de verandering van de beelden over Roemenië en Roemenen in Nederland zou kunnen worden geanalyseerd.

Ik ben tot de conclusie gekomen dat mijn scriptie verder in een breder onderzoek zou kunnen worden ontwikkeld waarin er enkele aspecten verbeterd kunnen worden. Ten eerste zou het aantal respondenten vergroot moeten worden om een patroon te kunnen vinden in hun antwoorden en meningen over het beeld van Roemenië en Roemenen in Nederland door publieksdiplomatie. Ook de selectie van de respondenten zou specifieke criteria moeten volgen. Voor de Nederlanders die een Roemeense familie hebben of die een langdurige relatie hebben met Roemenië, zouden de evenementen op de Roemeense ambassade geen andere betekenis hebben dan netwerken. Om het effect en de invloed van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade te kunnen observeren, zou de onderzoeker respondenten moeten vinden die geen of weinig persoonlijke ervaringen hebben met Roemenië en Roemenen. Ten tweede zou de onderzoeksperiode van de publieksdiplomatie evenementen langer moeten zijn. De analyse van de culturele evenementen gedurende vijf maanden en het effect daarvan is, naar mijn mening, niet genoeg. De verandering van het beeld over een land en volk neemt veel tijd en daarom zou zo'n onderzoek de strategie en de activiteiten van de Roemeense ambassade voor minstens twaalf maanden moeten bevatten. Ten derde moet men rekening houden met het feit dat cultuur maar een klein onderdeel uitmaakt van een algemeen imago van een land. Daardoor zou er in een breder onderzoek ook rekening moeten worden gehouden met de economische, politieke en maatschappelijke aspecten. In deze zin zou het interessant zijn te analyseren in hoeverre de bovengenoemde dimensies aan bod komen tijdens de evenementen georganiseerd door de Roemeense ambassade en welke voorrang krijgen. Ten slotte zou een breder onderzoek de mogelijkheid bieden om interviews en enquêtes met respondenten zowel vóór als na hun deelname aan de activiteiten van de Roemeense ambassade te houden. Op deze manier zou de vergelijking tussen de verwachtingen en de beschouwingen van de respondenten tot een opmerkelijk en betrouwbaar resultaat leiden over de invloed van de Roemeense ambassade in Nederland en het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen.

XI. Advies aan de Roemeense ambassade in Den Haag

Het onderzoeksproces in deze scriptie gaf mij de mogelijkheid om het perspectief van de Nederlandse respondenten over de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland te onderzoeken. In de interviews heb ik de zes respondenten gevraagd hoe volgens hen de ambassade Roemenië beter kan profileren in Nederland. Het was belangrijk voor mijn analyse te zien hoe de zes Nederlanders de publieksdiplomatiestrategie beoordelen en door naar suggesties voor de ambassade te vragen, kon ik niet alleen de impact van de publieksdiplomatie bestuderen, maar kon ik ook onderzoeken wat voor de respondenten belangrijk en interessant was. Daarom zou ik in dit laatste hoofdstuk van mijn scriptie graag een advies uitbrengen aan de Roemeense ambassade in Den Haag, gebaseerd op de meningen en ideeën van de zes Nederlandse respondenten en op mijn eigen interpretatie van- en ervaring met- de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland.

De aanleiding voor dit advies is hetzelfde als dat voor mijn scriptie. Door de recente ontwikkelingen op de Europese arbeidsmarkt en ook door de misdaden gepleegd door Roemenen en/of Roemeense Roma's West-Europa, krijgen Roemenen een negatief beeld in Nederland. Het is logisch dat deze situatie niet gunstig zijn voor Roemenië en Roemenen en daarom wil ik een antwoord brengen op de vraag: Hoe kan de Roemeense ambassade in Nederland zich beter profileren om een positief beeld van Roemenië over te dragen? Aan de hand van de suggesties gemaakt door de Nederlandse respondenten (te zien in bijlagen XIII.3 tot XIII.8) en door mijn eigen inzet ben ik op het volgende advies gekomen: De Roemeense ambassade in Nederland zou haar activiteiten meer moeten diversifiëren en een groter publiek moeten aanspreken. Er zijn vervolgens drie aanbevelingen die hieronder worden toegelicht. Deze hebben te maken met moderne culturele thema's presenteren, een breder publiek aantrekken en gebruik maken van sociale media kanalen.

Moderne culturele thema's presenteren

Een onderdeel van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland is de culturele tradities van Roemenië te laten zien. In de loop van een jaar kan men bij de Roemeense ambassade in Den Haag verschillende vieringen en feesten bijwonen: het

vieren van de lente gesymboliseerd door “Mărțișor”, het Paasfeest, de Roemeense Bloesje Dag, de Nationale Dag, het Kerstfeest met Roemeense kerstliederen en andere feesten. Het gaat bij deze evenementen om oude tradities en gewoontes presenteren en het samen vieren met Roemenen die in Nederland wonen en/of met het internationale publiek. Drie van de zes Nederlandse respondenten die ik heb geïnterviewd zijn van mening dat de Roemeense ambassade modernere thema's zou moeten laten zien. De oude Roemeense culturele tradities zijn interessant en leuk om mee te maken, maar ze hebben weinig effect op de beeldvorming over Roemenië bij Nederlanders. Daarom zou de ambassade zich meer moeten concentreren op de moderne Roemeense kunst en cultuur. Deze aanbeveling beperkt zich niet tot kunst of cultuur: Nederlanders blijken geïnteresseerd te zijn in het moderne Roemenië, ook wat economische mogelijkheden of toeristische attracties betreft. In deze context zou het verweven van oud en modern een geslaagd publieksdiplomatie evenement zijn.

Een breder publiek aantrekken

Bij het uitvoeren van publieksdiplomatie baseert de Roemeense ambassade zich op een netwerk van contacten, kennissen en doelgroepen die regelmatig uitgenodigd worden bij de culturele evenementen van de ambassade. Het gaat meestal om Nederlanders, Roemenen of het internationale publiek uit verschillende professionele omgevingen die een bijdrage kunnen leveren aan de beter profilering van Roemenië in Nederland. Niettemin is het bij twee van de respondenten opgevallen dat er bij deze culturele evenementen van de Roemeense ambassade steeds vrijwel dezelfde mensen aanwezig zijn. In deze context kennen deze mensen Roemenië en Roemenen goed genoeg en de nieuwe informatie aangeschaft door de ambassade heeft geen invloed op hun (misschien al positieve) beeld over Roemenië. Daarom zou de ambassade andere mensen moeten aantrekken en een breder publiek aan moeten spreken. Door opinieleiders, journalisten, politici, academici of andere sleutelpersonen uit te nodigen op hun publieksdiplomatieke activiteiten, kan de ambassade meer invloed uitoefenen op de manier waarop Nederlanders Roemenië en Roemenen zien.

Gebruik maken van sociale media kanalen

Vandaag de dag is het bekend dat het Internet veel doet om mensen, groepen, organisaties of regeringen dichter bij elkaar te brengen. Met de hulp van het Internet en de sociale media

kanalen is communicatie tussen mensen makkelijker en sneller geworden. Daarom moet iedereen profiteren van de mogelijkheden die de ontwikkeling van de nieuwe technologieën biedt. Naast de officiële website zou de Roemeense ambassade ook aanwezig moeten zijn op sociale media netwerken zoals Facebook of Twitter. Deze digitale omgevingen bieden de kans om diverse foto's en content te plaatsen, een dialoog met het publiek aan te gaan en meer volgers aan te trekken. Door een constante online activiteit kan de Roemeense ambassade steeds meer Nederlanders en andere buitenlanders aanspreken en een bijdrage leveren aan de verandering van het negatieve beeld over Roemenië. Een ander voordeel van het gebruik van sociale media is dat de ambassade meer zichtbaarheid zou krijgen. De Roemeense ambassade werkt samen met verschillende Nederlandse organisaties en instellingen om Roemenië en Roemeense kunstenaars te promoten. Helaas is het vaak het geval dat veel mensen het niet weten wanneer Roemeense artiesten in Nederland exposeren. Door sociale media kunnen deze gelegenheden zichtbaarder worden gemaakt en zou Roemenië meer aandacht krijgen onder het internationale en/of Nederlandse publiek.

Tot slot wil ik nog een keer benadrukken dat dit advies gebaseerd is op de suggesties van de zes Nederlandse respondenten en op mijn eigen ervaring op de ambassade. Het is natuurlijk een advies dat vanuit een buitenperspectief komt op de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland. Hierbij wil ik mijn eigen inzet brengen in de verandering van het beeldvormingsproces over Roemenië en Roemenen in Nederland. Ik ben van mening dat de Roemeense ambassade hier een belangrijke rol bij kan spelen.

XII. Bibliographie

- Baár, M., Deciu Ritivoi, A. (2006). The Transylvanian Babel: Negotiating national identity through language in a disputed territory. In: *Language & Communication*, no. 26, p. 203-217.
- Bar-Tal, D. (1997). Formation and change of ethnic and national stereotypes: an integrative model. In: *International Journal of Intercultural Relations*, vol. 21, no.4, p. 491-523.
- Besamusca, E., Gelderblom, A.J., Thije, J.D. ten (2010). Transnationale neerlandistiek: taal zonder natie, culturen zonder muren. In: *Internationale Neerlandistiek*, vol. 48, no. 4, p. 5-10.
- Bos, J.W. (2001, 2007). Roemenië. KIT Publishers, Amsterdam.
- Cowan, G., Cull, N.J. (2008). Public Diplomacy in a Changing World. In: *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol. 616, p. 6-8.
- Crețan, R., Turnock, D. (2008). Romania's Roma Population. From Marginality to Social Integration. In: *Scottish Geographical Journal*, vol. 124, no. 4, p. 274-299.
- Crocco, A.C. (2012). Branding. Between national boundaries and capital flows. In: *Communication and Power in the Global Era*. Routledge, p. 51-53.
- Culic, I. (1999). The Strategies of Intellectuals. Romania under Communist Rule in Comparative Perspective. In: *Intellectuals and Politics in Central Europe*, Ed. András Bozóki. Central European University Press, Boedapest/New York, p. 43-72.
- Cull, N.J. (2009). *Public Diplomacy: Lessons from the Past*. Figueroa Press, Los Angeles, VS.
Bron:<http://stage.uscpublicdiplomacy.org/sites/uscpublicdiplomacy.org/files/legacy/publications/perspectives/CPDPerspectivesLessons.pdf> (laatst geraadpleegd 30.07.2014).
- De Saussure, F. (1960). *Cours de linguistique générale*. Ed. Tullio de Mauro. Payothèque, Parijs.
- Duijker, H.C.J., Frijda, N.H. (1960). National character and national stereotypes. A Trend Report Prepared for the International Union of Scientific Psychology. North-Holland Publishing Company, Amsterdam, p. 115-137.
- Europese Commissie (1998). Periodiek verslag 1998 van de Commissie over de vorderingen van Roemenië op de weg naar toetreding. Supplement 7/98 – Bulletin van de Europese Unie, no. 7, 1998.
- Fan, Q.Y. (2014). Publieksdiplomatie via Sociale Media#Paradox#悖论#. Een vergelijkend onderzoek naar de inzet van sociale media voor de uitvoering van

publieksdiplomatie door de Nederlandse ambassades in Cina, de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Masterscriptie Interculturele Communicatie, Universiteit Utrecht.

- Fitzpatrick, K. R. (2007). Advancing the New Public Diplomacy: A Public Relations Perspective. In *The Hague Journal of Diplomacy*, p. 187-211.
- Gallagher, T. (1995). *Romania after Ceaușescu*. Edinburgh University Press, Edinburgh.
- Gilboa, E. (2008). Searching for a Theory of Public Diplomacy. In: *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol. 616, no. 1, p. 55 – 77.
- Glover, D. (1993). *Travels in Romania: Myths of Origins, Myths of Blood*. In: *Discourse*, vol. 16, no.1, p. 126-144.
- Hale, J. (1971). *Ceaușescu's Romania: a political documentary*. Harrap, Londen.
- Hall, S. (1997). *Representation. Cultural Representations and Signifying Practices*. Sage, The Open University, Glasgow.
- Holliday, A., Hyde, M., Kullman, J. (2010). *Intercultural Communication*. Routledge, Londen & New York.
- Imre, A. (2012). Old Nations, New Brands. Marketing Intimacy in the new Europe. In: *Communication and Power in the Global Era*. Ed. Marwan M. Kraidy. Routledge, New York, p. 54-95.
- Kelso, M. (2013). 'And Roma were victims, too'. The Romania genocide and Holocaust education in Romania. In: *Intercultural Education*, vol. 24, no. 1-2, p. 61-72.
- Kligman, G. (1992). Abortion and International Adoption in Post-Ceausescu Romania. In: *Feminist Studies*, vol. 18, no. 2, p. 405-419.
- Kouwenhoven, R. (2008). *Publieksdiplomatie. Een institutioneel etnografisch onderzoek van het (digitale) netwerk waarin een ambassade in Washington DC haar publieksdiplomatie uitvoert*. Masterscriptie Communicatie studies, Universiteit Utrecht.
- Lacey, N. (2009). *Image and representation. Key concepts in Media Studies*. Palgrave Macmillan, 2de ed., p. 146-173.
- Leerssen, J. (1991). Echoes and images: reflections upon foreign space. In: Raymond Corbey en Joep Leerssen, *Alterity, identity, image. Selves and others in society and scholarship*, Amsterdam.
- Leerssen, J. (1993). Culturele identiteit en nationale beeldvorming. In: J.C.H. Blom e.a. red., *De onmacht van het grote: cultuur in Europa*, Amsterdam, p. 7-19.
- Leerssen, J. (2007), *Imagology: History and methods*. In Beller, M. & Leerssen, J. (eds.), *Imagology*, p. 17-32.
- Leerssen, J. (2010). *Images – national identity and national stereotype*. Bron: <http://cf.hum.uva.nl/images/info/leers.html> (laatst geraadpleegd 15.09.2013).

- L'Etang, J. (2009). Public Relations and Diplomacy in a Globalized World: An Issue of Public Communication. In: *American Behavioral Scientist*, vol. 53 (4), SAGE Publications, p. 607-626.
- Light, D., Dumbraveanu-Andone, D. (1997). Heritage and national identity: Exploring the relationship in Romania. In: *International Journal of Heritage Studies*, vol. 3, no.1, p. 28-43.
- Light, D. (2007). Dracula Tourism in Romania. Cultural Identity and the State. In: *Annals of Tourism Research*, vol. 34, no. 3, p. 746–765.
- Mannheim, J.B. (1990). *Strategic Public Diplomacy. The Evolution of Influence*. Oxford University Press, New York.
- Maurer, L., Londei, D. (2011). Introduction : Images, discourse and cultural representation. In: *Handbook of Multilingualism and multiculturalism*. Ed. G. Zarate, D. Lévy, C. J. Kramsch. Editions des Archives Contemporaines, Parijs, p. 208-215.
- Mor, B.D. (2006). Public Diplomacy in Grand Strategy. In: *Foreign Policy Analysis*, vol. 2, p. 157-176.
- Nye, J. S. Jr. (2008). Public Diplomacy and Soft Power. In: *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol. 616, p. 94-109.
- Ociepka, B., Ryniejska, M. (2005). Public Diplomacy and EU Enlargement: the Case of Poland. Netherlands Institute of International Relations 'Clingendael'. Beschikbaar op http://clingendael.info/publications/2005/20050800_cli_paper_dip_issue99.pdf (laatst geraadpleegd op 19.05.2014).
- Odermatt, P. (1991). The use of symbols in the drive for European integration. In: *Yearbook of European Studies*, vol. 4, National Identity, Rodopi, Amsterdam, p. 217-238.
- Phinnemore, D. (2010). And We'd Like to Thank...Romania's Integration into the European Union, 1987-2007. In: *Journal of European Integration*, vol. 32, no. 3, p. 291-308.
- Pleijter, A.R.J. (2006). *Typen en logica van kwalitatieve inhoudsanalyse in de communicatiewetenschap. Een wetenschappelijk proeve op het gebied van Sociale Wetenschappen*. Proefschrift, Radboud Universiteit Nijmegen, Nijmegen.
Bron: <http://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/56967/56967.pdf?sequence=1> (laatst geraadpleegd op 29.07.2014).
- Puddington, A. (2000). *Broadcasting Freedom: the Cold War triumph of Radio Free Europe and Radio Liberty*. The University Press of Kentucky, Lexington, Kentucky.

- Reijnders, S. (2011). STALKING THE COUNT. Dracula, Fandom and Tourism. In: Annals of Tourism Research, vol. 38, no.1, p. 231-248.
- Schneider, C.P. (2003). Diplomacy that works: 'Best Practices' in Cultural Diplomacy. Center for Arts and Culture. Beschikbaar op http://intranet.americansforthearts.org/sites/default/files/pdf/2013/by_program/afta_pubs/cac_pubs/Schneider.pdf (laatst geraadpleegd op 19.05.2014)
- Servaes, J. (2012). Soft power and public diplomacy: The new frontier for public relations and international communication between the US and China. In: Public Relations Review, no. 38, p. 643-651.
- Shafir, M. (1985). Romania. Politics, Economics and Society. Political Stagnation and Simulated Change. Frances Pinter, Londen.
- Siani-Davies, P. (2005). The Romanian Revolution of 1989. Cornell University Press, Ithaca & Londen.
- Signitzer, B.H., Coombs T. (1992). Public Relations and Public Diplomacy: Conceptual Convergences. In: Public Relations Review, vol. 18, no. 2, p. 137-147.
- Solimene, M. (2011). 'These Romanians have ruined Italy'. Xoraxané Romá, Romanian Roma and Rome. In: Journal of Modern Italian Studies, vol. 16, no. 5, p. 637-651.
- Stoker, B. (1998). Dracula. Edited by Glennis Byron. Glennis Byron, Canada.
- Szondi, G. (2006). The role and challenges of country branding in transition countries: The Central and Eastern European experience. In: Place Branding and Public Diplomacy, vol. 3, no. 1, p. 8-20.
- Szondi, G. (2008). Public Diplomacy and Nation Branding. Conceptual Similarities and Differences. Netherlands Institute for International Relations 'Clingendael', bron: http://www.peacepalacelibrary.nl/ebooks/files/Clingendael_20081022_pap_in_dip_nation_branding.pdf. (laatst geraadpleegd op 2.05.2014).
- Todorova, M.N. (1997). Imagining the Balkans. Oxford University Press, New York.
- Uccellini, C.M. (2010). 'Outsiders' After Accession: The case of Romanian migrants in Italy, 1989-2009. In: Political Perspectives, vol. 4, no.2, p.70-85.
- Wang, J. (2006). Managing national reputation and international relations in the global era: Public diplomacy revisited. In: Public Relations Review, vol. 32, no. 2, p. 91-96.
- Woodcock, S. (2007). Romania and Europe: Roma, Rroma and Țigani as sites for contestation of ethno-national identities. In: Patterns of Prejudice, vol. 41, no. 5, p. 493-515.

XIII. Bijlagen

XIII.1. Vragenlijst

1. Hoe bent u in contact met Roemenië en/of Roemenen gekomen?
2. Waarom had u interesse in Roemenië ?
3. Waar denkt u aan als u Roemenië zegt?
4. Hebben uw ervaringen met Roemenië en Roemenen tot een bepaald beeld geleid?
5. In mijn onderzoek stel ik enkele beelden van Roemenië voor die in de academische literatuur aan bod komen. Herkent u een of meer van deze beelden? (zie bijlage)
6. Denkt u dat deze beelden ook leven zijn in Nederland?
7. Mijn scriptie gaat over het impact van de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland. Aan welke evenementen hebt u deelgenomen?
8. Wat was uw verwachtingen voor deze evenementen?
9. Hebt u door deze culturele evenementen iets nieuws over Roemenië geleerd?
10. Wat is volgens u het beeld dat de Roemeense ambassade promoot?
11. Hebt u contact gehad met de medewerkers van de ambassade? Of ja, wat voor rol hebben ze gespeeld in het promoten van de culturele tradities van Roemenië?
12. Denkt u dat deze evenementen succes hadden?
13. Is uw beeld over Roemenië veranderd na deze evenementen?
14. Wat kunnen ze volgens u meer doen om Roemenië te promoten?
15. Wat is volgens u het effect van dit soort evenementen op het beeld van Roemenië in Nederland?

1. Roemenen zijn een Latijns volk

Over Roemenië wordt gezegd dat het “een Latijns vlek is in een slavische zee”. De achtergrond van Roemenen gaat terug naar de Daciërs en Romeinen. Uit de mengeling tussen deze twee volken is het Romeense volk ontstaan. De Latijnse achtergrond is ook in de taal terug te zien. Het Roemeens is een van de Romaanse talen

2. Het land van Dracula

Bram Stokers roman geeft het beeld van Transylvanië/Roemenië als een mythisch land aan het einde van de Europese civilisatie. Roemenië wordt in het collectieve bewustzijn van de 20ste eeuw een ver gebied aan de periferie van Europa afgebeeld waar oude rituelen en tradities nog leven. De personage Dracula werd geïnspireerd uit de middeleeuwse heerser Vlad de Spietser of Dracula en het verhaal heeft het toerisme rond Romeense kastelen gestimuleerd.

3. Communistisch Roemenië

In de tweede helft van de 20ste eeuw maakte Roemenië deel uit van de Oost Blok. Voor meer dan vijftig jaar leefden de Roemenen onder het communisme. Buitenlandse toeristen en journalisten beschreven Roemenië als een land van beperkte vrijheid en gebrek aan basisgoederen. De Revolutie van december 1989 had internationaal echo en wekte de sympathie van het Westen voor de arme en ondergedrukte Roemenen.

4. Roemenië rond de Europese integratie

Rond 2007 toen Roemenië is toegetreden tot de Europese Unie ontstonden er zorgen dat de integratie van voormalige Oost-Blok landen de Europese economie zou verslechteren. Roemenen werden vaak geassocieerd met Roma en ze hebben gekregen het beeld van een achterblijvend en arm volk. Bovendien kregen Roemenen en Roma het stigma van criminele groepen.

Op 1 januari 2014 zijn de werkbeperingen voor Roemenen en Bulgaren op de Nederlandse arbeidsmarkt opgeheft. Dit veroorzaakte onrust in sommige politieke kringen en in de pers was er ook sprake van een instroom van Roemeense arbeidsmigranten. Roemenen werden afgebeeld als een bedreiging voor de Nederlandse rustige samenleving en voor de Nederlandse arbeiden die hun werk kwijt zouden raken.

XIII.2. Transcriptieconventies interviews

((lacht))	Geef tussen haakjes aan of spreker 'lacht', 'hoest' of 'snuift'
/	Als spreker repair doet
(.)	pauze van minder dan 0.3 seconden wordt aangegeven als: (.)
(0.4)	Een pauze van bijvoorbeeld 0.4 seconde en 1 seconde wordt als volgt weergegeven: (0.4), (1.0)
[...]	Voor overlap, hier kan je ook een nieuw vakje in Exmaralda kiezen

XIII.3. Transcriptie interview 1

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Lineke Eerdmans.mp3.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

User defined attributes:

AutoSave: ;C:\Users\User\EXMARaLDA_AutoBackup_2014_06_09_11_40_01.exb at 2014_06_09_12_42_15;C:\Users\User\EXMARaLDA_AutoBackup_2014_06_09_11_40_01.exb at 2014_06_09_01_43_15;C:\Users\User\EXMARaLDA_AutoBackup_2014_06_09_11_40_01.exb at 2014_06_09_02_44_15

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 1

Sex: f

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v] Hallo nog een keer en dankuwel voor,ahm, voor de interview en om

[2]

..

Interviewer [v] nogmaals te beginnen wil ik u een soort van introductievraag stellen en dat is

[3]

..

1 [00:17.0]

Interviewer [v] 'Hoe bent u in contact met Roemenie en/of Roemenen gekomen?'

Respondent 1 [v] Door een

[4]

..

Interviewer [v] Ok.

Respondent 1 [v] bergsportvakantie. Ik heb een vakantie geboekt naar Roemenie omdat ik

[5]

..

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] had gelezen dat zij daar mooie bergen hebben en, ahm, ik kon daar eigenlijk

[6]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	helemaal geen informatie over vinden, daar was heel weinig over bekend,

[7]

..

Interviewer [v]	Wow
Respondent 1 [v]	dus ik heb via de Roemeense bergsportvereniging, heb ik wat informatie

[8]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	ingewonnen en een berggids geboekt Ja, en toen naar Roemenie

[9]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	gevlogen en die berggids ontmoet bij het vliegveld en dan een fantastische,

[10]

..

	2 [00:47.0]	3 [00:49.0]
Interviewer [v]	Ok, wanneer was dat?	
Respondent 1 [v]	ahm, fantastische tijd gehad.	Dat was in 2000, en ahm

[11]

..

Interviewer [v]	Ok dus ongeveer drie jaar geleden, mooi.
Respondent 1 [v]	(0.9), 11. Ja, zo iets. Moet even

[12]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	denken (0.6) Volgens mij was het (0.9) 2011. Ik kan het even zien in mijn

[13]

..

	4 [01:08.0]
Interviewer [v]	((lacht)) Ja, niet echt relevant, nee.
Respondent 1 [v]	fotoalbum ..Ik weet niet of dat relevant is

[14]

..

Interviewer [v]	Als het twintig jaar geleden had zijn geweest, dan is het belangrijker. Zo'n
Respondent 1 [v]	

[15]

..

Interviewer [v]	jaar of twee verschil maakt niet uit.	Ok. Ja, dus, ahm, dan kom ik
Respondent 1 [v]	Nee, precies.	

[16]

..

Interviewer [v]	bij de tweede vraag en, ahm, dat is een soort herhaling want u had interesse
Respondent 1 [v]	

[17]

..

Interviewer [v]	in de berg/in de bergen in Roemenie toch?	En nog iets, of was u
Respondent 1 [v]	Klopt, ja.	

[18]

..

	5 [01:34.1]	
Interviewer [v]	alleen voor de bergen daar gegaan? O k	
Respondent 1 [v]	Ja, en specifiek voor de bergen. En een	

[19]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	paar culturele dingen bezocht, maar in principe zijn we in een keer

[20]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	doorgereden naar de bergen en toen kwam ik terug en omdat ik uitgever ben,

[21]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	heb ik, ahm, aan die berggids beloofd dat ik voor hem publiciteit zou

[22]

..

Interviewer [v]	Aham
Respondent 1 [v]	regelen,want hij had heel weinig toeristische, uhm, toeristen uit Nederland.

[23]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	En toen heb ik een bergreis georganiseerd met journalisten (0.5) in 2012, dus

[24]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	een jaar daarna...en,, ahm (0.6), die heb ik meegenomen naar Roemenie e n

[25]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	dan heb ik/zodoende ben ik in contact gekomen met de ambassade om te

[26]

..

Interviewer [v]	Ja, ja, ja
Respondent 1 [v]	vragen om, ahm (1s), om hulp daarbij. Mijn/Nou, in principe had ik toen niet

[27]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	zo veel contact met de ambassade, wel met de Dutch Romanian Network.

[28]

..

Interviewer [v]	Ok
Respondent 1 [v]	Die heb ik toen gezocht voor sponsoring (1.2s) En toen heb ik

[29]

..

Interviewer [v]	Leuk
Respondent 1 [v]	journalisten meegenomen die waren positief verrast over het land en over de

[30]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] mensen.. en, ahm, daar is over gepubliceerd in de krant en tijdschriften Ja,

[31]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] (0.8), Ja, en vervolgens heb ik vanuit mijn andere bedrijf 'The Destination Ja

[32]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Factory', dat, ahm, dat kun je wel vinden, thedestinationfactory.com, dat doe

[33]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ik samen met Danny van der Harst, en hij was in contact met Tarom, de

[34]

Interviewer [v] Wow

Respondent 1 [v] vliegmaatschappij, hij deed de hele marketing voor, en zodoende kwam ik

[35]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] met hem in contact, we hebben samen een business plan geschreven om

[36]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Roemenie te promoten in Nederland en België. Ja, en dat hebben wij gep/

[37]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] daar hebben we heel veel bij de Roemeense ambassade gehad en die hebben

[38]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ons geïntroduceerd aan verschillende mensen en,ahm, en die hebben

[39]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] po/positief advies gegeven over ons business plan (1.7s) En zodoende

[40]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] kwamen wij in Boekarest bij de Staatssecretaris, ja en bij de hoofd van de,

[41]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ahm, national tours board, en daar was de business plan gepresenteerd, alleen

[42]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] daar is nog steeds niks uit voortgekomen , want er komen geen budgeten

[43]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ja, ja, ja daar weet ik ook niet zo veel over, dus, maar het is..

Respondent 1 [v] vrij

Ja, het is even de

[44]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] uitleg waarom ik in contact ben..

Ja, het is heel interessant/het is heel interessant

[45]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] dat vanuit/vanuit een simpele reis in Roemenie in de bergen is het

[46]

..

Interviewer [v]	ontwikkeld tot een echte business plan en zo, en het is/het is een heel mooi
Respondent 1 [v]	

[47]

..

Interviewer [v]	initiatief, vind ik, en ik wens jullie veel succes verder, ik hoop dat er iets
Respondent 1 [v]	Ja dankuwel ((lacht))

[48]

..

Interviewer [v]	komt, ik ben benieuwd ((lacht))	Ja, en dus, waar denkt u nu als u
Respondent 1 [v]		

[49]

..

7 [04:11.3]

Interviewer [v]	aan/als u Roemenie zegt? (1.3s)	
Respondent 1 [v]		Waar ik nu zelfs denk is, ahm, prachtig land,

[50]

..

Interviewer [v]		Ok
Respondent 1 [v]	ahm onontdekt, en ahm onbekend bij de Nederlandse toerist..	Dat het heel

[51]

..

8 [04:22.9]

Interviewer [v]		Dus er/er zijn allemaal meningen en beelden dat u hebt
Respondent 1 [v]	veel te bieden heeft.	

[52]

..

Interviewer [v]	nu na de ver/ervaringen die u hebt gehad in Roemenie?	Dat zou vraag vier
Respondent 1 [v]		Ja, klopt. Ik heb de

[53]

..

Interviewer [v]	zijn..	Ok, ok, ok, het is geen probleem. Ok. dus
Respondent 1 [v]	vragen niet bij dus...	

[54]

..
Interviewer [v] u hebt zelf persoonlijke ervaringen gehad en daardoor vindt u dat het een
Respondent 1 [v]

[55]

..
Interviewer [v] prachtig en onontdekt land door Nederlanders is.. Ja, dat ik kan me wel
Respondent 1 [v]

[56]

..
Interviewer [v] voorstellen waarom het zo is.. Ok en nu wil dieper gaan in mijn onderzoek
Respondent 1 [v]

[57]

..
Interviewer [v] en in mijn echt onderwerp. Ahm, in mijn onderzoek stel ik enkele beelden
Respondent 1 [v]

[58]

..
Interviewer [v] van Roemenie voor die academische literatuur aan bod komen. Nou, ik heb
Respondent 1 [v] Ja, heb ik.

[59]

..
Interviewer [v] een soort bijlage hier gegeven in die vragenlijst, kunt u die openen? Ik
Respondent 1 [v]

[60]

..
Interviewer [v] stel, denk ik, vijf zijn er. Ja, vijf beelden, ik heb precies vijf foto's en een
Respondent 1 [v]

[61]

..
Interviewer [v] kleine uitleg daarbij... En de eerste/het eerste beeld of de eerste archetype
Respondent 1 [v]

[62]

..

Interviewer [v]	laten wij zeggen, over Roemenen is dat ze een latijns volk zijn (0.9). Dus ze
Respondent 1 [v]	

[63]

..

Interviewer [v]	zijn de opvolgers van Daciers en Romeinen en Romeens is ook een Latijnse
Respondent 1 [v]	

[64]

..

Interviewer [v]	taal, een Romaanse taal, en daar vinden wij onze achtergrond. Nou, het
Respondent 1 [v]	

[65]

..

Interviewer [v]	tweede beeld gaat over Dracula (1.6), en we weten allemaal Bram Stokers
Respondent 1 [v]	

[66]

..

Interviewer [v]	roman die een totaal nieuw beeld over Roemenie heeft gelegd in de twin/in
Respondent 1 [v]	

[67]

..

Interviewer [v]	de twintigste eeuw en daardoor, Transylvanie vooral, maar Roemenie ook
Respondent 1 [v]	Ja

[68]

..

Interviewer [v]	krijgt een beeld van een mytisch land, waar alle soorten rituelen, een soort
Respondent 1 [v]	Ja

[69]

..

Interviewer [v]	van land aan de (1.8s) aan het einde van Europa, aan het einde van civilisatie
Respondent 1 [v]	

[70]

..

Interviewer [v]	is. En dan hebben wij het derde beeld, over het communisme	Nou, dat
Respondent 1 [v]		

[71]

..

Interviewer [v]	weten we, het is in de recente geschiedenis, en Roemenie kreeg het beeld, en
Respondent 1 [v]	

[72]

..

Interviewer [v]	vooral door de revolutie, van een (0.6), ja, en (0.8) arm volk en een (1.2), ja,
Respondent 1 [v]	Ja

[73]

..

Interviewer [v]	Roemenen die probeerden altijd vrijheid en ja, meer/meer rechten te krijgen,
Respondent 1 [v]	

[74]

..

Interviewer [v]	het was... Journalisten dachten dat er ook gebrek aan vrijheid en goederen in
Respondent 1 [v]	

[75]

..

Interviewer [v]	Roemenie was tijdens het communisme.. Dan gaan we over, ahm, in
Respondent 1 [v]	

[76]

..

Interviewer [v]	de,ahm, in de/in de laatste jaren, vooral rond de Europese integratie, toen
Respondent 1 [v]	Ja..Mag ik iets vragen nog? Roma groep, maar Roma die dan oorspronkelijk

[77]

..

Interviewer [v]	Romenie toegetreden is tot de Europese Unie.. Dan krijgt het het beeld van
Respondent 1 [v]	komen uit Roemenie of juist niet? Ik dacht dat

[78]

..

Interviewer [v]	een crimineel groep, vooral, en discriminatie, vooral door de Roma groep en
Respondent 1 [v]	er/Ik dacht dat het misschien ook een verkeerd beeld was, maar dat is wel

[79]

..

Interviewer [v]	andere mensen die ja, ahm (2.1), misdaden pleegden in het buitenland... Dat
Respondent 1 [v]	Roemeens inderdaad

[80]

..

Interviewer [v]	was..	Ja
Respondent 1 [v]		

[81]

..

Interviewer [v]	Ahm, juist wel, maar ahm, nou
Respondent 1 [v]	Ja

[82]

..

Interviewer [v]	Ja, want er
Respondent 1 [v]	

[83]

..

Interviewer [v]	zijn ook, ja Roma zijn niet alleen oorspronkelijk uit Roemenie, maar ook...
Respondent 1 [v]	

[84]

..

Interviewer [v]	en dus Roemenen werden vaak geassocieerd met Roma, dus Roemenen
Respondent 1 [v]	

[85]

..

Interviewer [v]	synoniem van Roma. Dat was het beeld vaak. En dan rond, ahm, in 2014, op
Respondent 1 [v]	

[86]

..

Interviewer [v]	1 januari, toen Roemenen zijn vrij om op de Nederlandse arbeidsmarkt te
Respondent 1 [v]	

[87]

..

Interviewer [v]	werken zonder werkvergunning, dan waren.. Ja, in sommige politieke
Respondent 1 [v]	

[88]

..

Interviewer [v]	kringen was men bang dat er een instroom van Roemeense arbeidsmigranten
Respondent 1 [v]	

[89]

..

Interviewer [v]	zal komen die, nou ja, een bedreiging zou zijn/ Ja, dat heb ik
Respondent 1 [v]	

[90]

..

Interviewer [v]	geïdentificeerd een beetje, en ik wil/mijn vraag is of u die beelden herkent?
Respondent 1 [v]	

[91]

9 [08:20.9]

Interviewer [v]	Aham
Respondent 1 [v]	Ja, ja, die herken ik wel. Het eerste beeld, ahm, dat het een Latijns land is,

[92]

..

Interviewer [v]	Ja
Respondent 1 [v]	dat heb ik eigenlijk geleerd tijdens de bergreis, omdat je denkt... Roemenie is

[93]

..

Interviewer [v]	Ja, klopt.
Respondent 1 [v]	een balkan land Maar dat is eigenlijk ahm (1s) niet zo juist, toch?

[94]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ja, dus ik zou met het eerste beeld eerder zeggen van, ahm.. Het staat

[95]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ja, nou we hebben zeker Slavische invloeden, maar bekend als Balkan land, maar het is juist een Latijns, ahm..

[96]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] oorspronkelijk ja (2.1s) En dan de andere, denk ik, dat er ook bekend zijn,

[97]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] toch? Zeker, ja, ja (0.6) er zijn hele dui/heel duidelijke

[98]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] En denkt u dat deze beelden ook in Nederland leven of door Nederlanders

[99]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] bekend zijn? Ik denk het wel, ik denk dat het heel weinig bekend is

[100]

Respondent 1 [v]

dat...inderdaad Dracula is blijven hangen, het communisme is blijven hangen

[101]

Respondent 1 [v]

en de, ahm (1.1s) de vrije grens, de Roma en de instroom, ja, dat zijn wel

[102]

.. 11 [09:35.7]
Interviewer [v] Ja, er zijn inder/vooral de laatste met het
Respondent 1 [v] stereotypen die bekend zijn

[103]

..
Interviewer [v] communisme en zo, dan is het ook vooral door de recente geschiedenis, dus
Respondent 1 [v]

[104]

..
Interviewer [v] misschien is men meer op de hoogte Ja, nou we gaan nu in het tweede
Respondent 1 [v] Ja..

[105]

..
Interviewer [v] deel van dit interview want mijn scriptie gaat ook over het impact van de
Respondent 1 [v]

[106]

..
Interviewer [v] publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade in Nederland.
Respondent 1 [v] Ja

[107]

..
Interviewer [v] En mijn vraag is natuurlijk aan welke evenementen hebt u deelgenomen?
Respondent 1 [v]

[108]

.. 12 [10:06.9]
Interviewer [v] Ahm, in de laatste zes maanden
Respondent 1 [v] Ja, ik moet even denken (2.1s) niet super veel.

[109]

..
Interviewer [v] laten we zeggen?
Respondent 1 [v] Ja, ik ben bij het Spring event geweest en de vrouwendag toen

[110]

..

Interviewer [v]	Ja
Respondent 1 [v]	gevierd Ik weet niet hoe dat evenement hette, maar ik was uitgenodigd

[111]

..

Interviewer [v]	Ja, Martisor heette het	Ja, dus dat kleine symbooltje
Respondent 1 [v]	en ik ben er geweest	Oh ja,

[112]

.. 13 [10:36.6]

Interviewer [v]	Ok, en had u enkele verwachtingen voor
Respondent 1 [v]	Ja, dus daar ben ik bij geweest, ja

[113]

.. 14 [10:46.8]

Interviewer [v]	deze evenementen, voordat u binnen de ambassade bent gekomen?
Respondent 1 [v]	Nou, daar

[114]

..

Respondent 1 [v]	heb ik niet echt over nagedacht, maar ik (2.3s), ahm, maar mijn verwachting
-------------------------	---

[115]

..

Respondent 1 [v]	was dat er een groep mensen bij elkaar was en dat er een speech wordt
-------------------------	---

[116]

..

Respondent 1 [v]	gehouden en het stond in de uitnodiging dat er ook een vioolconcert was en
-------------------------	--

[117]

.. 15 [11:06.1]

Interviewer [v]	Ja, ok, hebt u door deze
Respondent 1 [v]	dat is/dat was ook hoe het verliep de avond...

[118]

.. 16 [11:12.8]
Interviewer [v] culturele evenementen iets nieuws over Roemenie geleerd? Nee,
Respondent 1 [v] Hmm, nee.

[119]

..
Interviewer [v] ok.
Respondent 1 [v] Nou, ja wel, de traditie van, ahm (0.9) van het evenement, dat het echt/ dat

[120]

..
Interviewer [v]
Respondent 1 [v] het in Roemenie voorjaar wordt gevierd, dat wij in Nederland niet specifiek

[121]

..
Interviewer [v] Begin maart
Respondent 1 [v] doen (1.6s) en op die datum, wat was het? eind april? begin.. Begin,

[122]

..
Interviewer [v] Ja
Respondent 1 [v] het is sowieso lang geleden Ja ((lacht)) Dat dat is inderdaad de dag dat

[123]

..
Interviewer [v]
Respondent 1 [v] het gevierd wordt, ja dat vond ik wel/ dat vond ik leuk, dat is echt een

[124]

.. 17 [11:43.2]
Interviewer [v] Ok, dus ahm, daar achter, was het geen
Respondent 1 [v] traditie met een verhaal daar achter

[125]

.. 18 [11:51.8]
Interviewer [v] nieuwe informatie over Roemenie, toch?
Respondent 1 [v] Ahm (1.7s), nee, behalve dus

[126]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ..
inderdaad die traditie met de lente en de dames krijgen een lintje, ik weet

[127]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ja, ja, ja
niet meer over na vertellen Niet zo verspreid, met een bepaalde

[128]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ok
symboliek..Die symboliek, die was nieuw voor mij. En dat is de enige, ja.

[129]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] 19 [12:11.2]
Ja, ok, ik, ahm/ ik kan me ook heel goed herinneren, ik was er ook bij, het

[130]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ..
was/het was heel interessant. En het is iets, ja, dat we altijd leuk vinden voor

[131]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] ..
de lente.. En (1.2s) wat is volg/volgens u het beeld dat de Roemeense

[132]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] 20 [12:32.9]
ambassade promoot door deze evenementen?
Ahm (1.7s) toch een beetje een

[133]

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] Ok
traditioneel beeld (1s) en de, ahm, de/de traditionele normen en waarden

[134]

..

Interviewer [v]	Ja,
Respondent 1 [v]	uitdragen, ahm (1.5s) de Roemeense oorspronkelijke cultuur laten zien

[135]

..

Interviewer [v]	dus het gaat meer om cultuur en culturele aspecten die ze proberen , ja, aan
Respondent 1 [v]	

[136]

..

Interviewer [v]	het internationale publiek te laten zien	Ok, Het is, ja, is inderdaad zo, al
Respondent 1 [v]	Ja.	

[137]

..

Interviewer [v]	met die thematieken en zo, het is...	En hebt u ook contact gehad met de
Respondent 1 [v]	Ja.	

[138]

..

Interviewer [v]	medewerkers van de ambassade?	En had u een gesprek met hen en
Respondent 1 [v]	22 [13:11.1]	Ja zeker..

[139]

..

Interviewer [v]	denkt u dat ze een rol hadden in het promoten van de culturele tradities van
Respondent 1 [v]	

[140]

..

Interviewer [v]	23 [13:24.5]	Roemenie?
Respondent 1 [v]		Ja, ik heb in de afgelopen twee jaar meerdere gesprekken gehad

[141]

..

Respondent 1 [v]	met de ambassadeur en met medewerkers, ahm, van de ambassade (0.9) en
-------------------------	---

[142]

..
Respondent 1 [v] ik merk wel dat ze heel, ahm, heel bevlogen zijn om een beeld, een juist

[143]

..
Respondent 1 [v] beeld van Roemenie neer te zetten in Nederland en om, ahm, daar zo veel

[144]

.. 24 [13:49.8] 25 [13:53.4]
Interviewer [v] Ok, maar wat denkt u als u zegt een juist beeld?
Respondent 1 [v] mogelijk aan te doen. Ahm,

[145]

..
Respondent 1 [v] (1.7s) Nou dat we wel vaak bij gezegd van ja, in Nederland denken mensen

[146]

..
Respondent 1 [v] dat ahm, mensen hebben een beeld van Roemenie, en dat is, dat is ..en

[147]

..
Respondent 1 [v] mensen zijn bang voor Roemenie, voor Roemenen dat ze naar Nederland

[148]

..
Respondent 1 [v] komen, ahm, ja dus een beetje een verdedigende rol, om, ahm, om alsof ze

[149]

.. 26 [14:27.1]
Interviewer [v] Ok, ja, ik
Respondent 1 [v] het land goed moeten praten, en de inwoners goed moeten praten

[150]

..
Interviewer [v] begrijp het wel inderdaad, er zijn altijd dingen, ja, die over een groep mensen

[151]

..
Interviewer [v] worden gezegd en het is ook niet zo leuk te generaliseren en zeggen dat

[152]

..
Interviewer [v] iedereen is zo en dat is inderdaad een rol dat een ambassade kan hebben. Ok.

[153]

..
Interviewer [v] En denkt u verder dat deze evenementen succes hadden in het promoten

[154]

.. 27 [14:49.1]
Interviewer [v] van/van Roemenie?

Respondent 1 [v] Ahm, ik denk eingelijk (2s), maar heel minimaal omdat

[155]

..
Interviewer [v]
Respondent 1 [v] de genodigden eigenlijk uit eigen kring kwamen, en ahm, daardoor al wel

[156]

..
Interviewer [v] Ok
Respondent 1 [v] bekend waren met de ambassade en de medewerkers en, ahm, hun verhaal.

[157]

..
Interviewer [v] Ok, dus networking
Respondent 1 [v] Ik denk qua/qua promotie, nee, ahm, het is meer relatie maken met...

[158]

..
Interviewer [v] Ja, klopt, inderdaad, ok. Nou, mijn scriptieonderzoek gaat om te
Respondent 1 [v] Ja, dus networking, wat ook heel goed is.

[159]

..

Interviewer [v]	zien of ze wel succesvol zijn in een beeld verandering, dus, ja misschien
Respondent 1 [v]	

[160]

..

Interviewer [v]	waren ze niet van plan om dat te doen, maar ik wil dit onderzoeken, daarom
Respondent 1 [v]	

[161]

.. 28 [15:47.5]

Interviewer [v]	En is uw beeld over Roemenie veranderd na deze evenementen?
Respondent 1 [v]	Ja. Nee.

[162]

..

Interviewer [v]	En denkt u een, nou ja, dezelfde, ahm ik zou niet zeggen positief of
Respondent 1 [v]	

[163]

..

Interviewer [v]	negatief, maar laten we zeggen dat u dezelfde informatie hebt na deze
Respondent 1 [v]	Ja. Ja, ik denk dat

[164]

.. 29 [16:19.8]

Interviewer [v]	evenementen? Ok. Ja, ok, dat
Respondent 1 [v]	mijn beeld pas/pas veranderd is toen ik in Roemenie was geweest.

[165]

..

Interviewer [v]	kan ik me wel voorstellen, dat het een grote verandering aanbrengt. En
Respondent 1 [v]	Ja.

[166]

..

Interviewer [v]	wat denkt u dat ze meer kunnen doen om Roemenie te promoten en op
Respondent 1 [v]	

[167]

.. 30 [16:33.1]

Interviewer [v] cultureel niveau vooral?

Respondent 1 [v] Ja, dan zou ik zeggen, ahm (4.2s), ja wat kun je meer

[168]

..

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] doen? Ik weet dat de ambassade weinig budget heeft, dus je kunt niet zo

[169]

..

Interviewer [v] Ja

Respondent 1 [v] veel meer, maar, ahm, dat is ook een beetje vanuit mijn professionele inzicht

[170]

..

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] natuurlijk, ik zou zeggen lobby naar Boekarest vergroten en nadrukken dat je

[171]

..

Interviewer [v] Ja

Respondent 1 [v] pas een verandering krijgt in imago als je daar, als structureel wat aandoet

[172]

..

Interviewer [v]

Respondent 1 [v] en door de mensen echt Roemenie te laten zien. Ja, daar zijn heel veel

[173]

.. 31 [17:17.9]

Interviewer [v] Ja, ja, dus structureel organiseren en investeren, dat is zeker,

Respondent 1 [v] methodes voor. Ja

[174]

..

Interviewer [v] dat is zeker een goede methode, nou ik weet niet wat is het proces, ik weet

Respondent 1 [v]

[175]

..

Interviewer [v]	niet, dat is intern bedacht, maar het is inderdaad een mogelijkheid om, ja, om
Respondent 1 [v]	Ja

[176]

.. 32 [17:46.1]

Interviewer [v]	meer te doen en om meer, ja, zichtbaar te worden
Respondent 1 [v]	Precies, ja, want

[177]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	Nederland is een heel interessant land voor Roemenie en Nederlanders zijn

[178]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	ondernemend en avontuurlijk en geïnteresseerd en ik denk dat als je

[179]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	Roemenie op de kaart zet en, ahm, en je zet een positief beeld neer, dat dat,

[180]

..

Interviewer [v]	Ja, het is zo
Respondent 1 [v]	ahm, dat dat heel veel kan doen... Ja, want Nederlanders staan daarover

[181]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	open.. Zonder weten ga je ook niet naar een land toe... Ja, dus het

[182]

.. 33 [18:45.0]

Interviewer [v]	Ja, nou terugkomend naar de evenementen
Respondent 1 [v]	moet even bekendheid krijgen.

[183]

..
Interviewer [v] van de ambassade, denkt u dat dit soort evenementen een effect hebben op

[184]

..
Interviewer [v] de manier waarop, ja, Roemenie in het buitenland en specifiek in Nederland

[185]

..
Interviewer [v] wordt waargenomen of wordt afgebeeld? Dus wat is het effect van dit soort

[186]

.. 34 [19:10.4]
Interviewer [v] evenementen?
Respondent 1 [v] Nou, ik denk dat het effect vooral ligt in, ahm, lobby,

[187]

..
Interviewer [v] Ok
Respondent 1 [v] diplomatie en netwerken...Ik weet niet of het een direct effect heeft op

[188]

..
Interviewer [v]
Respondent 1 [v] beeldvorming.. Dat het effect heel klein is, maar dat het wel als er

[189]

..
Interviewer [v]
Respondent 1 [v] belangrijke evenementen zijn, met oog op politieke lobby en zakelijk

[190]

..
Interviewer [v] Ok,
Respondent 1 [v] netwerken in de zakelijke wereld.. Maar ik denk niet dat het een direct effect

[191]

..

Interviewer [v]	dus dat zou wel een indirect effect kunnen zijn, maar het is nog best klein,
Respondent 1 [v]	heeft op beeldvorming naar het Nederlandse publiek... Dat het te ver vanaf

[192]

..

Interviewer [v]	als ik het goed begrijp... Ok dat waren mijn vragen en het is allemaal klaar.
Respondent 1 [v]	staat.

[193]

..

Interviewer [v]	Hartelijk dank voor uw tijd en fijne dag verder!
Respondent 1 [v]	Ok.

[194]

..

Interviewer [v]	
Respondent 1 [v]	Dankuwel. Fijne dag!

XIII.4. Transcriptie interview 2

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Jaapjan.mp3.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

User defined attributes:

AutoSave: ;C:\Users\User\EXMARaLDA_AutoBackup_2014_06_24_01_48_14.exb at 2014_06_24_07_50_35;C:\Users\User\EXMARaLDA_AutoBackup_2014_06_24_01_48_14.exb at 2014_06_24_10_27_42

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 2

Sex: m

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v] Ten eerste wil ik u hartelijk bedanken voor dit interview. Het is heel

Respondent 2 [v]

[2]

..

Interviewer [v] belangrijk voor mijn onderzoek en ik ben blij dat ik respondenten kon

Respondent 2 [v]

[3]

..

Interviewer [v] vinden, ook met de hulp van Isabela en van de ambassade. En voordat we

Respondent 2 [v]

[4]

..

Interviewer [v] beginnen, ja, ik heb u al de vragenlijst gestuurd maar ik heb vanochtend een

Respondent 2 [v]

[5]

..

Interviewer [v] nieuwe vraag bedacht om, ja, te beginnen. Ahm, ik heb ook een beetje

Respondent 2 [v]

Ja,

[6]

..

Interviewer [v]	informatie nodig over uw achtergrond, over uw beroep. Wat doet u?
Respondent 2 [v]	moet ik dan beginnen daarmee? Ahm, ik/ik werk bij de Inspectie

[7]

..

Interviewer [v]	Ja.
Respondent 2 [v]	Sociale Zaken (1.2s), dus bij de ministerie en dan in communicatie.

[8]

..

Interviewer [v]	Dus in communicatie, ok.
Respondent 2 [v]	Ja, ik zit al, ahm, ik werk al 25 jaar bij de rijksoverheid, dus

[9]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	elf jaar bij de Ministerie van Defensie, vijf bij de Rijks Voorlichtingsdienst,

[10]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	ahm (1.1s), vier bij Verkeer en Meetstaat, drie bij Binnenlandse Zaken en dit

[11]

..

Interviewer [v]	Ok, dankuwel.
Respondent 2 [v]	is mijn derde jaar bij Sociale Zaken. Dus altijd in

[12]

..

Interviewer [v]	Ok, dit zijn
Respondent 2 [v]	communicatie en af en toe in ICT, maar vooral communicatie.

[13]

..

Interviewer [v]	algemene vragen om een beetje te vertellen over de achtergrond van mijn
Respondent 2 [v]	

[14]

..

Interviewer [v] respondenten. En we gaan, ahm (0.9s) beginnen met de andere vragen. Hoe
Respondent 2 [v]

[15]

..

Interviewer [v] bent u in contact met Roemenie of Roemenen gekomen?
Respondent 2 [v] Eh (2.1s), eigenlijk toen ik Cristina ontmoette.

[16]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Toen was ik persvoorlichter bij defensie en zij was journalist. En ze kwam

[17]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] de Roemeense minister van Defensie interviewen die op bezoek kwam bij de

[18]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Nederlandse minister van Defensie. Ja, en ik heb dat interview begeleid en

[19]

..

Interviewer [v] En verder had u andere contacten met Roemenen in
Respondent 2 [v] zo hebben we elkaar leren kennen.

[20]

..

Interviewer [v] Nederland of zelfs in Roemenie?
Respondent 2 [v] Nee, ik, ahm, ik (0.9s), ik ken er wel

[21]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Hongarije, was ik weleens geweest, Polen was ik weleens geweest, keertje in

[22]

..

Interviewer [v]	Ok. En had u wel interesse in Roemenie voordat
Respondent 2 [v]	Bulgarije, maar Roemenie was ik nog nooit geweest.

[23]

..

Interviewer [v]	of nadat u Cristina ontmoette?
Respondent 2 [v]	Ik deed net zo veel of net zo

[24]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	weinig als in andere landen die ik net noemde, en dan (1.3s) in Hongarije

[25]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	was ik een keer via school, op studiereis geweest en in Polen en Bulgarije

[26]

..

Interviewer [v]	En nu, ahm, ik kan me voorstellen dat u wel
Respondent 2 [v]	was ik via mijn werk geweest, dus het was weer een nieuw land om te

[27]

..

Interviewer [v]	ervaringen met Roemenie? Bent u weleens geweest?
Respondent 2 [v]	ontdekken.

[28]

..

Interviewer [v]	Ok, ik neem aan dat u nu Roemenie en Roemenen hebt leren
Respondent 2 [v]	Ik ga daar drie keer per jaar naartoe.

[29]

..

Interviewer [v]	kennen. En nu als u Roemenie zegt, waar denkt u aan?
Respondent 2 [v]	

[30]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ahm (2.6s), aan een groot land met ook veel bergen, met ook

[31]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] strand. Ahm (1.9s) relatief veel ruimte, ahm (2.7s) met nog/ met hier en daar

[32]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] nog slechte wegen, de infrastructuur kan nog beter. Dat zie je wel veranderen

[33]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] door de jaren heen. Maar ze kunnen echt vooral meer snelwegen, hebben ze

[34]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] er hard nodig. Ja langzaam gaat het en ook niet altijd veilig, omdat als de

[35]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] wegen dan worden verbeterd door lokale wegen, dan gaan ze met de

[36]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] moderne weg heel hard rijden. En daar zijn de mensen die er heel lang

[37]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] wonen niet op voorbereid. Maar het is ook een land met veel gastvrijheid,

[38]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] mensen zijn hartelijk, ze nodigen je altijd uit, veel eten, veel drinken. Ook

[39]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] heel echt geïnteresseerd in ahm in westerse dingen en denken al snel dat als

[40]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] het uit een andere land komt, dat het beter is, terwijl misschien precies

[41]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] hetzelfde kunnen kopen. Zullen ook niet snel de auto laten staan, terwijl het

[42]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] vrij duur is om je auto vol te tanken. Verbaas me altijd over mensen in de

[43]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] supermarkt die hun car volladen, terwijl naar verhouding, het inkomen

[44]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] natuurlijk laag is, en dan waar betaal je het dan van? Dus, ahm, maar heel

[45]

..

Interviewer [v] Ok, ja, dat
Respondent 2 [v] gastvrij en zoals een Nederlander in buitenland een andere Nederlander ziet

[46]

..

Interviewer [v]	zal een beetje later komen, die Latijnse achtergrond. Ja, u hebt een beetje de
Respondent 2 [v]	en denkt. Oh daar is een Nederlander, ik zeg maar niks, want die hebben we

[47]

..

Interviewer [v]	volgende vraag beantwoord, want ik wilde vragen of u ervaringen met
Respondent 2 [v]	thuis wel genoeg, Roemenen in het buitenland gaan meteen goededag

[48]

..

Interviewer [v]	Roemenie naar een bepaald beeld hebben geleid. Het is precies uit die
Respondent 2 [v]	zeggen tegen hun landgenoot en ervaringen uitwisselen. Ze zijn gastvrij, ze

[49]

..

Interviewer [v]	persoonlijke ervaringen dat u spreekt
Respondent 2 [v]	zijn Latijns.

[50]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[51]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[52]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	Ja, nou je ziet ook dat er/ dat er toch in de laatste tien jaar veel

[53]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	ontwikkeling is, dan heb ik het over eenvoudige dingen zoals stromend

[54]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	water in een dorp, satelliet televisie in plaats van kabel, elektrische stoppen,

[55]

..

Interviewer [v]	Ja, ja er zijn allemaal opmerkingen die ik zelf
Respondent 2 [v]	kleine dingen, maar je ziet ook dat de verschillen tussen rijk en arm heel erg

[56]

..

Interviewer [v]	herken ((lacht)). Het is altijd fascinerend voor mij om andere mensen te
Respondent 2 [v]	groot zijn vaak. En, ahm (2.3s), en ja dat er natuurlijk veel mensen zijn die

[57]

..

Interviewer [v]	horen over mijn land spreken, dus ja. En nu komen wij bij die beelden die ik
Respondent 2 [v]	een beetje blijven hangen en die zichzelf niet, en die terug naar het verleden

[58]

..

Interviewer [v]	in bijlage heb laten staan. Mijn onderzoek gaat eigenlijk over het impact van
Respondent 2 [v]	verlangen terwijl andere mensen heel erg in de toekomst en het heden leven.

[59]

..

Interviewer [v]	de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade en wat ik nu
Respondent 2 [v]	

[60]

..

Interviewer [v]	doe, wat ik heb gedaan is een analyse over de beelden over Roemenie in de
Respondent 2 [v]	

[61]

..

Interviewer [v]	academische literatuur, wetenschappelijke werken die vooral niet door
Respondent 2 [v]	

[62]

..

Interviewer [v]	Roemenen werden geschreven, dus ik wilde precies dat buitenperspectief
Respondent 2 [v]	

[63]

..

Interviewer [v]	analyseren. En ik ben op deze beelden gekomen. Ik zie ten eerste dat het naar
Respondent 2 [v]	

[64]

..

Interviewer [v]	voren komt het feit dat Roemenen een Latijns volk zijn. Ja, de Roemeense
Respondent 2 [v]	

[65]

..

Interviewer [v]	taal is een van de Romaanse talen en we zeggen dat, en andere mensen
Respondent 2 [v]	

[66]

..

Interviewer [v]	zeggen het ook, dat Roemenen de opvolgers zijn van Daciers en Romeinen.
Respondent 2 [v]	

[67]

..

Interviewer [v]	Herkent u dit beeld?
Respondent 2 [v]	

[68]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	Nou,

[69]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	alleen maar omdat ik door de jaren heen wat meer over de geschiedenis heb

[70]

..

Interviewer [v]	Ok. En dan is
Respondent 2 [v]	geleerd en dat me dat verteld is of dat ik dat gelezen heb. Ik zou het als

[71]

..

Interviewer [v]	het tweede beeld Dracula. Dit is natuurlijk verzonnen is Bram Stokers
Respondent 2 [v]	Nederlander nooit bedacht hebben zelf, maar ik denk dat ook heel veel

[72]

..

Interviewer [v]	roman, ja het is allemaal fictie, maar Roemenie wordt beschreven als een
Respondent 2 [v]	Nederlanders geen idee hebben wat voor taal daar in Roemenie wordt

[73]

..

Interviewer [v]	mytisch land ergens aan het einde van de periferie, aan het einde van de
Respondent 2 [v]	gesproken.

[74]

..

Interviewer [v]	beschaving en zo. En het kan wel een effect hebben op het collectieve
Respondent 2 [v]	

[75]

..

Interviewer [v]	bewustzijn en ja misschien nu niet zo veel meer, maar misschien zeker
Respondent 2 [v]	

[76]

..

Interviewer [v]	vijftig jaar geleden dacht men, ja, dat Roemenie zoals Dracula, een beetje
Respondent 2 [v]	

[77]

..

Interviewer [v]	mytisch, een beetje anders is. Ja, wat denkt u erover?
Respondent 2 [v]	

[78]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[79]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

Ik denk dat veel mensen dat vooral zien als een mooi verhaal uit

[80]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

..
Ok, dus als het verleden, als een sprookje, net zo goed als dat je de Hunchback van the

[81]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

toeristische attractie. Het is inderdaad een product dat heel erg wordt
Notredame, ik bedoel ieder land heeft zijn ding, het is niet iets dat mensen

[82]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

geexporteerd naar het buitenland. Ja, en dan is het derde beeld het
echt serieus nemen. Wel als toeristische attractie

[83]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

..
communistisch Roemenie. Het gaat niet alleen om het moment van de

[84]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

..
revolutie, maar ook die vijf/bijna vijftig jaar voor de revolutie wanneer

[85]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

..
Roemenie afgebeeld was als een arm land waar er gebrek was aan vrijheid

[86]

..

Interviewer [v] en basisgoederen. En denkt u dat dit beeld ook in Nederland leeft?
Respondent 2 [v]

[87]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Bij oudere Nederlanders

[88]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] zeker, die hebben nog echt het beeld van Ceausescu en wat daar gebeuren.

[89]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Die hebben ook nog heel erg het beeld van die weeskinderen en ook van hele

[90]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] arme mensen die nodig hulp moest hebben, waarom Nederlanders naartoe

[91]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] moesten om allerlei voorzieningen te gaan bouwen in hun vakantie en zo..

[92]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Dus dat beeld van die armoede (1.8s), ik denk dat heel veel mensen dat nog

[93]

..

Interviewer [v] Ok, ja. Ja, ik weet dat in de jaren negentig, ahm (0.8s), ik zou niet precies
Respondent 2 [v] steeds hebben, terwijl ze zich daarna niet of nauwelijks binnen het land

[94]

..

Interviewer [v]	weten waar en wanneer, maar er waren Nederlanders die naar Roemenie toe
Respondent 2 [v]	verdiept hebben. Dus dat staat een beetje stil dat beeld, denk ik.

[95]

..

Interviewer [v]	gingen met kleding en alle soorten goederen om gewoon hulp aan te
Respondent 2 [v]	

[96]

..

Interviewer [v]	bieden...	Nog steeds wel? Ok, ik weet
Respondent 2 [v]		

[97]

..

Interviewer [v]	niet zo veel over het heden, maar dat is een andere kwestie. En zo komen we	
Respondent 2 [v]		En nog steeds wel. Ik ken er nog

[98]

..

Interviewer [v]	bij de laatste twee beelden en het gaat om 2007 en de toetreding van
Respondent 2 [v]	steeds.

[99]

..

Interviewer [v]	Roemenie tot de Europese Unie. Ja, met deze gelegenheid gingen veel
Respondent 2 [v]	

[100]

..

Interviewer [v]	Roemenen naar het buitenland werken, vooral Spanje, Frankrijk, Italië. En
Respondent 2 [v]	

[101]

..

Interviewer [v]	met die Roemeense arbeidsmigranten gingen ook veel Roma's. Het maakt
Respondent 2 [v]	

[102]

..

Interviewer [v] niet uit van wie is begonnen, maar vaak worden Roemenen met Roma's
Respondent 2 [v]

[103]

..

Interviewer [v] geassocieerd, in de zin dat Roemenen zijn Roma of Roemenen zijn alleen
Respondent 2 [v]

[104]

..

Interviewer [v] Roma, en vooral, boven dat is het beeld dat Roemenen een criminele groep
Respondent 2 [v]

[105]

..

Interviewer [v] zijn. Wat denkt u erover?
Respondent 2 [v] Ik denk dat een kleine groep mensen die

[106]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] slechte dingen doen het voor een hele grote groep kunnen verpesten. Dus op

[107]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] het moment dat er, ahm, (2.3s) ergens wordt een geldmachine gekraakt of zo

[108]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] en het zijn al Roemenen, dan is het snel : Oh, ja, zie je wel, dat doen zij. Het

[109]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] is heel moeilijk voor een grotere groep om een positief beeld neer te zetten,

[110]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] maar een kleine groep die het voor andere aan het verpesten is. Het verhaal

[111]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dat je/ dat Roemenen in Sillicon Valley, dat er een enorm aantal daar werken

[112]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] omdat ze heel goed opgeleid zijn en daar hard nodig zijn kent geen

[113]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ok. En over de Roma's. Denkt u dat Nederlanders denken
Nederlander, maar het feit dat ze handig zijn met computers om er slechte

[114]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dat Roemenen alleen Roma zijn?

Respondent 2 [v] dingen mee te doen, dat weten mensen nog wel.

[115]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Nou, ze zullen denken

[116]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dat Roma bij Roemenie horen, maar dan is het nog goed dat je ziet dat er

[117]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] steeds vaker gesproken wordt over Roma's in Hongarije of in Bulgarije. Dus

[118]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	daar is Roemenie bij gebaat. Nederlanders noemen ze het zigeuners, maar

[119]

..

Interviewer [v]	En dan is voor het laatste beeld het
Respondent 2 [v]	dat zijn die in staalcaravans en niet zoals je de Roma hebt in Roemenie

[120]

..

Interviewer [v]	uitgangspunt 1 januari 2014 . Sindsdien mogen Roemenen op de
Respondent 2 [v]	natuurlijk. Dus ik denk dat ja, ahm, ik denk dat de Roma Roemenie meer

[121]

..

Interviewer [v]	Nederlandse arbeidsmarkt werken zonder werkvergunning. En ik heb in de
Respondent 2 [v]	kwaad doen door hun handelen, ja, dan nodig is.

[122]

..

Interviewer [v]	Nederlandse pers gelezen ook na, maar vooral voor 1 januari 2014 dar er
Respondent 2 [v]	

[123]

..

Interviewer [v]	heel veel zorgen waren, vooral in sommige politieke kringen en niet alleen,
Respondent 2 [v]	

[124]

..

Interviewer [v]	dat er een soort instroom van de Roemeense arbeidsmigranten zal zijn die
Respondent 2 [v]	

[125]

..

Interviewer [v]	alles zal verpesten en die, ja, ahm, de banen van Nederlanders zullen
Respondent 2 [v]	

[126]

..

Interviewer [v] bedreigen. Herkent u dit beeld?
Respondent 2 [v]

[127]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Ja, daar werd natuurlijk het doel van sommigen

[128]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] partijen, zoals de PVV, in mensen angst in te boezemen om zich dan solidair

[129]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] te verklaren met zo'n politieke partij, maar ik had ook via mijn werk te

[130]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] maken met het onderwerp omdat ik ook naar Roemenie ben gegaan om met

[131]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] de overheid informatie uit te wisselen en ik ben naar Polen geweest om ook

[132]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] informatie uit te wisselen waarbij het principe is, ah, als lid van de Europese

[133]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Unie mag je werken waar je wil, maar doe het alsjeblieft volgens de regels

[134]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] van het land. Dus als een Roemeen, of een Bulgaar, of een Pool in Nederland

[135]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] gaat werken en die houdt zich gewoon. Het wordt netjes betaald volgens het

[136]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] minimumloon, de afdrag, de sociale afdrag alles klopt, dan is er niks op

[137]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] tegen. Maar zodra men bereed is om voor een laag bedrag te gaan werken, ja

[138]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] dan verdring je iemand anders die dat niet kan of die dat niet wil. En ik zeg

[139]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] zelfs altijd als mensen dat onderwerp aansnijden, als je als Nederlander met

[140]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] een gemiddeld inkomen van iets van 35 000 euro een aanbod krijgt om naar

[141]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Saoudi-Arabie in een ziekenhuis de vloer te gaan schoppen of plantjes te

[142]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] gaan zetten en betalen je 250 000 euro, wil je dat doen? Dan zegt de

[143]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] gemiddelde Nederlander, Oh dat wil ik weleens doen voor een half jaar of

[144]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] een jaar. En als je dan zegt : Sorry, het was 250 000 duizend, maar het is

[145]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Verbonden aan dit beeld, wil ik ook vragen of u denkt dat eigenlijk alleen 180 000, je moet slapen op een fel bed, een beetje primitief,

[146]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Nederlanders hebben het idee dat alleen laagopgeleide Roemenen zullen maar het is maar voor een half jaar, dan gaan nog heel veel mensen, die gaan

[147]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] komen naar Nederland om precies minder betaald te worden en zich niet aan meteen naar Saoudi-Arabie om dat te doen. Dus je kunt de mensen niet

[148]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] de regels te houden? verwijten, alleen mensen moeten weten waar ze recht op hebben en wat

[149]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] natuurlijk hun plichten zijn.

[150]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[151]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[152]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Ja, dat denk ik ja, Nederlanders denken snel dat ze laagopgeleid zijn, maar

[153]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] de realiteit is dat ze vaak hoogopgeleide mensen zijn die zelfs te

[154]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] hoogopgeleid zijn, maar ze zijn bereid om een heel eenvoudige werk te

[155]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] doen, zoals het voorbeeld van de Nederlander die naar Saudi-Arabie simpel

[156]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] werk gaat doen, maar misschien is die wel universitair opgeleid, maar hij

[157]

..
Interviewer [v]
Respondent 2 [v] krijgt veel meer betaald en dat is dan de trigger. Terwijl, als je kijkt welke

[158]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Roemenen in Nederland hier zijn, mensen die ik ken, zijn vaak goed

[159]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] opgeleid, boven gemiddeld zou ik kunnen zeggen en ik ken relatief heel

[160]

Interviewer [v]

Ja, goed.

Respondent 2 [v] weinig mensen die laagopgeleid zijn. En we hebben ook met, we doen ook

[161]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dankuwel. Nou, we gaan nu met het tweede deel van dit interview beginnen,

vrijwilligers werk om Roemenen en Bulgaren te informeren over het leven in

[162]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] meer specifiek met publieksdiplomatie, dat is wat ik wil onderzoeken. We

Nederland. Met de IBR, en dan zie je dat meeste mensen die hier al lang

[163]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] hebben gesproken over die beelden, maar zoals ik aan het begin heb gezegd,

wonen, hier langs komen, bijna 90% denken we nu en dat zijn..Er komen

[164]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] wil ik zien of de Roemeense ambassade iets doet om deze beelden te

helemaal geen nieuwe mensen eigenlijk, niet of nauwelijks. Dus tsoenami is

[165]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] bevestigen of juist te veranderen. Hebt u deelgenomen aan de evenementen

niks, helemaal niet waar. Er zijn vooral nieuwe Polen die deze kant op

[166]

..
Interviewer [v] van de ambassade?

Respondent 2 [v] komen, omdat andere Polen weer terug gaan. Dat is het beeld dat wij nu

[167]

..
Interviewer [v] En kunt u een beetje vertellen over de laatste maanden, aan welke

Respondent 2 [v] zien.

[168]

..
Interviewer [v] evenementen hebt u deelgenomen?

Respondent 2 [v]

[169]

..
Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

[170]

..
Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

[171]

..
Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ja, we gaan naar alle,

[172]

..
Interviewer [v]

Respondent 2 [v] neem ik aan, bijna alle nemen we deel aan. Ja.

[173]

..
Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ja, nou de

[174]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] laatste maanden, we hebben de nationale dag deel aangenomen, we waren/

[175]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ok. Nou ik weet dat u bekend bent met Roemenie ook door bij een concert waren we nog op de ambassade, ja het vioolconcert, dat was

[176]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] persoonlijke ervaringen en prive-leven . Had u dan wel verwachtingen voor voor Martisor, ja de kerstbijeenkomst zijn we geweest. En we hebben nog

[177]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] deze evenementen? Of wat verwachtte u daar te zien? zelfs samen met de ambassade, we hebben een debat georganiseerd over de

[178]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Europese Unie. Ja, en we hadden nog iets vorig jaar met de ambassadeur op

[179]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] een school, een middelbare school, een lezing. Maar eigenlijk als de

[180]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] ambassade iets organiseert, dan gaan we vrijwel altijd naartoe. Martisor

[181]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] hebben we gemist dit jaar, vorig jaar waren we wel bij.

[182]

..

Interviewer [v]	Ja, netwerken is een belangrijk
Respondent 2 [v]	

[183]

..

Interviewer [v]	woord ((lacht)). En hebt u door culturele deze evenementen iets nieuws over
Respondent 2 [v]	Nou,

[184]

..

Interviewer [v]	Roemenie geleerd?
Respondent 2 [v]	ik zie het vooral ook als netwerk bijeenkomsten voor de ambassade. Ze

[185]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	laten, eh, ze zoeken contact via de zake kant, de culturele kant, ze laten

[186]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	dingen zien, waarmee ze mensen bij elkaar hopen te brengen en het imago

[187]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	ook van/ van Roemenie proberen te verbeteren. Ja, ik denk dat het op zich

[188]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	prima is. Hoe vaak je contact met elkaar hebt, hoe meer je tot gedachten en

[189]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	ideeen komt, hoe vaker je dingen kunt uitwisselen.

[190]

..

Interviewer [v]	Ok, ja ik kan me wel voorstellen. Wat is volgens u het beeld dat de
Respondent 2 [v]	

[191]

..

Interviewer [v]	Roemeense ambassade promoot of probeert te promoten?
Respondent 2 [v]	Hmm (1.8s), nee, in die zin als je ziet het eierenschilderen, dat wist je

[192]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	al dat het gedaan werd, maar ja, je ziet iets meer hoe de techniek daarachter

[193]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	in elkaar zit of als het (2.1s) als het gaat over een concert, dan hoor je

[194]

..

Interviewer [v]	Ja, ok. En ik neem aan dat u ook contact had met de
Respondent 2 [v]	wel eens een keer bepaalde Roemeense stukken langskomen, maar dat wist je

[195]

..

Interviewer [v]	medewerkers van de ambassade? Denkt u dat ze een rol spelen in het
Respondent 2 [v]	misschien al, maar dan nog een keer. Dus je leert niet, maar dan kan ook

[196]

..

Interviewer [v]	promoten van Roemenie?
Respondent 2 [v]	niet denk ik. Als je als twaalf, dertien veertien zo intensief dat land bezoekt,

[197]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	dan zou het heel bijzonder zijn als ik nu nog heel veel nieuwe dingen zag.

[198]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[199]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

Nou, het is een positief beel van Roemenie dat ze

[200]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

Ok, dan gaan we bij de
laten zien, de culturele kant, de intellectuele kant en ook Nederlanders te

[201]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

volgende vraag. Denkt u dat deze evenementen succes hadden?
interesseren om een keer naar Roemenie toe te gaan. Dat is denk ik wat ze

[202]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

proberen te beogen.

[203]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[204]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

Ja, nou door dit evenementen te organiseren en I. heeft natuurlijk een rol in

[205]

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

en ook M., de consul, en de ambassadeur zelf natuurlijk, maar ook, wat ik

[206]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] ook goed vind, als wij dingen organiseren, zag je ook M. langskomen die

[207]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dan interesse toch vanuit de ambassade waren, en dat verbindt ook weer

[208]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] dingen met elkaar, dus ik denk dat het gewoon onderdeel van hun werk is.

[209]

Interviewer [v]

Ja, het is

Respondent 2 [v]

[210]

Interviewer [v]

inderdaad ook een kwestie van moderniteit. Zou je oude Roemenie met de
Respondent 2 [v] Ja, ik denk het wel, ik denk dat ze, aangezien het aantal mensen dat op

[211]

Interviewer [v]

oude tradities promoten of juist het nieuwe Roemenie?

Respondent 2 [v] steeds aankomt, de vraag is natuurlijk van trek je op nieuwe mensen of trek

[212]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] je altijd dezelfde mensen aan? Je zou het liefst nieuwe mensen willen

[213]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] aantrekken. Wat ik wel interessant vond om te zien was het met die

[214]

..

Interviewer [v]	Ok, dan is de volgende vraag
Respondent 2 [v]	eierschilderen, dat werd ook bij ons op de ministerie gedaan. En dan

[215]

..

Interviewer [v]	misschien niet zo relevant maar is uw beeld over Roemenie veranderd na
Respondent 2 [v]	(0.7s), dat is in ieder geval origineel om het ook op andere plaatsen te doen,

[216]

..

Interviewer [v]	deze evenementen?
Respondent 2 [v]	de vraag is dan natuurlijk hoe veel blijft hangen bij de mensen en of ze dan

[217]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	vooral denken van: Kijk, dat is een traditie uit het land of je dan een beeld

[218]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	neerzet dat het een modern land is, dat weet ik niet, maar dan wel in ieder

[219]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	geval dat het iets bijzonder is uit dat land.

[220]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[221]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	Je zou het liefst allebei doen. Maar daar was de setting niet naar,

[222]

..

Interviewer [v] Ja. En nu komen we bij de laatste vragen. Wat denkt u dat ze
Respondent 2 [v] want je had natuurlijk weinig tijd om zo iets te laten zien, liefst zou je

[223]

..

Interviewer [v] meer kunnen doen om Roemenie te promoten?
Respondent 2 [v] mensen een halve middag voor jezelf hebben of een middag en dan zie je

[224]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] heel veel verschillende dingen.

[225]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Nou,

[226]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] niet zo zeer door deze evenementen, ik denk wel dat, ahm, bijvoorbeeld een

[227]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] nieuw honorair consul, A., die wel initiatieven heeft genomen om een groep

[228]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] mensen bij elkaar te brengen, dat verandert mijn beeld wel hier een beetje,

[229]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] omdat ik dan zie dat Nederlanders en Roemenen bij elkaar komen, daar heb

[230]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] je ook heel veel mensen die hier al lang wonen, die goede banen hebben

[231]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] enzovoort, en wat iedereen met elkaar delen. Dat/dat verandert mijn beeld

[232]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] weer wel een beetje denk ik, omdat het een andere setting is.

[233]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

[234]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Nou, ik denk er dat er al goede dingen zijn, maar ik denk ook dat, nou

[235]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] ja, dat is politiek natuurlijk, dat je aan het einde van het jaar, en dat volgens

[236]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] mij wil de ambassadeur zo'n bijeenkomst waarin ze praten over

[237]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] arbeidsmigratie. En dat willen ze, en vorig jaar hebben ze dat gedaan, toen

[238]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] ging het erover: Wees maar gerust, er komen geen tsoenamis van Roemenen.

[239]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] En ze willen graag na een jaar kijken als het inderdaad heel erg rustig is

[240]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] gebleven om dan weer een bijeenkomst te hebben. Ik denk dat dat goed zou

[241]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] zijn, om dan nou ook meer, laten we zeggen, het politiek bestuurlijke dialoog

[242]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] te gaan zoeken. Ja, want dit is nog cultuur, aan de veilige kant, de andere is,

[243]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] nou ja, heeft / heeft ook wat risico's misschien, maar tegelijkertijd gaat het

[244]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] Ja, ik ken ook Nederlanders en Vlamingen daar, want dat is het beeld dat mensen hebben en dat wil je laten zien. Kijk,

[245]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v] in Boekarest die een keer op bezoek zijn gekomen en ze vonden het leuk. Ze het is dus niet zo en als we goed in kaart brengen, dat zijn dat dit soort

[246]

..

Interviewer [v]	zijn gebleven en een bedrijf begonnen.
Respondent 2 [v]	mensen, ze doet dat en dat en dat, echt met cijfers bewijzen en dan laten zien

[247]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	hoe dat gaat. En het zou ook mooi zijn als je / als je op een plaats, de beurs

[248]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	of weet ik voor wat, de kans krijgt om Roemenie te presenteren zowel als

[249]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	een land van cultuur en traditie, als een modern land, wat heel snel zich

[250]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	ontwikkelt, grote economische groei, dat je dat totaal verhaal probeert kwijt

[251]

..

Interviewer [v]	Ja, dat zou inderdaad heel interessant zijn voor het toerisme en niet
Respondent 2 [v]	te raken bij mensen die daar toe doen, en je zou kunnen kijken hoe je

[252]

..

Interviewer [v]	alleen, ook de economie aan te moedigen.. Ok goed, en nu komen we bij de
Respondent 2 [v]	misschien meer toerisme kunt promoten en mensen wel die kant op krijgen

[253]

..

Interviewer [v]	laatste vraag. Wat is volgens u het effect van dit soort evenementen op het
Respondent 2 [v]	want Nederlanders reizen graag en een Nederlander die een land leert

[254]

..

Interviewer [v] beeld van Roemenie in Nederland? Het is natuurlijk heel moeilijk om voor
Respondent 2 [v] ontdekken en ervan denkt van: Hey, het was enorm veel te zien, heel divers,

[255]

..

Interviewer [v] een hele bevolkingsgroep te spreken maar denkt u dat het wel een impact
Respondent 2 [v] het was ook nog lekker goedkoop. Dat zijn voor Nederlanders echt

[256]

..

Interviewer [v] heeft op de manier waarop Nederlanders Roemenie waarnemen.
Respondent 2 [v] argumenten dat ze tegen vrienden en kennissen kunnen zeggen. Ga daar een

[257]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] keer naartoe, het is niet duur, het is een keer wat anders. Als je dat weet te

[258]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] triggeren op de ene of andere manier, dan....

[259]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v]

[260]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] Ja, dat is een goede. Want kijk, je ziet vaak bij

[261]

..

Interviewer [v]
Respondent 2 [v] de business events mensen die zijn zaken gaan doen naar Roemenie en die

[262]

..

Interviewer [v]	Ja, ik begrijp het. En
Respondent 2 [v]	hebben/ en die doen het al jaren succesvol, kijk dat soort verhalen, ook

[263]

..

Interviewer [v]	is moeilijk in een geglobaliseerde wereld de interesse te wekken voor een
Respondent 2 [v]	vanuit de ambassade als je verhalen zou kunnen brengen van Nederlanders

[264]

..

Interviewer [v]	bepaald land, maar er zijn inderdaad heel veel mogelijkheden om dat te
Respondent 2 [v]	die in Roemenie wonen en werken al jaren lang, en vanuit die ervaringen

[265]

..

Interviewer [v]	doen. Dit was het interview. Hartelijk dank nog een keer!
Respondent 2 [v]	vertellen hoe het land is, dat heeft ook meer waarde.

[266]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[267]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[268]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[269]

..

Interviewer [v]	
Respondent 2 [v]	

[270]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

Ja, ik denk het wel, alleer

[271]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

je moet zeker als het gaat over culturele evenementen, moet je lange adem

[272]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

hebben,want dat gaat langzaam denk ik, en het hangt er ook vanaf of je

[273]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

nieuwe groepen mensen aan kunt boren of dat het vaak dezelfde mensen zijn

[274]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

die daar naartoe komen. Dus hoe breder je het kunt trekken, ook bij ahm

[275]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

(1.3s) nieuwe genodigden, hoe beter het is. Maar ik denk, het heeft zeker nut.

[276]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

Maar verwacht niet dat je binnen een jaar hele Nederland hebt omgetoverd

[277]

Interviewer [v]

Respondent 2 [v]

tot een Roemenie lievend land.

XIII.5. Transcriptie interview 3

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Rob Heukels.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 3

Sex: m

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v]	Goedemiddag en dankuwel voor het interview. Voordat we met de vragen
Respondent 3 [v]	

[2]

Interviewer [v]	beginnen wil ik u over uw achtergrond vragen. Wat doet u?
Respondent 3 [v]	Nou, ik ben van origine

[3]

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	journalist maar tegenwoordig ben ik meer aan de ene kant consultant, media

[4]

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	consultant en aan de andere kant ben ik docent en examinator in het HBO.

[5]

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	Dus dat is wat ik/ dat is mijn achtergrond. Maar helemaal van origine ben ik

[6]

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	dus eigenlijk journalist en ben daarna in het management van onderzoek

[7]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] terecht gekomen en zo is mijn leven. Alle kanten uitgegaan. En ik ben, hoe

[8]

.. 1 [01:07.0]

Interviewer [v] Ok, de leeftijd maak niet uit. En hoe bent u in
Respondent 3 [v] oud ben ik eigenlijk, 57.

[9]

..

Interviewer [v] contact met Roemenie of Roemenen gekomen?
Respondent 3 [v] Ik ben in, ahm (1.8s) 1995, ben ik gevraagd

[10]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] door ,ahm (2.1s) mijn toenmalige baas die bij RFT Holland die, ahm, ben ik

[11]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] gevraagd om deel te gaan nemen aan een project om jonge radiomakers radio

[12]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] te laten maken in een station in Sibiu. Dat was een speciale leerstation, zeg

[13]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dat, het was echt een station was dat, Radio Cibinium, en dat hebben daar

[14]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] gecreerd en zij konden daar leren op een, zeg maar, op een eigentijdse

[15]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] manier, om een moderne manier radio te maken. En dat heb ik gecoachd

[16]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] door Nederlandse programmamakers. En daar ben ik voor gevraagd en dus

[17]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ben ik voor de eerste keer naar Sibiu gegaan. En vandaar ben ik, dat heb ik

[18]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een jaar later nog een keer gedaan en toen heb ik vervolgens, heb ik gezegd:

[19]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Nou we kunnen wel cursussen in Sibiu leggen, maar volgens mij moet ook

[20]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] eens een keer iets in een radiostation doen. Ik verander in het station zelf. En

[21]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] toen heb ik een voorstel gemaakt om ahm (1.7s), heb ik daar een voorstel

[22]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] voor gemaakt en eindelijk is het geaccepteerd want het was een

[23]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] samenwerking tussen de regionale omroep hier en de regionale publieke

[24]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] omroep in Roemenie, dus een onderdeel van Radio Romania, zeg maar, dat

[25]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] is onderdeel van landelijke bestel en hier is het een beetje apart, maar dat is

[26]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] niet zo belangrijk. En toen heb ik een plan gemaakt om het station in

[27]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Constanta, Radio Constanta, ahm, (3.6s) op schop te zetten, om zo maar te

[28]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] zeggen, om daar een nieuwe vorm in te voeren, een nieuwe vorm geven en

[29]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen te trainen enzovoorts. Dus dat heb ik helemaal voor bereid en daar

[30]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ben ik met een hele groep programmamakers naartoe gegaan om daar te

[31]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] begeleiden en de turn around te doen. Dat project heeft iets van 2 jaar

[32]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] geduurd. En toen hebben dat zelf nog een keer gedaan in Targu-Mures.

[33]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

2 [03:09.9]

Ja, dat was een leuke ervaring volgens mij en vooral die jaren.. Ik kan me

[34]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

wel voorstellen dat er nou ja enkele jaren na de Revolutie nieuwe ideeën en

[35]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

perspectieven nodig waren voor journalisten, voor Roemeense journalisten.

[36]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

Ok, en dus u zegt dat u werd gevraagd om dit te doen maar had u wel

[37]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

interesse in Roemenie voordat u naar Roemenie ging om dit programma te

Nou, ik had wat meer dingen gedaan in Oost-

[38]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

doen?

Europa. Dus ik was wel geïnteresseerd, in de (1.5s) in het hele

[39]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] transitieproces na de omwenteling, Val van de Muur en revoluties, of nou ja,

[40]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ik weet niet of er allemaal revoluties waren maar in ieder geval , alle

[41]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] veranderingen, de omslag in het transitieproces naar, ahm, zeg maar, een

[42]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] (1.6s) een nieuwe samenleving en vooral voor democratie of wat dan ook.

[43]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Daar was ik in gefascineerd en met name wat de media / wat voor rol de

[44]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] media daarin kon spelen en ik had al een keer gedraaid in een programma in

[45]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Polen, en in Tsjechie, voor de EBU, voor de samenwerkingsclub van

[46]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] omroep. Dus ik was daar we geïnteresseerd, dus toen dat was ook een reden.

[47]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Ik was niet specifiek in Roemenie geïnteresseerd, maar ik dacht nou ja

[48]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Roemenie kan heel erg interessant zijn.

[49]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Roemenie zegt? Ja, ik begrijp dat het een heel breed vraag kan zijn,

[50]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] maar enkele punten die komen... Ahm, (4.2s) nou ja, Roemenie, zeg maar, ahm,

[51]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] vind ik een beetje verscheurend. Ik vind Roemenie, vind ik eigenlijk twee

[52]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] werelden hebben, dat als je mensen in Roemenie kent, dan zijn ze, dan is er/

[53]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] dat word je geconfronteerd met de never ending hospitality. Ja, dus met

[54]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] andere woorden dan willen de mensen alles voor je doen, maar ik vind de

[55]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] publieke wereld, dus als je een vreemdeling bent in Roemenie, dan vind ik /

[56]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] dan vind ik Roemenie geen leuk land. Als je bijvoorbeeld een vreemdeling

[57]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Oh, ok. Kunt u hierover een beetje meer vertellen? Een voorbeeld geven... op straat bent, dan ben je, ahm, dan word je niet met vol warmte bejegend..

[58]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] De publieke

[59]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ruimte is iedereen heel erg op zichzelf, de publieke ruimte wordt slecht

[60]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] verzorgd. Dus, ahm dus, (2.2s) en mensen gaan natuurlijk met elkaar om. Ja,

[61]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ik heb bijvoorbeeld de begrafenis van mijn schoonvader meegemaakt,

[62]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] waarbij de, de ahm de begrafenis toen bijna van de weg werd gereden, omdat

[63]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen allemaal haast hadden en wilden sneller thuis zijn. Dus dat vind ik

[64]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] niet echt een...ahm op dat punt...Ja, volgens mij ken je ook heel veel

[65]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] voorbeelden..dus ik vind het een verscheurende wereld, het ligt heel ver uit

[66]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] elkaar. Het is net zo goed als ik / wat ik altijd van Roemenie zeg, de, ahm,

[67]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] zeg maar (2.5s), het arsenaal of de scheldwoorden die Roemenen hebben om

[68]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] iemand voor rotvis uit te maken, dat is net zo groot als het arsenaal aan

[69]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] woorden dat ze hebben om iemand te pleasen. Dat is/ dat staat heel ver, vind

[70]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ik altijd, het is een land dat verscheurt. Dus het is een land waar je ahm

[71]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] (2.9s) soms het gevoel hebt van: Ik wil hier nooit meer terugkomen en eh,

[72]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dus een land waar ik kom en waarvan ik denk: Waar is het weer genoegelijk!

[73]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Maar dat is heel erg in het familie- en vriendsfeer. Dat is, daar denk ik

[74]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] altijd als je aan Roemenie denkt. En kijk, ik heb ook van die dingen, van die

[75]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dingen van corruptie en dit en dat, maar dat is allemaal niet zo interessant.

[76]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] En een andere ding waaraan ik denk aan Roemenie, dan is dat het grootste /

[77]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] een van de grootste problemen in Roemenie is dat je geen teams kunt

[78]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] vormen. Als je een groep mensen bindt om een idee, zoals ik dat gewend ben

[79]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] hier, dan is er binnen iemand die ahm de boel blaast of, en probeert met de

[80]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] buik vandoor te gaan... En dat is een groot probleem van Roemenie. Ja, dus

[81]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] mensen kunnen niet samenwerken. Dus het is altijd een hm die denkt: Ik ga

[82]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] toch voor mezelf doen, of twee of drie...en dan valt de groep uit elkaar. Dus

[83]

..

Interviewer [v] 5 [07:29.0]
Respondent 3 [v] Ja, ok, goed. Er zijn samen tot iets komen is niet de kracht van Roemenie.

[84]

..

Interviewer [v] precies dit soort dingen waar ik op zoek naar was, om te zien, ja , wat viel op
Respondent 3 [v]

[85]

..

Interviewer [v] in Roemenie?.
Respondent 3 [v] En dat is lastig, dat maakt het lastig om iets voor Roemenie te doen. Ook in

[86]

..

Interviewer [v] Ok,
Respondent 3 [v] radiostations heb ik dat meegemaakt, dat teams zijn bijna niet te vormen.

[87]

..
Interviewer [v] nou mijn volgende vraag had zijn geweest of uw ervaringen met Roemenie
Respondent 3 [v]

[88]

..
Interviewer [v] tot bepaalde beelden hebben geleid, maar dat hebt u al genoemd een paar.
Respondent 3 [v]

[89]

..
Interviewer [v] Dus ja, het is belangrijk dat u, ahm, uit uw eigen ervaringen spreekt .. Ja dat
Respondent 3 [v]

[90]

..
Interviewer [v] is precies waar ik geïnteresseerd in was...Ja, en nu komen we bij die beelden,
Respondent 3 [v] En nu die plaatjes...

[91]

..
Interviewer [v] die plaatjes. Zoals ik heb gezegd, in mijn onderzoek stel ik enkele beelden
Respondent 3 [v] En dat is Roemenen zijn een Latijns

[92]

..
Interviewer [v] van Roemenie voor... Hoe?
Respondent 3 [v] volk...Ja dat is voelbaar, merkbaar... Nou ja, ahm (2.1s) ten eerste in de taal,

[93]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] in het / in het ahm temperament, daar zit ook wat Slavische trekken in, dat is/

[94]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dat wel, maar de ahm, zeg maar, de. het Latijnse, dus het temperament, de

[95]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] type temperament waarbij het Latijns ahm samenleving hoort, dat is we

[96]

.. 6 [08:56.0]

Interviewer [v] Ja, nou er zijn
Respondent 3 [v] voelbaar in Roemenie. Daar ben ik absoluut van overtuigd.

[97]

..

Interviewer [v] allemaal beelden die ik in de academische literatuur heb gezocht en vooral

[98]

..

Interviewer [v] door auteurs die niet Roemeens waren, dus gewoon iets wat buitenlanders

[99]

..

Interviewer [v] over Roemenie zeggen, om te zien, ja, dat is het buitenperspectief over

[100]

..

Interviewer [v] Roemenie . En dan is het tweede beeld Dracula. Het is niet alleen Dracula,

[101]

..

Interviewer [v] als elke Roemeen is Dracula, maar in de zin dat ahm (2.6s) de roman van

[102]

..

Interviewer [v] Bram Stoker heeft Roemenie beschreven als een mytisch land ergens aan het

[103]

..

Interviewer [v] einde van Europa, aan het einde van de periferie. En dat heeft tuurlijk, dat is

[104]

..
Interviewer [v] allemaal fictie, maar misschien in het collectieve bewustzijn heeft dat een

[105]

.. 7 [09:50.0]
Interviewer [v] impact gehad.
Respondent 3 [v] Ja, nou ik heb dat , ahm ik heb dat met de Dracula niet zo heel

[106]

..
Respondent 3 [v] sterk..namelijk er is..Als je in Roemenie bent, merk je verder niks van. Dus

[107]

..
Respondent 3 [v] dan denk ik ja ..Ik bedoel, het is een beetje, het is een boek dat iemand heeft,

[108]

..
Respondent 3 [v] het is een roman, het is verzonnen, zoals het meer...Ik bedoel hij is een

[109]

..
Respondent 3 [v] historische figuur aan de hand van die, heeft iemand een roman

[110]

..
Respondent 3 [v] geschreven..Maar verder zie ik...Ik ben ook in Transylvanie geweest, ik ben

[111]

..
Respondent 3 [v] ook op de plek geweest waar die geboren is die ahm die Vlad en zo...In

[112]

..
Respondent 3 [v] Sighisoara ...Ik bedoel, het wordt er een beetje uitgebouwd, het wordt een

[113]

..
Respondent 3 [v] beetje geexporteerd, maar dat lukt maar ook niet...Maar ik denk niet dat dat

[114]

..
Respondent 3 [v] een grote rol speelt. Ik denk dat de meeste mensen, maar ik weet niet of dat

[115]

..
Respondent 3 [v] hier in staat, maar de meeste mensen kennen Roemenie natuurlijk, de meeste

[116]

..
Respondent 3 [v] mensen die ik ken hier in Nederland, kennen Roemenie van eh de armoede,

[117]

..
Respondent 3 [v] van het brengen van kinderen, van de weeshuizen, het opsturen van kleren.

[118]

..
Respondent 3 [v] Het is nu natuurlijk wat minder geworden, maar in de eerste periode, kan ik

[119]

..
Respondent 3 [v] me herinneren in de jaren negentig toen ik naartoe ging, was eh (1.3s), de /

[120]

..
Respondent 3 [v] de enorme armoede en het feit dat je daar kleren naartoe moest brengen en

[121]

..
Respondent 3 [v] dat die weeshuizen allemaal zo verschrikkelijk waren..Dat, tenminste dat

[122]

..
Respondent 3 [v] beeld leefde heel erg in Nederland. Daar spraken mensen mij op aan. Het is

[123]

..

Respondent 3 [v] nu wel minder geworden, dus ja minder geworden, want dat speelt ook veel

[124]

.. 8 [11:46.0]

Interviewer [v] Ja, in de jaren
Respondent 3 [v] minder, maar in de jaren negentig speelde dat heel erg.

[125]

..

Interviewer [v] negentig, want ook tijdens het communisme..Ik heb wat boeken en artikelen
Respondent 3 [v]

[126]

..

Interviewer [v] gelezen door buitenlandse journalisten die naar Roemenie toe gingen en ja,
Respondent 3 [v]

[127]

..

Interviewer [v] wat viel ze op was precies die armoede en de gebrek aan vrijheid en
Respondent 3 [v]

[128]

..

Interviewer [v] basisgoederen. Dus ja, dat is, na de revolutie, dat is ja, toen Nederlanders en
Respondent 3 [v]

[129]

..

Interviewer [v] ja buitenlanders naar Roemenie toe konden gaan zonder enige problemen.....
Respondent 3 [v] Maar het communisme, als je me iets over het communisme

[130]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] vraagt...kijk, wat is Roemenie? Roemenie is natuurlijk, heeft in '89 wel

[131]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Ceausescu doodgeschoten, dat is allemaal waar, maar voor de rest was het

[132]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] een beetje gewoon gebleven. Dus met andere woorden, het is, ik noem dat

[133]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] een afrekening in eigen milieu. Dus ze hebben daar eentje opgehangen met

[134]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] zijn vrouw, dat is allemaal, dat is symbool politiek, maar voor de verde rest,

[135]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] al andere mensen van de Securitate, politiek enzovoort van de

[136]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Communistische Partij, zijn gewoon doorgedaan. En ze zijn harder gaan

[137]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] stelen als tevoren. Dus in die zin, het is, Roemenie is nog steeds een

[138]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] communistisch land, nog steeds. Alleen het heeft een nieuwe, het heeft een

[139]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] nieuw gezicht gekregen. Hij heeft, eh, ik, ahm, ik zie nog wel een paar wat

[140]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] managers die tegen communist, dus ze kunnen heel goed de moderne

[141]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] westerse managers spelen, maar ze zijn door en door communistisch, ja.. Al

[142]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] die trucs, de hele trucs van de communisten worden vandaag de dag overal

[143]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] toegepast. Van hoog tot laag in de politiek, in de bedrijven, in staat, in alles.

[144]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Dus het is nog steeds een communistisch land, alleen er is een andere

[145]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] stempel op. Dus ja, het was een afrekening in eigen milieu, het was een een

[146]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] soort crimineel milieu en ze hebben daarvan eentje omgelegd, maar de rest

[147]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] van de mafia is gebleven. En het is allemaal wat verzacht, het is allemaal wat

[148]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] smoes, maar het is ook in de kern, zie ik...Het maakt eigenlijk niet uit wie

[149]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] daar regeert. Ze hebben allemaal dezelfde strek in.

9 [13:57.0]

Ok goed, dan gaan we

[150]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v]

door naar het beeld van Roemenie en de Europese integratie.

Ja, Roemenie en de Europese

[151]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] integratie..Ik bedoel ze hebben gewoon ahm (2.1s). Kijk, op alle officiële

[152]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] criteria hadden ze niet bij de EU moeten horen, maar omdat er ooit een keer

[153]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een proces is ingezet om dat te doen, hebben ze gered en dat was met de

[154]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] haak over de sloot. Is het erg? Nee, ik vind het helemaal niet erg. Ik bedoel,

[155]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] het is goed dat alle landen bij de EU horen en ik vind het heel erg

[156]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] overdrijvend wat er wordt gedaan.. Ik bedoel, als Hongarije, Tsjechie en

[157]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Slowakije daarbij horen, dan moeten Roemenie en Bulgarije ook daarbij

[158]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] horen. En de hele illusie dat wij zo'n een land veranderen, (3.1s) dat is maar

[159]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] heel marginaal. We zullen daar niet veranderen dat het in een communistisch

[160]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] land is en dat er een bepaalde vorm van corruptie is. Een deel van de

[161]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] emancipatie, zeg maar, en ook een deel van het strijden van de corruptie

[162]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] komt eigenlijk met welvaart. Dus als je, ahm (1.9s), als het straks met

[163]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Roemenie beter zou gaan en het zou minder gestolen worden en wat beter

[164]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] worden verdeeld, dan zou het uiteindelijk naartoe moeten leiden dat de

[165]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] corruptie vermindert en dat de emancipatie toeneemt. Ja, dat kun je beter

[166]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] binnen Europa doen dan buiten. In Griekenland is net zo erg, in Italië is net

[167]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] zo erg, ik bedoel laten we niet dan doekjes verbinden, het is net zo corrupt.

[168]

..

Interviewer [v] 10 [15:34.0] Ja, ok, nou ik wilde
Respondent 3 [v] En ja, dan is de ene op de index is 55 en de andere 58...

[169]

..

Interviewer [v] ook spreken over het perspectief van Roemenen in de EU, of ja in
Respondent 3 [v]

[170]

..

Interviewer [v] verschillende landen van de EU, we weten wel dat Roemenen heel erg naar
Respondent 3 [v]

[171]

..
Interviewer [v] Spanje, naar Italië of Frankrijk toe zijn gegaan om te werken.. Ja, dat is een
Respondent 3 [v] Ja, het is de migratie...

[172]

..
Interviewer [v] proces, een feit na 2007. Ik heb ook gezien en gelezen dat Roemenen vaak
Respondent 3 [v]

[173]

..
Interviewer [v] met Roma worden geassocieerd. We weten allemaal wel dat Roma ook uit
Respondent 3 [v]

[174]

..
Interviewer [v] Roemenie komen, maar in West Europa is Roma soms Roemenie. En dat zie
Respondent 3 [v] Ja, dat is waar, maar dat ligt ook een

[175]

..
Interviewer [v] je niet bij Hongarije, Servie etc...
Respondent 3 [v] beetje bij het grote probleem dat Roma heel dicht bij het woord Roemenie,

[176]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Dat ahm dat een beetje de pech is...en verder wonen veel Roma's in

[177]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Roemenie..Maar die associatie is er natuurlijk wel, je zie het natuurlijk in

[178]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Parijs, zeker in Frankrijk en zo en er zijn veel Roma's die gaan. Ja, dan is die

[179]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] associatie...Dat is heel ahm (1.2s) dat is heel vervelend, maar je kunt het

[180]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] niet...Ja nou, ik weet beter, maar je moet er rekening houden dat er een rol

[181]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] speelt en dat betekent dat je iedere keer ook in de manier waarop je uit, je

[182]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] zegt: Nee, dat is, dat is een bevolkingsgroep, maar Roemenie is veel groter.

[183]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Ja, aan de andere kant heb ik nog nooit een Roemeen ontmoet die iets

[184]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] aardigs over Roma zegt, dus dat is, ik weet de eerste keer dat wij naartoe

[185]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] gingen, dat wij nog heel erg op Nederlandsheden, ja nou minderheden, daar

[186]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] moet je verstandig omgaan. Nou, dat was echt onbespreekbaar. Dus in die

[187]

.. 11 [17:34.9]
Interviewer [v] Ja, dat is
Respondent 3 [v] zin is het ook , Roma is een onoplosbaar probleem in Roemenie.

[188]

..
Interviewer [v] het. Daarom heb ik dit aspect ingevoerd, omdat het niet te negeren is...
Respondent 3 [v] Maar

[189]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] arbeidsmigranten, nou dat is natuurlijk een andere kant. Kijk

[190]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] arbeidsmigranten in relatie tot Nederland maakt me niet zo, dat geklets van

[191]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] die Asscher. Daar maak ik me niet zo veel zorgen, heb ik ook nooit in

[192]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] geloofd, want Roemenen komen niet massaal naar Nederland, ook omdat er

[193]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] nog veel andere landen zijn waar ze het prettiger hebben, waar de taal, de

[194]

..
Interviewer [v]
Respondent 3 [v] cultuur, met name de taal heel erg goed aansluit en waar er ook heel veel

[195]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen nodig zijn. Ik bedoel in Spanje, en misschien is nu iets minder, in

[196]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Spanje, in Italië zijn er gewoon mensen nodig, mensen die op een hoog

[197]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] niveau zitten vaak..Die kunnen gewoon naar Canada toe. Dat is ook een van

[198]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] de landen waar het heel erg speelt. En laten we eerlijk wijzen, als je in

[199]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Roemenie woont, en ik ken natuurlijk best een hoop mensen in mijn prive-

[200]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] leven, en je hebt gewoon een fatsoenlijke studie gedaan en je hebt niet een

[201]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] netwerk in dat hele corrupte systeem, want je krijgt niet een baan omdat je

[202]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] goed bent, je krijgt een baan omdat je vriendjes kent...Dus als je niet goed in

[203]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] dat netwerk zit, je krijgt gewoon geen baan. En dan is het handiger om naar

[204]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Canada te gaan, want je wordt gewoon beoordeeld op wat je kunt. Het is

[205]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] toch, ik ken heel veel mensen die toch zo denken en die geven toch een hoop

[206]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] op, vrienden, familie en die gaan naar Canada toe.....Ja, dat is natuurlijk de

[207]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] grote, dat zou de hele Roemenie en hele politiek zich ook moeten aantrekken

[208]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] dat je natuurlijk je beste mensen gaan uiteindelijk naar het buitenland. Die

[209]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] best wel willen blijven, maar die geen kansen hebben. En het gaan niet

[210]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] alleen om geld, maar het ook om een decent job en een fatsoenlijke

[211]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] omgeving....Ja, dat is zorgelijk, het is meer een zorg dat ik zou hebben ten

[212]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] aanzien van Roemenie, want ik weet dat, ik heb vroeger in Suriname

[213]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] gewerkt, en Suriname is maar een klein land, maar op een bepaald moment

[214]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] de helft van de bevolking naar Nederland trok, maar dat was natuurlijk de

[215]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] bovenlaag. En Moldavie, ik bedoel, een derde van de Moldavische bevolking

[216]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] zit/ werkt in het buitenland. Het levert wel veel inkomsten op..

12 [17:33.9]

Ja, goed. Ik

[217]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] heb als uitgangspunt 1 januari 2014 genomen. Sindsdien mogen Roemenen

[218]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] in Nederland en overal in Europa zonder werkvergunning werken. En ik heb

[219]

..

Interviewer [v]	ook in de pers gelezen dat er wel zorgen waren dat er een instroom van
Respondent 3 [v]	Ja, dat

[220]

..

Interviewer [v]	Roemeense arbeidsmigranten zal zijn. En het ging niet om hoogopgeleide
Respondent 3 [v]	is niet gebeurd...

[221]

..

Interviewer [v]	arbeidsmigranten, het is precies andersom.. Men maakte zich zorgen over het
Respondent 3 [v]	

[222]

..

Interviewer [v]	feit dat alleen Roemenen, laten we zeggen, uit een laag sociale class zullen
Respondent 3 [v]	Ja, maar dat had ik,

[223]

..

Interviewer [v]	komen naar Nederland. Bent u bekend met dit beeld?
Respondent 3 [v]	ik vond het altijd onzin. Er komen mensen niet. En er zijn groepen

[224]

..

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	Roemenen die komen hier gewoon die zitten in de asperge en aardbeien,

[225]

..

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	weet ik niet. Nou inmiddels zijn we wat strenger geworden met de

[226]

..

Interviewer [v]	
Respondent 3 [v]	arbeidsvoorwaarden, dus dat betekent dat het goed is voor hun, dat ze

[227]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] fatsoenlijk betaald worden. En volgens mij moet je meer aan die kant regelen

[228]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] en voor de rest. Ja, we hebben af en toe hier werk dat wij niet willen doen en

[229]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dus anderen wel. Maar tsoenami van Roemenen heb ik nooit in geloofd. Dat

[230]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] staat er helemaal niet in, dat was niet logisch. Voor Nederland was er geen

[231]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] enkele reden toe. Maar een ander beeld dat wel is en waar aan je moet

[232]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] werken dat is de criminaliteit natuurlijk die af en toe komt overwaaien uit

[233]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] Roemenie. Dus de schemers en de zakkenrollers. Dat is een beeld dat je niet

[234]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] moet onderschatten, het is iets wat mensen heel veel raakt, dat als we hier

[235]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Koninginnedag vieren, dat er bandes uit Roemenie komen of uit andere

[236]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] landen ook, maar het wordt aan Roemenie toegedicht. Bandes komen die

[237]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] gewoon op Koninginnedag lekker komen zakkenrollen en telefoons komen

[238]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] stelen, dat vinden mensen heel erg ongemakkelijk en dat is heel slecht voor

[239]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] 13 [22:46.0] Ok, ja, dat is wat ik wilde vragen met de associatie met Roma's. Het is niet

[240]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Maar het is niet alleen die associatie, u zegt dat mensen denken dat niet alleen Roma...

[241]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] alleen Roemeense Roma komen stelen, maar ook gewone Roemenen.. Het is niet zo, dus er zijn niet

[242]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] alleen Roma, niet Roma uit Roemenie dat hier komen, dat zijn gewoon

[243]

.. 14 [23:15.0]

Interviewer [v] Ok goed, dan zijn we nu op het tweede deel van mijn

Respondent 3 [v] bande, hoor..dus

[244]

Interviewer [v] interview. En zoals ik heb gezegd ben ik geïnteresseerd om te zien of en hoe

Respondent 3 [v]

[245]

Interviewer [v] de publieksdiplomatiestrategie van de Roemeense ambassade iets doet om

Respondent 3 [v]

[246]

Interviewer [v] deze beelden te veranderen of te bevestigen. Ik wil dus ten eerste vragen aan

Respondent 3 [v] Ja,

[247]

Interviewer [v] welke evenementen u hebt deelgenomen?

Respondent 3 [v] nou ik doe het af en toe, hoor. Ik ga waarschijnlijk een keer naar een concert

[248]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] toe en ik ben, ja nou ik kom maar een of twee keer per jaar, ik kom niet zo

[249]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] veel op de ambassade . Dus een beetje rond de dag van de militairen in

[250]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] december heb je, ja de nationale dag. Dus het wordt soms een concert

[251]

..

Interviewer [v] Ja,
Respondent 3 [v] georganiseerd en met een receptie daarbij. Ik ging er vroeger meer

[252]

..

Interviewer [v] dus er zijn de evenementen in de laatste maanden van november 2013 tot
Respondent 3 [v] ernaartoe...

[253]

..

Interviewer [v] april 2014 waarop ik me zal concentreren... En ik wilde vragen of u door
Respondent 3 [v]

[254]

..

Interviewer [v] deze evenementen iets nieuws over Roemenie hebt geleerd en of u
Respondent 3 [v]

[255]

..

Interviewer [v] verwachtingen had voor deze evenementen?
Respondent 3 [v] Ja nou, het is zo, ik maak ook in Roemenie zelf best veel

[256]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] evenementen mee, maar ja...Kijk, ik vind het altijd aardig als je probeert en

[257]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] met name in de culturele sfeer gewoon mensen hier naartoe te brengen of

[258]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] iets in de Roemeense context te doen waar ook een soort aardigheid daar zit.

[259]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Dus een beetje compenseren dat mensen het altijd over negatieve dingen

[260]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] hebben. Dat vind ik een goed idee om dat te doen ahm (2.9s) bij dat soort

[261]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] evenementen. En het geeft ook wel iets prettigs, soms heeft wel iets , ahm, ik

[262]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] vind dat het wel iets moderner mag. En ja, ahm (3.7s), een beetje jonger,

[263]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een beetje moderner, ja het heeft heel veel iets traditioneels, dus niet dat

[264]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen in klerendrag lopen, maar het is toch een beetje in het gevoel

[265]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] van...en dat mag, als het iets op de ambassade is , is wat sterker en als het

[266]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] buiten is, dan is het wat minder, het is natuurlijk altijd zo, maar een beetje /

[267]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een beetje moderner aangekleed zal het omhoog, ja . En dan moet je dan ook

[268]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een ander publiek uitnodigen, dat schilt dan ook. Dat is zo dat je altijd

[269]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] dezelfde mensen ziet....Het is natuurlijk een vaste klik die hangt rond die

[270]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ahm, zeg maar, rond de Roemeense ambassade. Die mensen komen allemaal.

[271]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] nou ja kijk, als je vijf honderd uitnodigt, dan komen drie honderd zeker en

[272]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] de ene keer is die en de andere keer is die, maar dat is wel een beetje, je kan

[273]

15 [23:15.0]

Interviewer [v]

Ok, en denkt u dat er nieuwe informatie wordt

Respondent 3 [v] wel iedereen erkennen

[274]

Interviewer [v] aangeboden door deze evenementen?

Respondent 3 [v] Ja nou, daar zit veel, daar zit veel. Er zijn meer traditionele

[275]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
evenementen, dus ik denk dat als je hebt, kijk, evenementen, je hebt iets te

[276]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
maken, want ik wil op een of andere manier het beeld voor Roemenie, wil ik

[277]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
ahm (2.1s), wil ik veranderen of ik wil er iets mee. Dus daar moet je gewoon

[278]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
nadenken over de vraag van formuleren van ja, bij wie wil je

[279]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
veranderen..kijk, je kunt alle Tweedekamderleden uitnodigen, maar die

[280]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
komen toch niet. Maar die komen niet alleen naar Roemenie, die komen

[281]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
nergens. Die worden al honderd keer uitgenodigd door iedereen. En het

[282]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ..
geven van medailles, daar ben ik ook wel eens een keer geweest, of

[283]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] oorkondes .. Ja, dat is niet van deze tijd. Dat moet je niet meer doen. Dat is

[284]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] allemaal dingen, dat is heel old-fashion, vind ik. En in Nederland word ook

[285]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] niet, kijk, dat is een bepaald cultuurelement want ik weet dat vroeger ook

[286]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] wel in Roemenie dat ze dat ook deden...En ik denk het ja, ik zou dat in

[287]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Nederland niet meer doen, en niet omdat ik er tegen ben, maar voor

[288]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Nederlanders heeft dat geen ahm, zegt dat niet zo veel ...en diploma's en zo.

[289]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] kijk, er is bij ons geen enkele manager die achter zijn bureau zit met vijf

[290]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] honderd diploma's achter zich. Dus het is heel lang in Roemenie gebruikelijk

[291]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] geweest. Dat weet ik, iedere keer dat ik bij een directeur kwam was allemaal

[292]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] een diploma...Ja dus het is een cultuurelement, dat hoort bij Roemenie, ik

[293]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] ben ook niet tegen, maar in Nederland werkt dat niet. Dus ik zou dat niet

[294]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] doen...En ja, je hoeft niet alles aan te passen, maar als het geen trigger is, dan

[295]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] werkt het niet. Dus ahm (1.8s) vooral een beetje (2.3s) moderner manier om

[296]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen aan te spreken en als ahm dingen als (1.6s), dingen als muziek en

[297]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] theater en dans en weet ik van allemaal niet, daar zijn heel veel dingen in te

[298]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] blijven waarmee je je land enorm op kan profileren. En ook op bijzondere

[299]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] dingen, op voedselgebied, op vakantiegebied, he, het is een mooi land ..Ja,

[300]

.. 16 [29:30.0]

Interviewer [v] Ja nou, u
Respondent 3 [v] en er zijn wel mooie plekken in Roemenie, maar doe daar wat mee.

[301]

..

Interviewer [v] hebt een beetje mijn vragen geanticipeerd, want ik wilde vragen wat is
Respondent 3 [v]

[302]

..

Interviewer [v] volgens u het beeld dat de ambassade promoot. En u hebt gezegd dat het
Respondent 3 [v]

[303]

..

Interviewer [v] komt als een traditioneel land...
Respondent 3 [v] Zoals het uitstraalt, is het heel erg traditioneel en ouderwets, maar ook een

[304]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] beetje eervol voor een vaste groep mensen. En ik zou daar buiten treden, ik

[305]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] zou proberen na te denken over..ik hoorde ook dat de ambassadeur ook op

[306]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] scholen komt , dus ze probeert ook op andere plekken te komen. Daar zou ik

[307]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] over nadenken. Hoe kom je / hoe trek je een beetje buiten? En hoe laat je

[308]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] mensen kennis maken? En ja daar zou ik. En je moet een beetje strategisch

[309]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] denken van welke groepen wil ik, nou niet alleen zakenmensen, maar soms

[310]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] moet je ook met de politiek en soms moet je ook iets met maatschappelijke

[311]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] organisaties, daar kun je... Een marketing en communicatiestrategie maken.

[312]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Ik zou het allemaal onderzoeken, wat is het doelgroep, wat wil ik bereiken,

[313]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] maar ik zou dat veel rationeler doen en dan minder geld steken in die

[314]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] traditionele, ahm, ouderwetse....bijeenkomsten.

17 [30:54.9]

Ok, en hebt u ook contact

[315]

..
Interviewer [v] gehad met de medewerkers van de ambassade?

Respondent 3 [v] Ja, ik spreek nou af en toe met de ambassadeur,

[316]

..
Interviewer [v] Wat voor rol hebben ze volgens u in het promoten van

Respondent 3 [v] en ik ken I. en ja anderen...

[317]

..
Interviewer [v] Roemenie?

Respondent 3 [v] Ik denk dat je het moderne Roemenie moet laten zien en niet het traditionele

[318]

..
Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Roemenie. Het traditionele Roemenie, tradities zijn iets voor Roemenie, we

[319]

..
Interviewer [v]

Respondent 3 [v] gaan ook niet met Frieze kledendrag in Frankrijk rondlopen .. Dus ja, dat

[320]

..
Interviewer [v]

Respondent 3 [v] hoort bij Friesland. Wat we Nederlanders doen is gewoon promoten wat we

[321]

..
Interviewer [v]

Respondent 3 [v] produceren, dat we prachtige tomaten en eieren en varkensvlees hebben, en

[322]

..
Interviewer [v]

Respondent 3 [v] we hebben kunst en we hebben muziek en daar. Je moet je moderne kant

[323]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] uitventen. Daar hebben mensen behoefte aan, en niet tradities...En het

[324]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] moderne is dat je geweldig bent op het gebied van muziek en dans en

[325]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] theater en film, er zijn zo ontzettend veel uitingen. En dat je mooie

[326]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] producten maakt en dat je een land hebt waar het mooi is om te reizen. En bij

[327]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Roemenie kan ik het niet echt zien, maar de eerste trigger moet zijn de

[328]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] moderne Roemenie. En ja die mederwerkers, je zou ze erop moeten trainen.

[329]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Ze doen wat ze al 25 jaar doen, sinds 1989, gewoon je proeft dezelfde

[330]

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Ok. Een andere vraag zou zijn of u denkt dat deze evenementen

atmosfeer.

[331]

..

Interviewer [v] succes hadden, maar u zei dat ze iets nieuwes of ja, moderne Roemenie
Respondent 3 [v]

[332]

..

Interviewer [v] moeten promoten. Dus dat zou het succes voor u zijn?
Respondent 3 [v] Ja, nou, dat zou ik goed vinden..en ja je probeert

[333]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] ook je doelgroep een beetje te verbreiden, want ja, kijk die mensen die rond

[334]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] de ambassade hangen, die weten het wel, die moet je niet meer overtuigen.

[335]

..

Interviewer [v] Ok, en is uw beeld
Respondent 3 [v] Die hebben de Roemeense ambassade of Roemenie goed gezien.

[336]

..

Interviewer [v] over Roemenie veranderd na deze evenementen, hoewel u wel ervaring hebt
Respondent 3 [v]

[337]

..

Interviewer [v] met Roemenie...
Respondent 3 [v] Nee,nee niet echt. Nee, maar ik denk dat heel veel mensen die daar

[338]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] voor het eerst komen, die vinden het ook een beetje muf, om zo maar te

[339]

..

Interviewer [v] Ok goed, en ja u hebt de vragen geanticipeerd want u hebt al verteld wat
Respondent 3 [v] zeggen, ouderwets.

[340]

..

Interviewer [v] ze meer kunnen doen....
Respondent 3 [v] Ja, want kijk, je kijk aan hedendaagse Roemenie

[341]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] en wat heeft het te bieden aan de wereld. En dan zeg, nou, dan gaan wij

[342]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] vervolgens in een programma verbeelden en je doet ieder jaar wat. En je kan

[343]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] ook de setting veranderen, in een galerie of concertzaal...Je kunt niet

[344]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] allemaal in een keer brengen, maar ja, kun je ieder jaar op een andere plek

[345]

..

Interviewer [v]
Respondent 3 [v] iets laten zien wat bijzonder is aan Roemenie....ja er zijn ontzettend veel

[346]

.. 19 [38:20.0]

Interviewer [v] En zo zijn we bij de laatste vraag gekomen...Wat is volgens
Respondent 3 [v] mogelijkheden...

[347]

..

Interviewer [v] u het effect van dit soort evenementen op het beeld van Roemenie in

Respondent 3 [v] Ja, ik

[348]

..

Interviewer [v] Nederland?

Respondent 3 [v] denk allemaal beperkt, want bij dit soort evenementen kun je niet een land

[349]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] bereiken. Maar als je daarin slaagt om de (2.1s), hoe zou ik dat zeggen, een

[350]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] aantalsleutelfiguren uit te nodigen en mee te laten maken wat Roemenie

[351]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] tegewoordig te bieden heeft. Dus opinieleiders of mensen die meer invloed

[352]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] hebben op de opinie, nou dan denk ik dat het enorm kan helpen... Maar je

[353]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] moet geen wonderen van verwachten... Kijk, viertig zakkenrollers op

[354]

..

Interviewer [v]

Respondent 3 [v] Koninginnedag kunnen, ze doen alles te niet wat je in tien jaar hebt

[355]

20 [39:45.0] 21 [39:45.0]

Interviewer [v] Ja, de laatste vraag is zo geformuleerd om te zien of ze wel
Respondent 3 [v] opgebouwd....

[356]

Interviewer [v] ..
een invloed hebben op de manier waarop Roemenie wordt gezien?
Respondent 3 [v] Ja nou, een hele bevolking

[357]

Interviewer [v] ..
Respondent 3 [v] kun je niet beïnvloeden, maar je kunt wel wat mensen aantrekken die

[358]

Interviewer [v] .. Dus er zijn wel
Respondent 3 [v] belangrijk zijn voor de opinievorming en die goed kunt stemmen... Nou de

[359]

Interviewer [v] .. mogelijkheden....
Respondent 3 [v] visie is er nog steeds niet helemaal...Als er wat meer visie is en wat meer

[360]

Interviewer [v] .. Dus ze zouden aan dit effect moeten werken....
Respondent 3 [v] durf, dan zou het ontzettend helpen.

[361]

Interviewer [v] ..
Respondent 3 [v] Ja, en goed netwerk opbouwen en onderhouden en betrouwbaar zijn en

[362]

Interviewer [v] .. Ja, hartelijk dank voor het interview!
Respondent 3 [v] al die dingen....Nou ja, nu moet ik weg..

XIII.6. Transcriptie interview 4

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Isabelle van de Calseyde.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 4

Sex: f

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v]	Hartelijk danken voor uw bereedheid om dit interview doen. Voor mijn
Respondent 4 [v]	

[2]

Interviewer [v]	scriptie wil ik me concentreren op het culturele aspect in het beeld over
Respondent 4 [v]	

[3]

Interviewer [v]	Roemenie en dit samen koppelen met de publieksdiplomatieevenementen
Respondent 4 [v]	

[4]

Interviewer [v]	van de Roemeense ambassade.We zullen met de eerste vraag beginnen en als
Respondent 4 [v]	

[5]

Interviewer [v]	we verder gaan misschien komen ook andere vragen naar voren. Wat is u
Respondent 4 [v]	

[6]

Interviewer [v]	contact met Roemenie en hoe bent u met contact met Roemenen gekomen?
Respondent 4 [v]	

[7]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] Nou weet je ik ben werkzaam op de Universiteit Leiden, opleiding Franse

[8]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] taal en cultuur en daar heb ik tot twee keer toe twee Roemeense studenten

[9]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] gehad. En misschien heb ik je dat al eerder verteld maar het treffende en de

[10]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] overeenkomsten tussen deze twee studenten was dat het niveau heel goed

[11]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] was en dat ze ontzettend gemotiveerd waren om hun studie te doen. Zo

[12]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] doende ben ik concreet zelfs met Roemenen in aanraking gekomen. Ik ben

[13]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] ook in Roemenie / of met Roemenen en over Roemenie in contact gekomen

[14]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] via het werk van P., mijn man. Dan heb je toch wel een bepaald beeld, een

[15]

.. 1 [04:21.9]
Interviewer [v] Ok, ik begrijp het. Dan is de tweede
Respondent 4 [v] klein beetje van een land en mensen.

[16]

..
Interviewer [v] vraag: Waarom had u interesse in Roemenie maar dan begrijp ik dat u niet
Respondent 4 [v]

[17]

..
Interviewer [v] per se contact met Roemenie hebt gezocht, dat was door de universiteit en
Respondent 4 [v] Maar het

[18]

..
Interviewer [v] zo, dan kunnen we....
Respondent 4 [v] heeft me wel geboeid waarom deze twee studentes bij ons kwamen studeren

[19]

..
Interviewer [v]
Respondent 4 [v] en waarom ze zo goed studeerden...De Roemenen die bij mij zijn geweest

[20]

.. 2 [05:40.0]
Interviewer [v] Ok dankuwel.
Respondent 4 [v] harde werkers, goed niveau.. Het is iets dat mij heeft getroffen.

[21]

..
Interviewer [v] We gaan nu naar de derde vraag. Waar denkt u aan als u Roemenie zegt? In
Respondent 4 [v]

[22]

..
Interviewer [v] het algemeen, door de contacten die u al hebt gehad en door de ervaringen en
Respondent 4 [v]

[23]

..

Interviewer [v]	verhalen die u over Roemenie hebt gehoord...
Respondent 4 [v]	Even denken, nou weet je (2.5s), als je Roemenie zegt

[24]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	dan denk je aan ook aan de geschiedenis van Roemenie, de moeilijke tijden

[25]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	dat het land heeft gekent, dat heb je toch allemaal via het nieuws gevolgd en

[26]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	ook ja, (1.8s) dat Roemenie ontzettend zijn best doet om toe te treden, nou

[27]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	ja eigenlijk is het al togetreden maar goed, de harde moed vechten om deel

[28]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	uit te maken van Europa. Daar denk ik aan. Wat veel bij mij opkomt is dat er

[29]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	veel Roemenen nu in Nederland komen werken. Ik ken een Roemeense

[30]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	dame die, ahm, vanuit een cafe-restaurant waar ze werkzaam is als

[31]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] schoonmaakster . Ik zie haar regelmatig en we hebben altijd een praatje. Ja,

[32]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] dan valt me op dat ze hardwerkt en dat er hardgewerkt moet worden om de

[33]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] boel draaiende te houden in Roemenie. Ahm (3.1s), ja dat zijn dingen die

[34]

.. 3 [07:23.0]

Interviewer [v] En hebben uw ervaringen tot een bepaald beeld
Respondent 4 [v] ahm, ja nou dat roept het op.

[35]

..

Interviewer [v] geleid? Het is moeilijk om het in een word of zin samen te vatten maar nu
Respondent 4 [v]

[36]

..

Interviewer [v] wat is uw beeld over Roemenie?
Respondent 4 [v] Nou weet je, je hebt enerzijds het dat gecreerd

[37]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] wordt door de media en anderzijds mijn eigen persoonlijke ervaringen met

[38]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] Roemenen. En die twee stroken niet altijd met elkaar. Ahm (1.9s) dat is mijn

[39]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] reactie daarop. Soms, weet je, het is ook heel makkelijk om negatief over

[40]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] mensen te spreken en daar is de media vaak toegeneigd en niet altijd even

[41]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] genuanceerd. Maar de ervaringen, dat, ja ik herhaal mezelf, dus met

[42]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] Roemenen die ik heb gekend en tijdens mijn colleges heb gehad.

4 [08:54.0]

Ja, goed, ik

[43]

Interviewer [v]

begrijp het. Dat is ook wat ik probeer te vergelijken. Wat wordt over

[44]

Interviewer [v]

Roemenie geschreven en hoe mensen dat waarnemen, met hun eigen

[45]

Interviewer [v]

ervaringen en in de specifieke situatie van de culturele evenementen bij de

[46]

Interviewer [v]

ambassade. Voor de vierde vraag zal ik een beetje meer vertellen. In mijn

[47]

Interviewer [v]

analyse concentreer ik me op enkele beelden in de academische literatuur die

[48]

..
Interviewer [v] in de loop van de geschiedenis Roemenie heeft gekregen of voor zichzelf

[49]

..
Interviewer [v] gevormd. Een eerste beeld is Roemenen als een Latijns volk. De

[50]

..
Interviewer [v] geschiedenis heeft getoond dat Roemenen zijn gevormd door de mengeling

[51]

..
Interviewer [v] tussen Romeinen en Daciers en daarna waren er ook Slavische invloeden.

[52]

..
Interviewer [v] Ook werd het geprobeerd in de 17de eeuw te tonen dat het Roemeens een

[53]

..
Interviewer [v] Latijns taal is. Nou dat is het eerste beeld, het tweede beeld gaat over

[54]

..
Interviewer [v] Dracula. Zoals u weet, Bram Stoker heeft in de 19de eeuw een roman

[55]

..
Interviewer [v] geschreven over Dracula, een vampier die uit Roemenie komt. Maar het gaat

[56]

..
Interviewer [v] niet om de figuur zelf, maar om het feit dat Roemenie werd beschreven als

[57]

..
Interviewer [v] een mytisch land, met oude rituelen en vreemde tradities, een soort van land

[58]

..
Interviewer [v] aan het einde van Europa, ergens, dat een beetje, ahm, een beetje buiten,

[59]

..
Interviewer [v] laten we zeggen, civilisatie is. Nou, wat het derde beeld betreft, gaat het

[60]

..
Interviewer [v] ietsje recentelijker in de geschiedenis, het gaat over het communisme. Dat is

[61]

..
Interviewer [v] iets dat heel bekend is in het buitenland en vooral in West-Europa. ahm

[62]

..
Interviewer [v] (1.5s), Roemenie was in de tweede helft van de 20ste eeuw een

[63]

..
Interviewer [v] communistisch land, met de dictator Ceausescu, die een/ een heel belangrijke

[64]

..
Interviewer [v] rol heeft gespeeld op de Roemeense samenleving en de ontwikkeling van

[65]

..
Interviewer [v] het land. Ook met de Revolutie was Roemenie in het aandacht van het

[66]

..
Interviewer [v] internationale publiek gekomen en het was ook een schetsing vanuit dit

[67]

..
Interviewer [v] perspectief, het communistisch Roemenie. Het vierde beeld dat ik analyseer

[68]

..
Interviewer [v] is Roemenie rond de toetreding tot de Europese Unie. Er waren meerdere

[69]

..
Interviewer [v] problemen waarmee mensen zich confronteerden als ze dachten aan

[70]

..
Interviewer [v] Roemenie als deel van Europa...en een daarvan dat naar voren kwam betreft

[71]

..
Interviewer [v] de Roma's. We weten dat in Roemenie een grote minderheid Roma is en met

[72]

..
Interviewer [v] de toetreding van Roemenie tot de Europese Unie zijn ze ook naar West-

[73]

..
Interviewer [v] Europa gekomen. Nou, het werd best veel in de buitenlandse pers over de

[74]

..
Interviewer [v] Roemeense Roma geschreven. Soms was er een verwarring, mensen konden

[75]

..
Interviewer [v] niet een onderscheid maken tussen Roma en Roemenen en dat is zeker een

[76]

..
Interviewer [v] factor die de perceptie over Roemenen heeft beïnvloed. En nu sinds 1 januari

[77]

..
Interviewer [v] 2014, als de Nederlandse markt open is voor Roemenen, ze hebben geen

[78]

..
Interviewer [v] werkvergunning meer nodig, dat is ook een belangrijk aspect dat treft

[79]

..
Interviewer [v] mensen direct als ze, ja, Roemeense arbeidsmigranten zien in Nederland. En

[80]

..
Interviewer [v] in de pers, in de Nederlandse pers, hebben Roemenen niet zo een goed beeld

[81]

..
Interviewer [v] gekregen, het was meer negatief, als zakkenrollers of ja, mensen die hun

[82]

..
Interviewer [v] baan stelen. Dus dit zijn de beelden waarop ik me wil concentreren in mijn

[83]

..
Interviewer [v] onderzoek en mijn vraag is of u een of meer van deze beelden herkent? Of u

[84]

.. 5 [17:20.0]
Interviewer [v] bent op de hoogte met deze beelden over Roemenie?

Respondent 4 [v] Even kijken,

[85]

..
Respondent 4 [v] betreffende beeld een, ja, dat weet ik, dat Roemenie een/toch een Latijnse

[86]

..
Respondent 4 [v] achtergrond heeft, als je ook naar de taal luistert. En op de evenementen op

[87]

..

Respondent 4 [v] de ambassade heb ik echt mijn best gedaan om te kijken of ik het kon

[88]

..

Respondent 4 [v] begrijpen en toen was de conclusie van P. als van mij dat, nou nee, het is

[89]

..

Respondent 4 [v] heel moeilijk om dat zo te kunnen volgen. Jij erkent wel dingen, dus de

[90]

..

Respondent 4 [v] Latijnse oorsprong, daar weet ik van. Dracula, ja, maar ik /alles wat met ene

[91]

..

Respondent 4 [v] dingen die te maken heeft, dus ik heb daar nooit bij stil gestaan. Beeld drie,

[92]

..

Respondent 4 [v] het communisme zeker. En dat hebben we ook heel van nabij gevolgd, de

[93]

..

Respondent 4 [v] hele drama rond Roemenie en Ceausescu, dat was op een traumatische

[94]

..

Respondent 4 [v] manier, dat was voor Roemenie, ahm (3.2s) zijn geweest, dus kwam nog

[95]

..

Respondent 4 [v] over, dat hebben we heel bewust meegemaakt. Dan beeld vier, de Roma's,

[96]

..

Respondent 4 [v] weet je, dat is zo een vergaarbak van nou ja, Roma, dan zullen ze Roemenen

[97]

..
Respondent 4 [v] zijn, nou ja, dat is natuurlijk niet zo, want je hebt natuurlijk in Frankrijk heel

[98]

..
Respondent 4 [v] veel Roma's, ga maar eens in de steden, rondom de steden, in de banlieue

[99]

..
Respondent 4 [v] kijken, bijvoorbeeld bij Compiègne, ik noem maar wat, er zijn heel veel

[100]

..
Respondent 4 [v] Roma's. In Frankrijk, als ik er altijd ben, nou daar zijn vaak sittings met

[101]

..
Respondent 4 [v] Roma's, net zo goed zoals hier in Nederland sittings zijn met Polen, met

[102]

..
Respondent 4 [v] Fransen.. Dus alle (1.1s) alle bevolkingsgroepen. Ja nou, weet je, dat geeft al

[103]

..
Respondent 4 [v] gauw een negatief beeld, er ligt ook eraan aan welke kranten je leest, als je

[104]

..
Respondent 4 [v] de Telegraaf leest, nou ik word altijd boos op die krant, dus ik lees het niet,

[105]

..
Respondent 4 [v] maar dan kan ik me wel voorstellen dat je de hele negatieve,

[106]

..
Respondent 4 [v] ongedetailleerde beschrijvingen hebt. Dat heeft wel invloed op de

[107]

..
Respondent 4 [v] beeldvorming, naar de mensen toe. Aan wat betreft Roemenie en Europa,

[108]

..
Respondent 4 [v] weet je van naast van wat men het ook weer over, ja, wat zijn de belangen

[109]

..
Respondent 4 [v] van de (2.5s) landen, Roemenie en Bulgarije, ja soms hebben we

[110]

..
Respondent 4 [v] tegengestelde belangen en soms hebben we gemeenschappelijke belangen,

[111]

..
Respondent 4 [v] maar ik denk dat ook naar elkaar toe te groeien en natuurlijk zijn niet de

[112]

..
Respondent 4 [v] eerste primaire behoeftes dezelfde in beide landen, ja dus dat vraagt nog

[113]

..
Respondent 4 [v] even een lange adem, ook van ons uit naar Roemenie, maar ook van

[114]

..
Respondent 4 [v] Roemenie naar ons toe. Maar over het algemeen denk ik dat de media een

[115]

..
Respondent 4 [v] hele funeste rol kunnen spelen in de beeldvorming Bijvoorbeeld over

[116]

..
Respondent 4 [v] Roemenie of over Bulgarije of de Balkan. Weet je, we stoppen alles in een

[117]

.. 6 [21:56.0]
Interviewer [v] Ok, ja goed, zo
Respondent 4 [v] potje, nou dat is allemaal niks. Ja, zo ervaar ik het vaak.

[118]

..
Interviewer [v] ervaar ik het ook vaak. Over verschillende groepen mensen, er worden niet
Respondent 4 [v]

[119]

..
Interviewer [v] altijd positieve dingen erover geschreven, wat er negatief is blijkt meer
Respondent 4 [v]

[120]

..
Interviewer [v] interessant. Maar denkt u dat deze beelden ook in Nederland leven?
Respondent 4 [v] Nou, dat zou ik moeten

[121]

..
Interviewer [v]
Respondent 4 [v] onderzoeken, maar ik heb de indruk dat er een negatieve beeldvorming is,

[122]

..
Interviewer [v]
Respondent 4 [v] maar dat is een indruk. Ja nou weet je, het is moeilijk om beelden die bij een

[123]

..
Interviewer [v]
Respondent 4 [v] bevolking ahm (2.4s) leven om dat in een keer weg te nemen, maar ik denk

[124]

..
Interviewer [v]
Respondent 4 [v] toch wel dat toch heel indrukwekkend is geweest het hele Roemenie verhaal

[125]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	onder Ceausescu? En ja, of dat is weg geeft, ja dat vraagt nog tijd, denk ik.

[126]

7 [23:50.0]

Interviewer [v]	Ok, dan is het klaar met het eerste deel van het interview, nu zal ik me heel
Respondent 4 [v]	

[127]

..

Interviewer [v]	specifiek concentreren op publieksdiplomatie. Aan welke evenementen hebt u
Respondent 4 [v]	Dat

[128]

..

Interviewer [v]	deelgenomen?
Respondent 4 [v]	was denk ik het evenement ter gelegenheid van het Paasfeest en zijn zo wel

[129]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	mijn man en ik uitgenodigd om deel te nemen en te kijken hoe men daar

[130]

8 [26:30.0]

Interviewer [v]	Ja, ik herinner me. En voordat u naar de ambassade ben
Respondent 4 [v]	uiting aan geeft

[131]

..

Interviewer [v]	geweest, wat waren uw verwachtingen voor dit evenement?n Had u wel
Respondent 4 [v]	

[132]

..

Interviewer [v]	verwachtingen daarvoor?
Respondent 4 [v]	Nee, nou, weet je, door mijn eigen werk ben ik veel bij ambassades geweest

[133]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] en ja, weet je (2.6s), ik stap daar altijd met een open mind naartoe en laat het

[134]

.. 9 [27:35.0]

Interviewer [v] Ok ok,
Respondent 4 [v] lekker op me afkomen en zo ook nu. Ja, (1.2s) ik vond het heel leuk

[135]

..

Interviewer [v] dan gan ik naar de volgende vraag. Hebt u iets nieuws over Roemenie
Respondent 4 [v]

[136]

..

Interviewer [v] geleerd door middel van dit evenement? Na het meemakent van dit
Respondent 4 [v]

[137]

..

Interviewer [v] evenement is er iets nieuws gekomen over Roemenie?
Respondent 4 [v] Wat het mij heeft bijgebracht is

[138]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] dat het een heel hartelijk bijeenkomst was, dat er bepaalde facettes van het

[139]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] land op cultureel gebied, het schilderen van eieren, naar voren is gekomen en

[140]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] ook met liefde door de mensen is gebracht. Ik vond een hele amicale sfeer,

[141]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] de prijsuitreiking. Ja, het was eigenlijk heel leuk, ik vond het heel gezellig,

[142]

.. 10 [28:50.0]

Interviewer [v] En na het evenement, wat is volgens u het beeld dat de
Respondent 4 [v] heel intiem.

[143]

..

Interviewer [v] Roemeense ambassade probeert te promoten, natuurlijk met het oog op
Respondent 4 [v] Hmn

[144]

..

Interviewer [v] cultuur?
Respondent 4 [v] (2.1s), met oog op cultuur, ik denk, ahm, via de uitnodiging aan mensen om

[145]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] deel te nemen is er al een stuk open-minds en laat je mensen binnen kijken in

[146]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] de keuken van Roemenie, of een eerste aanzete, en voor de rest, ja weet je,

[147]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] waar we ook toch bezig waren, vooral met de foto's, maar dan al weer door

[148]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] persoonlijke interesse ook met het werk te maken heeft. Ja, hebben we daar

[149]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] veel over gesproken samen...En wat de cultuur betreft, je bent getroffen door

[150]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] de schilderijen, en nogmaals door de ahm (3.5s) door het schilderenn van

[151]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] eieren, dus het is toch het aantrekken van of een eerste kennismaking, het

[152]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] sensibiliseren van mensen, van, Kijk, dit hebben we allemaal in Roemenie.

[153]

..

11 [31:15.0]

Interviewer [v] Ja het is inderdaad zo. Het belangrijkste doel van een ambassade is te
Respondent 4 [v]

[154]

..

Interviewer [v] promoten, of ja voorlichting geven aan mensen die geen contact tot nu toe
Respondent 4 [v]

[155]

..

Interviewer [v] hebben gehad met Roemenie..En zoals u misschien hebt gemerkt waren er
Respondent 4 [v]

[156]

..

Interviewer [v] ook heel veel Roemenen aanwezig, dus wat denkt u erover?
Respondent 4 [v]

[157]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] Ja, om de genodigden kennis de laten maken en dieper de contacten uit te

[158]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] diepen tussen beide landen en dat kan, of indirect contact met Roemenen, of

[159]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] via Nederlanders die in Roemenie hebben gewoond. We hebben persoonlijk

[160]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] heel lang gesproken met een oud ambassadeur die in Roemenie werkzaam is

[161]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] geweest. Nou, dat was ontzettend leuk gesprek, ja toch ook weer over het

[162]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] werk van de scheepsbouw. Ja, dat heeft hele leuke beelden opgeroepen. Ja

[163]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] dus ik heb persoonlijk niet met Roemenen gesproken, maar wel over

[164]

..

Interviewer [v] 12 [32:56.0] En verder had u
Respondent 4 [v] Roemenie met een Nederlander, dus hoe de ervaringen zijn...

[165]

..

Interviewer [v]	ander contact met de medewerkers van de ambassade?
Respondent 4 [v]	Nou nee, niet echt, niet

[166]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	behalve dan een jonge studente, denk ik, die heel vriendelijke en behulpzaam

[167]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	was. Ik noem maar iets, ik heb altijd moeilijke jassen en sjaals aan en die

[168]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	was heel behulpzaam en heel vriendelijk, open-minds. Ik ben er zelfs heel

[169]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	gevoelig aan, ik vond het leuk. En toen we weggingen, we ook elkaar

[170]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	hartelijk dag had gezegd. Ja, er zijn kleine details die voor mij wel belangrijk

[171]

..

Interviewer [v]	
Respondent 4 [v]	zijn, voor andere niet, maar ik verder geen concreet contact gehad met de

[172]

..

	13 [34:00.0]
Interviewer [v]	Denkt u dat het een succesvol
Respondent 4 [v]	medewerkers van de ambassade, nee.

[173]

..

Interviewer [v] evenement was?

Respondent 4 [v] Ik denk op zich wel, want de mensen die daar waren, daar ging ook een

[174]

..

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] hele gemoedelijke, gezellige sfeer, soms wel uitgelaten zelf bij de

[175]

..

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] prijsuitreiking, nou dat is gewoon heel leuk, als je ziet dat mensen blij

[176]

..

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] zijn...en ik denk dat iedereen toch naar huis is gegaan, we althans van leuk...

[177]

14 [35:45.0]

Interviewer [v] Ok, en dan is mijn vraag of uw beeld over Roemenie is veranderd na deze

Respondent 4 [v]

[178]

..

Interviewer [v] evenementen? Of breider geworden?

Respondent 4 [v] Veranderd, goh, wee

[179]

..

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] je, (2.8s), je probeert een open-mind te hebben, en ik ben / we waren allebei

[180]

..

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] blij dat we dat hebben gedaan en dat je zegt van leuk zo'n land en ahm (2.7s)

[181]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] leuk dat het zo dicht bij is, terwijl Roemenie ook ver ligt. Maar heeft dat

[182]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] invloed op mij? Ja, in die zin, dat ik vind dat je / of probeert te vinden dat je

[183]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] probeert een/ aan positieve beeldvorming te doen. Het is zo makkelijk om

[184]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] landen en mensen zo weg te zetten in een hoek. En dan denk ik nou, zo'n

[185]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] bijeenkomst, dat draagt toch wel toe bij tot wederzijds begrip, denk ik...Ja,

[186]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] dus het is een soort van sensibiliseren van mensen. Maar weet je, ik zou niet

[187]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] zeggen wat ze kunnen verbeteren, alsof er iets negatiefs was, maar het was

[188]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] niet zo...Ik zou zeggen door dingen te herhalen, sensibiliseer je mensen. Het

[189]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] is niet omdat ik een keer bij de ambassade ben geweest en ik zeg, oh jee,

[190]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] nee, weet je, dat moet gevoed worden. Dus, dan zou herhaaldelijk dingen

[191]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] gedaan kunnen worden, ik noem maar iets, een Roemeense filmavond, of

[192]

.. 15 [39:17.0]

Interviewer [v] En dus zijn we bij de
Respondent 4 [v] een Roemeense literatuuravond of noem maar op...

[193]

..

Interviewer [v] laatste vraag gekomen. Wat is volgens u het effect van dit soort evenementen
Respondent 4 [v]

[194]

..

Interviewer [v] op het beeld van Roemenie in Nederland?
Respondent 4 [v] Het is ahm (2.8s), het is goed om bij te dragen

[195]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] aan een beeldvorming, maar is niet dat alleen. Ondertussen moet je ook

[196]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] samen leven, ondertussen moet je ook samen werken, en (1.9s) daar moet

[197]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] aan gewerkt worden. En via dit soort evenementen kun je daar positief toe

[198]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] bijdragen dat de beeldvorming langs beide kanten, ja, dat men open staat aan

[199]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] elkaar heen. Maar om echt te spreken effectief van een effect, dan denk ik

[200]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] dat je illusies hebt. Het draagt daartoe bij, als meerdere dingen. Ik zou

[201]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] concreet zeggen nou, organiseer filmavonden, organiseer discussieavonden,

[202]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] organiseer ahm (2.9s) schilderijen exposities enzovoorts. Maar het moet,

[203]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] denk ik, is een repetitief element daarin zetten om mensen ook gevoelig voor

[204]

..

Interviewer [v]
Respondent 4 [v] te maken. Ga maar samen discussieren over klimaat, ga maar over

[205]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] windmolens praten, weet je van de dingen van de dag die ons allen op korte

[206]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] en lange termijn bezig houden. Bijvoorbeeld duurzaamheid, misschien door

[207]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] dat soort discussie samen te hebben, ga je elkaar ook ontdekken.

16 [44:11.0]

Ja, het is

[208]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] inderdaad zo dat er meerdere aspecten kunnen worden behandeld. Nou, dat

[209]

Interviewer [v]

Respondent 4 [v] was mijn interview. Hartelijk dank nog een keer en prettige avond verder!

[210]

Respondent 4 [v]

17 [45:24.0]

XIII.7. Transcriptie interview 5

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Pierre.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 5

Sex: m

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v]	Dankuwel voor dit interview en voor uw bereedheid om dit te doen. Mijn
Respondent 5 [v]	

[2]

..

Interviewer [v]	eerste vraag is: Wat doet u? Dus een beetje vertellen over uw beroep?
Respondent 5 [v]	Nou, ja

[3]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	vertegenwoordig ben ik natuurlijk nu met pensioen, maar ik was, ahm, ik

[4]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	heb vierzig jaar gewerkt bij het scheepswerf Damen of Damen Shipyards.

[5]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	Daar was ik verantwoordelijk voor (2.1s), laten we zeggen, al de activiteit

[6]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	van Damen in de Amerikas, dus Noord- en Zuid-Amerika, en voor een tijd

[7]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] lang ook voor Afrika, zoals voor verkoop als voor het organiseren van

[8]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] agentenetten alles wat Damen in de wereld, laten we zeggen, te maken heeft

[9]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] oftewel verkopen. Daar allemaal was ik verantwoordelijk voor...

[10]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] analyse van de beelden over Roemenie, dus ik wil u vragen hoe bent u met

[11]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v]

Roemenie of Roemenen in contact gekomen?

Nou, ja dus, zeer eenvoudig,

[12]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Scheepswerf Damen heeft een werf in Galati en ik was toen

[13]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] verantwoordelijk voor Afrika, daar had ik een klant in Zuid-Afrika van de

[14]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] overheid en we hebben voor hen een patrouille wrachtuig gebouwd voor de

[15]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	Kustwacht en dat schep is voor een hele grote gedeelte gebouwd op de werf

[16]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	in Roemenie. Dus ik ging met die klant naar Roemenie om te kijken naar

[17]

..

Interviewer [v]	
Respondent 5 [v]	een gedeelte van de bouwfase. Dus zo ben ik eigenlijk in contact gekomen

[18]

..

	2 [02:05.0]
Interviewer [v]	Dus het was via uw werk,
Respondent 5 [v]	met Roemenen. Een vrij lang tijd wel intensief.

[19]

..

Interviewer [v]	ok, de tweede vraag was waarom had u interesse in Roemenie, een algemeen
Respondent 5 [v]	Dus

[20]

..

Interviewer [v]	vraag
Respondent 5 [v]	ja, eerlijk gezegd was ik via mijn werk in contact gekomen met Roemenie,

[21]

..

	3 [02:44.0]
Interviewer [v]	Ja, goed,
Respondent 5 [v]	ja dus het was geen gepleegde nummer om naar Roemenie te gaan...

[22]

..

Interviewer [v]	dus u hebt contact gehad met Roemenie en u bent naar Roemenie geweest
Respondent 5 [v]	

[23]

..

Interviewer [v] en dat heeft misschien een invloed gehad op de manier waarop u Roemenie
Respondent 5 [v]

[24]

..

Interviewer [v] ziet...Waar denkt u aan als u nu Roemenie zegt?
Respondent 5 [v] Nou, ja, vooral een zeer hardwerkend volk, want

[25]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] nogmaals ik ken het vanuit het perspectief van de werf en van de mensen die

[26]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] daar langzaam aan die schepen werkten. Dat is ontzettend mooi werk, maar

[27]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] wat ik hoor, nou dat is allemaal, nou ja, laten we zeggen, ik hoor vaak dat er

[28]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] schepen worden gebouwd in Roemenie, maar dat was uit / dat was voor een

[29]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Roemeense klant, maar voor andere klanten overal ter wereld, dus ik heb een

[30]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] heel, een heel positief beeld over Roemenie qua werkmentaliteit. Dat is een.

[31]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Twee, als je daar bent het is ook zeer aangenaam. Ik bedoel het was ah m

[32]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] (2.2s), ik vond het een aangenaam volk, om zo maar te zeggen. Dus, ahm,

[33]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] dat je, ja, gewoon met veel plezier gingen we daarnaatoe. Met de klant, dus

[34]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] onze klant, die van Zuid-Afrika was zeer gecharmeerd door Roemenie en

[35]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] aan het begin vonden ze het een beetje moeilijk dat dat scheep niet in

[36]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Nederland zou gebouwd worden, maar in Roemenie, maar achteraf zijn ze

[37]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] er/ zeer tevreden over geweest en hebben ze zelf gezegd: Nou ja, de

[38]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] kwaliteit was zeker, een kwaliteit die wij ook in Nederland zouden hebben,

[39]

.. 4 [04:45.0]
Interviewer [v] Ja, er zijn dus ervaringen die naar
Respondent 5 [v] dus vergelijkbare kwaliteit, dat zegt veel.

[40]

..
Interviewer [v] een bepaald beeld hebben geleid en u zegt dat het een hardwerkend volk is
Respondent 5 [v]

[41]

..
Interviewer [v] en een aangenaam volk. Verder hebt u een ander beeld over het land, dus
Respondent 5 [v]

[42]

..
Interviewer [v] over het land zelf en niet per se over het volk?
Respondent 5 [v] Nou ja, laten we zeggen, ik heb Roemenie meegemaakt aan

[43]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] de toentertijds aan de revolutie en ahm (2.8s) vrij intensief gevolgd, omdat

[44]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] de toenmalige ambassadeur, dat was de Nederlandse ambassadeur in

[45]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Roemenie toen, want dat was Stork, en die kende ik heel goed, want hij was

[46]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] ambassadeur geweest in Cuba. Ik had vrij intensief contact met hem gehad in

[47]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Cuba, en toen tijdens de revolutie, zag ik hem opeen op televisie hier in

[48]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Nederland en gaf hij commentaar over de revolutie...Maar nou ja, dat is ook

[49]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] een van de beelde dat je hebt over Roemenie, de hele afhankelijkheid, of ja,

[50]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] laten we zeggen de revolutie, en wat wij prachtig vonden, of ja, wat ik

[51]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] prachtig vond toentertijd is dat die vlag, ik denk dat er een ronde was, en die

[52]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] was daaruit gehaald. Het alsof een soort ziel / de ziel van de natie daaruit

[53]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] werd gehaald, nou ja, weet ik niet, maar ik vond het wel een zeer typerend

[54]

5 [07:24.0]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Ja, ik denk dat dat een van symbolen van de beeld van Roemenie toen.

[55]

..
Interviewer [v] Revolutie is geworden. En dat is precies een onderdeel van mijn volgende
Respondent 5 [v]

[56]

..
Interviewer [v] vraag. Ik heb een analyse gedaan in de academische literatuur over de
Respondent 5 [v]

[57]

..
Interviewer [v] beelden over Roemenie. Ik ging boeken en artikelen lezen door niet-
Respondent 5 [v]

[58]

..
Interviewer [v] Roemeense auteurs en ik ben op enkele beelden gekomen. Een eerste beeld
Respondent 5 [v]

[59]

..
Interviewer [v] is dat Roemenen een Latijns volk zijn. Dat komt door de mengeling tussen
Respondent 5 [v]

[60]

..
Interviewer [v] Daciërs en Romeinen en door het feit dat het Romeens een van de Romaanse
Respondent 5 [v] Ja, dat vind ik ook. Toen

[61]

..
Interviewer [v] talen is....
Respondent 5 [v] met de revoluties, toen er werden interviews genomen dan viel het mij op dat

[62]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] het inderdaad, dat was zeker laten we zeggen, nog niet zo veel achter dat het

[63]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] een Romaanse taal was, maar toen klonk het wel. En ik vind ook dat ze een

[64]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Latijns volk zijn, Ze hebben veel Latijnse trekken.. Nou ja, zoals je

[65]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Italianen en Zuid-Europeanen en Fransen allemaal ziet, laten we zeggen, een

[66]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] hele grote deel stel ik ten opzichte van noordelingen die een beetje koel zijn,

[67]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] meer naar het zuid loop, dan zijn ze vrolijk en ahm (3.1s) aangenaam. Dat,

[68]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] dat soort gevoelens komen bij mij op, laten we zeggen, ook als je over

[69]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Roemenen praat. We kennen hier in onze omgeving een paar Roemenen en

[70]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] ja, ze bevestigen dat alleen maar, dat ze een aangenaam volk zijn. Ja, weet

[71]

6 [09:33.0]

Interviewer [v] Ok, en het tweede beeld gaat om Dracula, om het
Respondent 5 [v] je, met een Latijnse inslag.

[72]

Interviewer [v] land van Dracula, om nog specifieker te zijn. Het gaat niet alleen om de
Respondent 5 [v]

[73]

Interviewer [v] fictionele figuur van de vampier Dracula, maar om het feit dat voor een
Respondent 5 [v]

[74]

Interviewer [v] lange tijd Roemenie werd gezien als een mytisch land met oude rituelen, een
Respondent 5 [v]

[75]

Interviewer [v] vreemd land ergens aan het einde van Europa, waar alles anders is. Dus het
Respondent 5 [v]

[76]

Interviewer [v] is die tegenstelling tot de rest van Europa die ik heb gevonden in de
Respondent 5 [v]

[77]

Interviewer [v] literatuur. En ik wil u vragen of u dit beeld herkent en of u denkt dat
Respondent 5 [v]

[78]

Interviewer [v] Roemenie een "anders" land is?
Respondent 5 [v] Nou, dat ken ik helemaal niet. Nee, niet in mijn perceptie. Ik (1.5s), nee,

[79]

.. 7 [11:25.9]
Interviewer [v] Ok, misschien is dat
Respondent 5 [v] niet in mijn perceptie. Dat is iets dat ik echt niet herken.

[80]

..
Interviewer [v] een ouder beeld dat niet zo bekend meer is. En het derde beeld is het
Respondent 5 [v]

[81]

..
Interviewer [v] Communistisch Roemenie, dat hebt u een beetje verteld, maar (1.2s) behalve
Respondent 5 [v]

[82]

..
Interviewer [v] dat beeld van de revolutie en met de vlag met een gatje daarin, had u ook
Respondent 5 [v]

[83]

..
Interviewer [v] een beeld van Roemenie ook tijdens het communisme? Uit de literatuur
Respondent 5 [v]

[84]

..
Interviewer [v] blijkt het dat Roemenie een arm land was, waar er gebrek was aan goederen
Respondent 5 [v] Ja nou zeker, dat beeld hebben we

[85]

..
Interviewer [v] een vrijheid.
Respondent 5 [v] wel, dat beeld hebben we wel dat is eerlijk een beetje hetzelfde beeld dat wij

[86]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] hadden over Hongarije, laten we zeggen, en Bulgarije. Roemenie viel daar

[87]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] eerlijk in hetzelfde ahm (1.1s) in hetzelfde laadje, om het zo maar te zeggen,

[88]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] en... Van Hongarije wisten we wel van die opstand in de jaren '50, '60, ik kan

[89]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] me niet goed herinneren, maar we wisten wel dat Roemenie ook zo'n land

[90]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] was....Ja nou, dat was op dezelfde lijn getrokken met Hongarije, in mijn

[91]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] beleving, Roemenie op hetzelfde gevoelsvlak als Hongarije.

[92]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] zien we dat na de revolutie is Roemenie anders, deel van de Europese Unie.

[93]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] En met de toetreding tot de Europese Unie in 2007 kreeg Roemenie ook heel

[94]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] veel aandacht op verschillende vlakken, politiek economisch,

[95]

..

Interviewer [v] maatschappelijk. En Roemenie kreeg niet zo een goed beel toen, en ik wil
Respondent 5 [v]

[96]

..

Interviewer [v] me concentreren op het beeld van Roemenen als een Roma volk en als een
Respondent 5 [v] Ja, ik herken het

[97]

..

Interviewer [v] crimineel groep. Herkent u dat beeld?
Respondent 5 [v] wel, maar ik heb het nooit zo beleefd. Ik herken het wel dat er zo over

[98]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Roemenie gedacht wordt, maar ik denk van mensen die nooit in aanraking

[99]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] waren gekomen, dat het echt, nou ja, laten we zeggen, dat was natuurlijk een

[100]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] beetje het vooroordeel dat ik had om met Roemenen te hebben....Nou ja,

[101]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] kijk, in elke samenleving zijn er rotte appels, maar voor mij was Roemenie

[102]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] geen synoniem van slecht volk, nooit. Dat we mensen hier komen, ook

[103]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] hadden we met Polen en Tsjechen,hadden we met iedereen, weet je, er zijn

[104]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] een paar opportunisten die het leven verpesten voor de rest. Dat is gewoon

[105]

.. 9 [16:04,9]

Interviewer [v] Ja, het negatief komt makkelijker naar voren dan het positief. En nog
Respondent 5 [v] zo...

[106]

..

Interviewer [v] recentelijker, op 1 januari 2014 zijn de werkbeperingen voor Roemenen en
Respondent 5 [v]

[107]

..

Interviewer [v] Bulgaren op de Nederlandse arbeidsmarkt opgeeft. En dus met deze
Respondent 5 [v]

[108]

..

Interviewer [v] Europese maatregel, was er ook een echo in de pers, in de Nederlandse pers,
Respondent 5 [v]

[109]

..

Interviewer [v] er werd veel over Roemenie geschreven, dat het een volk zijn die hier komen
Respondent 5 [v]

[110]

..

Interviewer [v] alles verpesten voor Nederlanders. Ze krijgen het beeld van een
Respondent 5 [v]

[111]

..

Interviewer [v] laagopgeleide groep die hier zich niet aan de regels zouden houden en die de
Respondent 5 [v] Nou ja,

[112]

..

Interviewer [v] banen van Nederlanders zouden bedreigen...Wat denkt u erover?
Respondent 5 [v] onzin... Onzin, omdat we dat hebben met de Polen ook...En ik ken een

[113]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Poolse gemeenschap die zich uitstekend gedraagt...en die echt meedraagt aan

[114]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] de economische ontwikkeling van Gelderland. En daar ook in Nederland op

[115]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] de werf, een hele grote groep Roemenen hebben, en dat zijn zo allemaal

[116]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] ingenieus, om zo maar te zeggen. Nou, weet je, ik denk (3.6s), als je echt

[117]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] met hen te doen hebt, dan praat je andere taal...Dan heb je waarschijnlijk een

[118]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] andere opinie over Roemenen. En we kennen ook andere mensen, laten we

[119]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] zeggen uit een laag, nou ja, in het huishoudelijke werk doen, of in de horeca,

[120]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] of schoonmaker, nou ja, super goede mensen. Nou ja, je hebt een paar rotte

[121]

.. 10 [19:33.0]

Interviewer [v] En verder gaan we naar het tweede deel van mijn
Respondent 5 [v] appels die alles verpesten

[122]

..

Interviewer [v] interview. Mijn scriptie gaat over het impact van de strategie van de
Respondent 5 [v]

[123]

..

Interviewer [v] Roemeense ambassade op de beeldvorming...Aan welke evenementen hebt u
Respondent 5 [v]

[124]

..

Interviewer [v] deelgenomen?
Respondent 5 [v] Ik persoonlijk, op de ene, met Pasen, maar ik weet wel dat

[125]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] mensen bij ons op de werf meer participeren aan de evenementen van de

[126]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] ambassade en vooral de verantwoordelijken op dat gebied, ze hebben

[127]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] natuurlijk meer te maken hebben met de Roemeense ambassade dan ik heb

[128]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] gehad. Maar dus uit de ene ervaring die ik had met de aanvangst op de

[129]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] ambassade, ik vond het een hele goede aanvangst. Het was goede informatie,

[130]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] het was prettig, het was aangenaam, nou noem maar op. En ook een aantal

[131]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] interessante mensen daar. De oude ambassadeur hebben we toen ontmoet, de

[132]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Nederlandse ambassadeur in Roemenie was dat, en die heeft veel te maken

[133]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] gehad met Damen in Roemenie. En dat heeft allemaal alleen naar een

[134]

.. 11 [21:03.0]

Interviewer [v] Ok mooi, dat is precies waar ik geïnteresseerd in ben.
Respondent 5 [v] positief beeld geleid.

[135]

..

Interviewer [v] En hebt u door dit cultureel evenement iets nieuws over Roemenie geleerd?
Respondent 5 [v]

[136]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Nou ja, kijk, via die oude ambassadeur, ik bedoel, je zou in geen

[137]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] andere context in contact gekomen zijn met deze beste man, als niet bij zo'n

[138]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] receptie. En er waren nog een paar andere mensen die we daar ontmoet

[139]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] hadden, ahm (2.5s) die we anders niet zouden ontmoet hebben. Ja, dus het

[140]

.. 12 [21:49.9]

Interviewer [v] En over
Respondent 5 [v] was, ahm, het is altijd goed om naar zo'n evenement te gaan.

[141]

..

Interviewer [v] Roemenie zelf, hebt u nieuwe informatie gekregen?
Respondent 5 [v] Nou, kijk, allemaal

[142]

.. 13 [22:10.0]

Interviewer [v] Ok, en u
Respondent 5 [v] bevestigingen, maar ja, bevestiging is ook een stap vooruit ((lacht)).

[143]

..
Interviewer [v] zegt dat het een aangenaam aanvangst was. Wat is volgens u het beeld dat de
Respondent 5 [v]

[144]

..
Interviewer [v] Roemeense ambassade promoot?
Respondent 5 [v] Ja nou, wat ze moeten promoten, dat

[145]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Roemenie wel degelijk een land is de moeite waard om rekening mee te

[146]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] houden...Ik bedoel het is, (2.6s), ja ik denk dat ze waarschijnlijk zich willen

[147]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] profileren, als een Europees land en dat heeft mogelijkheden. En dat

[148]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] luchtvaartmaatschappij, daar had ik nooit van gehoord, dat ligt misschien aan

[149]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] mij, maar we weten wel dat je wel verbinding hebt en dat je gemakkelijk

[150]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] naartoe kunt gaan, nou dat is toch prettig, voor iemand die laten we zeggen

[151]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] voor het eerst contact krijgt met zo'n land, op de ambassade, om te weten, ja

[152]

.. 14 [23:21.0]

Interviewer [v] Ja, dat is waar. Dus denkt u dat
Respondent 5 [v] het reizen is in ieder geval geen moeilijk punt

[153]

..

Interviewer [v] deze evenementen succes hadden in het promoten van een positief beeld?
Respondent 5 [v] Ja,

[154]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] absoluut, Ik denk dat het echt een plicht van een ambassade is om dat te

[155]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] doen. Ik bedoel, het is de eerste aanspreek, laten we zeggen, punt, neem ik

[156]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] aan, in een land waarin daar zo informatie over dat land moet kunnen

[157]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] krijgen, en, ahm (2.3s) bij zo'n ambassade moet je natuurlijk alles kunnen

[158]

..

Interviewer [v]
Respondent 5 [v] vragen en kunnen krijgen aan de inlichting over dat land, tot de kleinste

[159]

.. 15 [24:13.0]
Interviewer [v] En is uw
Respondent 5 [v] details. Dat is, ja het eerste aanspreekpunt, dus ze moeten het doen.

[160]

..
Interviewer [v] beeld over Roemenie veranderd na dit evenement?
Respondent 5 [v] Nou niet veranderd, nee, maar

[161]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] laten we zeggen, maar iets geconfirmeerd, het confirmeert misschien het

[162]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] beeld. En we weten dat je door regelmatig naar dit soort evenementen te

[163]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] gaan, dat je een zo langer beeld van zo'n land kunt krijgen, en toen...Ja, het

[164]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] kan alleen maar verrijkend zijn want wil je mensen hebben die toch helemaal

[165]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] geen besef over Roemenie hebben, waarschijnlijk. Je moet je gewoon

[166]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] presenteren, net zoals Nederland moet zich profileren in het buitenland. Ja,

[167]

.. 16 [25:10.0]
Interviewer [v] En wat
Respondent 5 [v] ik denk dat het, ja ik vind dat de eerste plicht van een ambassade...

[168]

..
Interviewer [v] denkt u dat ze meer kunnen doen om Roemenie te promoten?
Respondent 5 [v] Nou ja, blijven

[169]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] doorgaan met ahm (2.7s) met dat soort zaken te organiseren, Ja, eigenlijk

[170]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] continuu voorlichting geven, ook qua brochures, ja, eh, een hele website

[171]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] over zo'n land, waaraan je zo klikt en je zo eerlijk alle informatie over zo'n

[172]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] land kunt krijgen, want nogmaals, waarom recht je je tot een ambassade?

[173]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] Eigenlijk omdat je iets niet weet...vaak. Het is een contact en (2.1s) en ja,

[174]

..
Interviewer [v]
Respondent 5 [v] informatie blijven geven en een positief beeld brengen over het land zelf en

[175]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] als er dingen over het land worden gezegd die niet kloppen, nou dat gewoon

[176]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] te inspreken. Het is natuurlijk ook, ja, (3.6s), reageren op zaken die vals

[177]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] zijn...of dingen die in het verkeerde daglicht worden gesteld

17 [26:26.0]

Ok, ja, en dus

[178]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v]

zijn we bij de laatste vraag gekomen. Wat is volgens u het effect van dit

[179]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v]

soort evenementen op het beeld van Roemenie in Nederland?

Het effect is dat je Roemenie

[180]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] moet gaan begrijpen, je moet de beeldvorming/ je moet een goede

[181]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] beeldvorming van Roemenie krijgen, met alle mogelijkheden die het land te

[182]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] bieden heeft. Dat kun je alleen maar door iets te organiseren, door dat je

[183]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] mensen naar zo'n ambassade lokt, door een evenement en daardoor

[184]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] gesprekken met elkaar aangaan. En ik denk ook, veel mensen vanuit

[185]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Roemenie daar brengen voor lezingen, weet ik veel, om zich te

[186]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] promoten....Het is natuurlijk een promotiemachine...Zo'n ambassade moet in

[187]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] dienst van het volk staan. En het is het eerste plek waar je het gemakkelijkste

[188]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] iets kunt organiseren...
18 [29:04.9]19 [31:18.5]20 [31:24.0] Ok, ja, het is waar, dus u denkt wel dat deze culturele

[189]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] evenementen een verandering kunnen brengen?
Ja, absoluut, wat / via de

[190]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] cultuur kan je zo veel bewerken, via muziek, via toneel, via weet ik wat, nou

[191]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] ja het is allemaal culturele activiteiten, en ja, ook een schilder uit Roemenie

[192]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] brengen, gewoon, ja, good will voor het land kwekken. Dan moet je ook de

[193]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] mogelijkheden tentoon spreiden, wat zijn de mogelijkheden in Roemenie.

[194]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] Roemenie moet gaan tonen dat ze mogelijkheden hebben en dat hebben ze

[195]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] volop, volop. Maar dat moet je een keer op een tapijtje neerleggen..Ja,

[196]

Interviewer [v]

Respondent 5 [v] zo is het.

XIII.8. Transcriptie interview 6

Project Name: ICC Masterscriptie Monica Magaon

Referenced file: E:\Monica's stuff\Master Utrecht\SCRIPTIE\Interviews\Interview Nanda.mp3

Transcription Convention: HIAT for ODT-STD

Speakertable

Interviewer

Sex: f

Respondent 6

Sex: f

[1]

0 [00:00.0]

Interviewer [v] Goedemiddag en dankuwel voor het interview. Ik heb de vragen hier, maar
Respondent 6 [v]

[2]

Interviewer [v] ..
ik heb een andere vraag voordat we gaan beginnen. Wat is uw beroep, wat
Respondent 6 [v] .. Nou,

[3]

Interviewer [v] ..
doet u?
Respondent 6 [v] ik hou me heel veel met de expats bezig, want ik ben dus, zoals ik net heb

[4]

Interviewer [v] ..
Respondent 6 [v] verteld, vroeger was ik de presidente van International Women's Contact of

[5]

Interviewer [v] ..
Respondent 6 [v] the Hague, dus dat heb ik vier jaar gedaan, waarbij twee jaar de vice-

[6]

Interviewer [v] ..
Respondent 6 [v] voorzitter en twee jaar de voorzitter. Toen heb ik heel veel contact gehad met

[7]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] alle ambassades en heel veel georganiseerd samen met hen, bijvoorbeeld

[8]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] een jubileum. We hebben heel veel gehad met bijvoorbeeld kunstenaars die

[9]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] kwamen exposeren, maar ook bijvoorbeeld met het atrium, van de

[10]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] burgemeester kregen we dat. Dus we hebben alle ambassades gevraagd of ze

[11]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] aan wilden deelnemen, waarmee heel veel optredens kregen uit alle landen,

[12]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] en mensen met eten komen en toeristische gegevens konden ze doorgeven,

[13]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] maar ook heb ik heel veel country mornings met landen georganiseerd en

[14]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] een land goed op de kaart te zetten, waaronder China, Latijns-Amerikanse

[15]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] landen, Indonesie, Thailand, Azerbaidjan, etcetera. En dus toen ik niet meer

[16]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] bij de IWC was, had ik nog steeds contacten met de ambassades, ik word

[17]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] altijd uitgenodigd op recepties of feestdagen, of soms vragen me met adviezen

[18]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] te helpen, met bepaalde ruimtes, als ik ergens ideeën over heb. En vorig jaar

[19]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] maart ben ik begonnen, ben ik gevraagd als expatscoördinator van het

[20]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Bronovo Ziekenhuis, want het Bronovo Ziekenhuis is heel centraal gelegen

[21]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] op Benoordenhoud, dus alle expats gaan naar heen, en mijn werk is eigenlijk

[22]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] expats te informeren hoe het gezondheidssysteem in Nederland aan toe

[23]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gaan, want elk land heeft zijn eigen regels, en dat doe ik door bijeenkomsten

[24]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] te organiseren, onder andere twee keer per jaar voor ambassades, en elke

[25]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] keer kregen we iets van 60 ambassades, met staffleden, ambassadeurs. En ik

[26]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] heb het ook voor Shell gedaan en binnenkort ga ik het ook doen voor de

[27]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Engelse School, voor de Amerikaanse school. Ja, ik ben best druk, maar los

[28]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] daarvan, word ik heel veel gebeld door ambassades en ze vragen mij wie ze

[29]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] moeten hebben, welke specialist, of ik een afspraak voor hen kan regelen. Ja,

[30]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] en daardoor zijn ze heel blij dat ik de tussenpersoon ben, om de goede weg

[31]

1 [04:24.0]

Interviewer [v] Ok, ja dat vind ik prachtig werk en ik
Respondent 6 [v] te wijzen, hoe het allemaal toe gaat.

[32]

Interviewer [v] vind dat het heel divers is in zo'n multiculturele context. Ik bedoel er is iets
Respondent 6 [v]

[33]

Interviewer [v] altijd nieuws...
Respondent 6 [v] Ja, en wat ik ook doe, dus dat is iets heel anders, maar deed

[34]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] ik ook voordat ik met de IWC bezig was, ik heb, ahm, een paar jaar schrijf ik

[35]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] interviews in de kranten. Ik heb het vroeger in de Local Expats gedaan,

[36]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] maar dat was met niet zo'n grote oplagen, maar de laatste twee jaar, sinds

[37]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] maart of april vorig jaar, doe ik dat voor de Hollands Times. En de Hollands

[38]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Times heeft een oplage van iets van 150,000 kopieen in alle grote steden in

[39]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Nederland, onder andere Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht,

[40]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Eindhoven, Maastricht, en het komt altijd bij de centrale punten. In Den

[41]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Haag wordt het gestuurd naar alle ambassades, naar internationale

[42]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] organisaties, het Gemeentehuis, de Bibliotheek, maar ook grote boekhandels,

[43]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] in ieder geval, waar veel buitenlanders komen. Wat mijn echt, wat mijn

[44]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] opzet is landen positief op de kaart te zetten. En mijn volgende vraag klinkt:

[45]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Hoe bent u in contact met Roemenie en Roemenen gekomen en u zei via de

[46]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ambassade? Eigenlijk ben ik met Roemenie, met de ambassadeur in aanrak

[47]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gekomen via dus de International Women's Contact, maar ook omdat ik naar

[48]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] alle recepties ga, en daar heb ik contacten met alle ambassades, en we

[49]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] konden goed, ja, ik mag haar heel graag, ik bewonder haar, en ik vind

[50]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] allemaal wat ze voor Roemenie doet, op de kaart zet, en zo is het eigenlijk

[51]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] goed. Ja, dus het was via de recepties, want ik ben tamelijk bekend in Den

[52]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Haag, omdat ik veel met ambassades doe.

3 [06:45.0]

Ok en de volgende vraag is

[53]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] misschien minder relevant. Waarom had u interesse in Roemenie, maar u zei

[54]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] dat het door IWC kwam...

Ja, nou kijk, ik heb het al beantwoord, niet zo

[55]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] zeer in Roemenie, ik ben geïntereerd in alle landen en culturen, reis heel

[56]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] graag, maar ik vind de ambassadeur en haar staf heel gemotiveerd om

[57]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Roemenie goed op de kaart te zetten in Nederland.

4 [07:11.0]

En bent u ooit naar

[58]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v]

Roemenie geweest?

Nee, nog niet, maar ik ben wel van plan, want ik had het

[59]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] toevallig ook met de ambassadeur met Tarom, die hebben hele goede

[60]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] vluchten, ik heb haar voorgesteld dat ze een keer moet organiseren en dan

[61]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] kan ik een groepje dames meenemen, een weekendje, maar we zijn nog niet

[62]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] toe gekomen. Maar het was mijn idee, want ik wil dol graag een keer

[63]

5 [07:54.0]

Interviewer [v] Ok, dus u had contact met Roemenen vooral via
Respondent 6 [v] Roemenie bezoeken.

[64]

Interviewer [v] recepties in de context van de ambassade en u hebt ook de ambassadeur
Respondent 6 [v]

[65]

Interviewer [v] geïnterviewd, en nu als u Roemenie zegt, waar denkt u aan?
Respondent 6 [v] Nou, als ik aan Roemenie denk, nou

[66]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] het is/ het was een van de Oost-Blok landen toentertijd beperkte vrijheid en

[67]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] moeilijke omstandigheden tijdens het communisme. Eén van de laatste

[68]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] lidstaten van de EU. Het is een tamelijk arm land, de lidmaatschap geeft af

[69]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] en toe problemen. En veel arbeidsmigranten naar West-Europa, niet zo zeer

[70]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] naar Nederland, maar wel in West-Europa. Het is een Latijns volk in een

[71]

.. 6 [10:21.0]
Interviewer [v] Ja ok, mooi, dat komt een beetje later. En uw
Respondent 6 [v] Oost-Europese omgeving

[72]

..
Interviewer [v] ervaringen met Roemenie, via de recepties van de ambassades hebben naar
Respondent 6 [v]

[73]

..
Interviewer [v] een bepaald beeld geleid?
Respondent 6 [v] Ja, dus ervaringen met de Roemenen op de ambassade en Roemenen

[74]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] die op de activiteiten komen...Daar heb ik een heel zeer positief beeld over,

[75]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] omdat ik vind nog steeds, ik vind dat men alles doet om Roemenie op een

[76]

.. 7 [11:38.0]
Interviewer [v] Ja, ik ken ook een
Respondent 6 [v] positieve manier in Nederland te vertegenwoordigen.

[77]

..
Interviewer [v] beetje hun activiteit en wat ze doen.. En betreffende die beelden. Een eerste
Respondent 6 [v]

[78]

..
Interviewer [v] beeld is dat Roemenen een Latijns volk zijn, en ja het Roemeens is een van
Respondent 6 [v]

[79]

..

Interviewer [v] de Romaanse talen, en ja er zitten wel Latijnse eigenschappen of merken wat
Respondent 6 [v]

[80]

..

Interviewer [v] het volk betreft. Wat denkt u erover?
Respondent 6 [v] Ja, dus ik ben bekend met al deze beelden, dus dat is heel

[81]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] duidelijk voor mij, maar als ik zo ahm (2.1s) een Nederlander in het

[82]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] algemeen, daar gaat het eigenlijk om, dan is men meer bekend met beeld 2

[83]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] en beeld 3, dus zo zie ik dat. Wat dit moet je gewoon weten, met de

[84]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] achtergrond, maar ik denk dat beeld 2 en beeld 3 bij de Nederlanders leven.

[85]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] En ik ben bang dat beeld 4 en beeld 5 ook onder een groot gedeelte van de

[86]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Nederlandse bevolking leven. Maar ik moet hier bij a geven dat in sinds de

[87]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] laatste tijd Roemenie niet meer negatief in nieuws is gekomen. Dus de

[88]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] laatste keer was het eigenlijk met ahm (1.8s) die roof in de Kunsthal. Maar

[89]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] daarna heb ik niet zo veel negatief nieuws meer gehoord.

8 [11:21.0]

Ja, nou het was de

[90]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] hele discussie over de arbeidsmigranten en het was niet zo zeer negatief, het

[91]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ging meer over Oost-Europeanen, niet alleen over Roemenen

Ja, het was dus met

[92]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Roemenie en Bulgarije vooral. Maar ja, kijk, ahm (2.6s) Nederlanders zijn,

[93]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] nou ja, mensen gaan gauw generaliseren, en dus dat ben ik helemaal niet, bij

[94]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] mij is de persoon die telt. Je kan niet zeggen Roemenen dit, Roemenen dat,

[95]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] voor mij is gewoon de persoon die telt, er zijn dus ook wel negatieve dingen,

[96]

.. 9 [12:25.0]

Interviewer [v] Ja, dus u bent wel bekend met
Respondent 6 [v] maar je moet gewoon het geheel positief zien

[97]

..

Interviewer [v] deze beelden en u zegt dat u denkt dat ze niet echt vanzelfsprekend zijn
Respondent 6 [v]

[98]

..

Interviewer [v] voor Roemenen. Denkt dat er meer aan is?
Respondent 6 [v] Nou, niet echt, omdat zoals ik het zeg, je

[99]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] hoort niet zo veel meer, zo veel landen komen in het nieuws, over Roemenie

[100]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] is het momenteel heel rustig en ook geen wangedrag of wat dan ook meer,

[101]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] ook met Polen is het heel rustig, negatieve dingen hoor je echt niet meer.

[102]

10 [13:08.0]

Interviewer [v] Ok, dus het communisme en het land van Dracula blijken het meest bekende
Respondent 6 [v]

[103]

..

Interviewer [v] beelden te zijn, maar wat denkt u over de vierde beelden, dat Roemenen
Respondent 6 [v]

[104]

..

Interviewer [v] vaak als een crimineel groep worden gezien en met Roma geassocieerd?
Respondent 6 [v] Ja, nou ja, dat denkt

[105]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] men heel erg in Nederland. Ik denk dat het nu wat minder wordt, kijk, je

[106]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] hoort er heel weinig over, het komt pas in het nieuws als er iets gebeurt,

[107]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] maar op het moment is het heel rustig. Ik hoor persoonlijk geen negatieve

[108]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] beelden meer over Roemenie, dus ik denk dat dat wat minder is...En kijk,

[109]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Roemene die doen gewoon alles, de Roemenen die hier naartoe komen, om

[110]

.. 11 [14:04.0]

Interviewer [v] Ja, er zijn ook heel veel
Respondent 6 [v] een positief beeld te geven door goed werk en leven,

[111]

..

Interviewer [v] studenten....

Respondent 6 [v] Ja, nou kijk, dat is het. En wat de ambassadeur toen ook

[112]

..

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] zei, in dat interview op televisie...Maar op het moment is het gewoon heel

[113]

..

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] rustig en je hoort verder niets meer, dus mensen vergeten gauw, en ook in

[114]

..

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] het nieuws is er niets negatiefs gekomen, maar dat is ook omdat de

[115]

..

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ambassade heel veel doet om een jaa (1.9s) positief beeld

[116]

..

Interviewer [v] in mijn scriptie analyseer, dus het impact van de publieksdiplomatiestrategie

Respondent 6 [v]

[117]

..

Interviewer [v] van de Roemeense ambassade, dus ik wil zien of de culturele evenementen,

Respondent 6 [v]

[118]

..

Interviewer [v] ja, hun culturele evenementen een invloed hebben op de manier waarop

Respondent 6 [v]

[119]

..

Interviewer [v] mensen, ja, Nederlanders Roemenie zien. En ik heb gekozen om de culturele
Respondent 6 [v]

[120]

..

Interviewer [v] evenementen te analyseren uit de periode november 2013 tot april 2014. En
Respondent 6 [v]

[121]

..

Interviewer [v] ik wil u vragen aan welke evenementen u deelgenomen hebt in deze
Respondent 6 [v] Nou ja, velen, wat ik me

[122]

..

Interviewer [v] periode?
Respondent 6 [v] kan herinneren is het jazz concert ter gelegenheid van de Nationale Dag van

[123]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Roemenie, op 29 november hier in Wassenaar. Ik weet dat het een grote

[124]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] bijeenkomst was tussen bedrijven ter bevordering van de handel van

[125]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Roemenie. Ik zelf was ik aanwezig bij het concert (3.1s) en ik moet zeggen,

[126]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] het was een enorm grote opkomst van ambassadeurs, gevolgd door een

[127]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
receptie. Het was een groot succes. En in december heb ik samen met de

[128]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
ambassadeur geregeld dat de bekende panfluitspeler, maestro Nicolae

[129]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
Pirvuheeft kunnen optreden in de hal van het Bronovo Ziekenhuis voor de

[130]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
staff en de bezoekers. Het was in de hal, dus iedereen die kwam kon

[131]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
luisteren, ja, het was heel fijn en ook het Raad van Bestuur vond het fijn dat

[132]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
ze de ambassadeur konden ontvangen. En dan was ook een avond, een

[133]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
Roemeense Kerst Evening, in december, daar was ik ook bij aanwezig, dat

[134]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ..
was een concert, het was ontzettend gezellig, met liedjes, heel veel opkomst,

[135]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] enorm veel sfeer was er. Ik heb echt genoten. Ik was ook aanwezig bij de

[136]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] International Day of Francophonie op 5 maart 2014 en gelijktijd werd de

[137]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ceremonyawards for Bijzondere Vrouwen, uitgedeeld waar ikzelf het

[138]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Diploma van Excellentie heb ontvangen. Hier was ik heel erg doorgeroerd en

[139]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] ik voelde zeer vereerd. 15 mei 2014 was ik ook aanwezig bij expositie van

[140]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Contemporary Roemeense schilders in the Francophone area in Theater

[141]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Regentes in Den Haag. De ambassadeur was ook aanwezig en had ze ook

[142]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] veel collega's uitgenodigd, ik denk dat ik een stuk of zes ambassadeurs zag.

[143]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Op donderdag 22 mei 2014 heeft de ambassadeur van Roemenie geregeld

[144]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] tezamen met de ambassadeur van Amerika en Italie, dat een grote

[145]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] bijeenkomst was, de Expositie van Brancusi, Rosso en Man Ray Dus het

[146]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] werd georganiseerd, we werden door de directeur ontvangen. Ik heb

[147]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] begrepen dat het initiatief kwam van de ambassadeur van Roemenië. De

[148]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] genodigden waren de ambassadeurs, en we hebben allemaal dranken

[149]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gekregen uit alle landen en daarna kregen we een tour door het museum. Het

[150]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] was heel erg interessant, het was een groot succes, maar de hele expositie

[151]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] was een succes, het werd gehouden in het Museum Boijmans Van

[152]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Beuningen in Rotterdam en heeft vele duizenden bezoekers getrokken. En op

[153]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] dinsdag 17 juni : bijeenkomst in de Haagse Kunstkring op de Dennenweg,

[154]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Den Haag: Roemenië in literatuur en karikatuur. Er waren vele Roemenen

[155]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] aanwezig, maar ook een schrijver van Roemeense afkomst, dhr. Stefan Popa

[156]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] de Guinness World Record Houder van de snelste cartoons in de wereld.

[157]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Alle grote mensen heeft hij getekend. Hij heeft ook een cartoon van mij

[158]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gemaakt. 13 [20:12.0] Ok, mooi, en dan is de vraag of u iets nieuws over Roemenie hebt

[159]

Interviewer [v] ..
geleerd?

Respondent 6 [v] Ik heb dus inderdaad van alle evenementen genoten en heel

[160]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] veel geleerd met betrekking met muziek, cultuur en toerisme van Roemenie.

[161]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] En daardoor dus, ahm, het staat wel op mijn lijst om binnenkort ook naar

[162]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] Roemenie te gaan. Nieuwe informatie is gekomen ook qua kleding, ik weet

[163]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] veel omdat de ambassadeur me heeft verteld over de cremes die ze hebben

[164]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] daar, we hebben erover gesproken, ze hebben ook mooie bloesjes daar. En

[165]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] oh ja, wat ik ook heb geleerd, ik heb ze ook als cadeau gekregen, die mooie

[166]

Interviewer [v] ..

Respondent 6 [v] eieren, het schilderen, dat was ook helemaal nieuw voor mij. Ja, en ook

[167]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] trouwens, ik ben ook geweest toen Taron die nieuwe rechtstreekse lijn heeft

[168]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] geopend, denk ik met Pasen of zo, ahm (2.1s) ik herinner me toentertijd, had

[169]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] ze alle mooie foto's van Roemenie op de muur gedaan van de ambassade. En

[170]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] dat was ook een eye-opener, want je zag heel veel mooie punten van

[171]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Roemenie. En ja, dus die foto's waren ontzettend mooi. En ja, kijk, zo leer je

[172]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] meer over een land en het geeft je gewoon appetiet om een keer het land te

[173]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] bezoeken. Ja, ik reis heel veel, dus het is een kwestie van tijd, je moet een

[174]

.. 14 [23:12.0]

Interviewer [v] Ja, mooi, het is inderdaad leuk om alle
Respondent 6 [v] keuze maken, een selectie ((lacht))

[175]

..

Interviewer [v] landen te leren kennen, maar zoals u zegt, het gaat om tijd. Dus u hebt
Respondent 6 [v]

[176]

..

Interviewer [v] verteld wat u over die evenementen vond. Wat is volgens u het beeld dat de
Respondent 6 [v]

[177]

..

Interviewer [v] ambassade probeert te promoten?
Respondent 6 [v] De ambassadeur en haar staff doen er alles

[178]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] aan om Roemenie op een positieve manier op de kaart te zetten. Ik heb ook

[179]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] een interview met haar gezien op tv. Zij gaf een zeer goed interview, waarin

[180]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] zij het negatieve nieuws over de Roemenen kon weerleggen. Dat is o.a. de

[181]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] vraag 5 en 6 van mijn artikel in The Holland Times. In deze kranten heb ik

[182]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] geprobeerd door mijn vragen Roemenie op een positieve manier op de kaart

[183]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] te zetten. Wat zij dus ook zei op televisie, ik herinner me heel goed, ik heb

[184]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gekeken en gelijk heb ik een kennis van mij gebeld, het was op een zondag

[185]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] was dat, en onder andere zei ze dat, want men was bang dat zo veel

[186]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Roemenen hier kwamen, en toen zei ze, nou ja, (3.1s) het is eigenlijk niet zo

[187]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] zeer dat ze naar Nederland komen. We hebben / dus het is eigenlijk

[188]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] misschien in West-Europa, maar als ze hier komen, komen gewoon vaak

[189]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] mensen die een goede opleiding hebben, dus niet de eerste de beste, en die

[190]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] gewoon werken hier in Nederland en gewoon in goede functies. Maar dat

[191]

15 [24:30.0]

Interviewer [v] Ok, en behalve dat goed uit te
Respondent 6 [v] heeft ze duidelijk met dat interview verteld.

[192]

Interviewer [v] leggen en een positief beeld neerleggen, over het land zelf. Hoe zouden
Respondent 6 [v]

[193]

Interviewer [v] Nederlanders Roemenie zien als ze binnen de ambassade komen of naar die
Respondent 6 [v]

[194]

Interviewer [v] evenementen gaan?
Respondent 6 [v] Nou, dat Roemenie gewoon hun cultuur wil blijven

[195]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] behouden (3.6s) dat denk ik. (3.9s) Ja, dus positief beeld, cultuur behouden

[196]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] en ahm (1.9s) dat ze Roemenen moeten accepteren zoals ze zijn, dus met

[197]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] respect met elkaar moeten omgaan en dat Nederlanders niet moeten

[198]

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] generaliseren omdat ze een rotte appel zien, dat iedereen rotte appel is. Dat is

[199]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] het gewoon, maar dat is gewoon wat iedereen zou moeten doen. Maar ja dat

[200]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] is een beetje ahm, hoe zou ik het zeggen, (2.7s) men generaliseert heel gauw

[201]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] en men denkt dat iedereen dan zo is. Belgen of Roemenen, nou dat ben ik

[202]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] niet, ik ben het tegenovergestelde. Zoals ik je al zei, ik zie gewoon de

[203]

..

Interviewer [v] 16 [26:14.9]
Respondent 6 [v] Ok prima, dan, ja u vertelde al over de
cultuur, de persoon zoals het is.

[204]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] medewerkers van de ambassade en dat u veel contact hebt gehad met hen,

[205]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] met de staff en met de ambassadeur. En als ik het goed begrijp, denkt u dat

[206]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] ze een grote rol spelen in het promoten van Roemenie en verder denkt u...
Nou ja, kijk, ik wil ook zeggen, wat men ook doet,

[207]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] dus bij de ambassades, is heel veel laten zien de muzikale en culinaire

[208]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] tradities. Dat was ik vergeten, dus ook die aparte koek, ik vond het heel leuk

[209]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] en heel apart toen de ambassadeur op televisie was, dat ze in het Nederlands

[210]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] begon, en een taart aanbood, wat ze gebakken heeft, en dus ja, dat het iets

[211]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] typisch Roemeens is. Ik vond zo mooi dat. Ja, en bij de recepties, al die

[212]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] tafels met eten en ik probeer altijd iets speciaals te nemen wat ik niet ken,

[213]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] want ik sta open voor alles. Dus dat ben ik vergeten, maar ik vind het heel

[214]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] belangrijk, dat ze de muzikale kant, maar ook de culinaire laten zien.

17 [28:20.0]

Ja,

[215]

..

Interviewer [v]	inderdaad, we zijn heel trots op onze culinaire tradities.
Respondent 6 [v]	Ja, en dan ook hoe de Kerst wordt

[216]

..

Interviewer [v]	Ja inderdaad, allemaal
Respondent 6 [v]	gevierd en met lente met dat speeld...

[217]

..

Interviewer [v]	interessante dingen. Dus denkt u dat deze evenementen succes hadden?
Respondent 6 [v]	Zeker, zeker ja.

[218]

18 [28:42.0]

Interviewer [v]	Ok en is uw beeld over Roemenie veranderd na deze evenementen?
Respondent 6 [v]	

[219]

..

Interviewer [v]	
Respondent 6 [v]	Ik had nooit een negatief beeld over Roemenie als ik al voor uitlegde, maar

[220]

..

Interviewer [v]	
Respondent 6 [v]	het is alleen maar beter geworden. Ik sta meer / ik heb veel meer geleerd

[221]

..

Interviewer [v]	Ja, dus het
Respondent 6 [v]	over Roemenie en het is voor mij ook een eye-opener.

[222]

..

Interviewer [v]	hoeft niet per se van negatief tot positief te gaan, als er iets toegevoegd is...
Respondent 6 [v]	

[223]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Ja, dus ik heb nooit een negatief punt gehad, zoals ik ze over

[224]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] generaliseren, dus voor mij was het alleen maar extra, een extra dimensie,

[225]

..

Interviewer [v] 19 [29:15.0]
Respondent 6 [v] Ja, nou dat is precies wat ik wil zien, extra informatie wat ik kreeg..

[226]

..

Interviewer [v] het kan ook van een neutraal naar een positief beeld gaan...
Respondent 6 [v] Alleen maar

[227]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] beter worden, ja, alleen maar beter worden. Een eye-opener voor wat ik niet

[228]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] wist, zoals bijvoorbeeld met die traditionele keuken en zo, ja. Ik moet

[229]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] zeggen, mijn man is van Poolse afkomst, ik ben dus in Polen geweest, ik

[230]

..

Interviewer [v]
Respondent 6 [v] heb een grote rondreis gemaakt, dus ik ben wel bekend met de Oost-Blok

[231]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] landen..Ja, dus daardoor weet ik al met die landen, hoe het in elkaar zit.

[232]

20 [31:14.0]

Interviewer [v]

Ok en wat denkt u dat ze meer kunnen doen om Roemenie te promoten?

Respondent 6 [v]

[233]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Nou, dezelfde weg doorgaan en ahm (2.4s) meer volksevenementen

[234]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] organiseren, ook buiten de ambassade. Ook deelnemen aan braderieen en

[235]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] toeristische beurzen, dat is heel belangrijk ook. En waarschijnlijk gaan ze

[236]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] naar Utrecht al, een keer per jaar heb je,ahm, er is een / een hele grote

[237]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] toeristische informatiebeurs waar alle landen worden vertegenwoordigd in

[238]

Interviewer [v]

Respondent 6 [v] Utrecht, enorm groot, daar komen duizenden mensen op af, die wil nieuwe

[239]

.. 21 [32:58.0]
Interviewer [v] Ja, en terugkerend naar
Respondent 6 [v] landen bezoeken, waar ze op vakantie kunnen gaan...

[240]

..
Interviewer [v] de evenementen van de ambassade, wat is volgens u het effect van dit soort
Respondent 6 [v]

[241]

..
Interviewer [v] evenementen op het beeld van Roemenie in Nederland?
Respondent 6 [v] Ja, alleen maar positief

[242]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] (2.6s). Ja, en ik wilde dus ook even, oh ik heb al over die kranten verteld.

[243]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] Want ik ben heel blij dat ik kon bijdragen, omdat ik de ambassadeur dus

[244]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] ontmoet had, maar ik vond het heel belangrijk om Roemenie op een

[245]

..
Interviewer [v]
Respondent 6 [v] positieve manier in de kaart te zetten.